

Årsredovisning 2023

Innehållsförteckning

Generaldirektören har ordet.....	3
Om Myndigheten för yrkeshögskolan.....	4

RESULTATREDOVISNING

Verksamhetsområde Myndighetsgemensamt.....	8
Verksamhetsområde Yrkeshögskolan.....	23
Verksamhetsområde Konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn.....	63
Verksamhetsområde Tolkutbildningar inom folkbildningen.....	77
Verksamhetsområde Arbetslivets kompetensförsörjning.....	87
Ekonomisk sammanfattning.....	102
Intern styrning och kontroll.....	106

FINANSIELL REDOVISNING

Resultaträkning.....	109
Balansräkning.....	110
Anslagsredovisning.....	112
Tilläggsupplysningar och noter.....	117
Sammanställning över väsentliga uppgifter	129
Generaldirektörens underskrift	132

Publikation:
Myndigheten för yrkeshögskolan
– årsredovisning 2023

Datum: 2024-02-22
Org.nr: 202100-6230
Diariennr: MYH 2023/3084
ISBNnr: 978-91-89815-34-6
Säten: Västerås och Hässleholm

Omslagsfoto: Maja Brand.

Generaldirektören har ordet

I november 2023 tog jag över ansvaret för en väl-fungerande och uppskattad verksamhet med ett viktigt uppdrag. Jag är stolt över Myndigheten för yrkeshögskolans duktiga medarbetare, goda resultat och höga anseende. Myndigheten har lyckats väl med att fokusera på verksamhetens kärnuppdrag och vision: att arbetsliv och individer har den kompetens de behöver för att kunna växa och utvecklas.

Samtidigt som yrkeshögskolan fortsätter att leverera goda resultat och bidra till en stärkt kompetensförsörjning är det viktigt, inte minst när utbildningsformen växer, att sätta fingret på viktiga utvecklingsområden och peka ut de utmaningar vi står inför.

Som en konsekvens av ett förändrat utbildningsutbud med fler utbildningar inom utbildningsområden med historiskt lägre andel examinerade och en ökad andel distansutbildningar har examensgraden inom yrkeshögskolan sjunkit. Utvecklingen är delvis väntad, men ändå ovälkommen. Att fler studerande når hela vägen och tar examen är något vi behöver ha fortsatt stort fokus på.

Arbetslivets delaktighet i utbildningarna och tillgången på LIA-platser är en annan avgörande utmaning för yrkeshögskolan de kommande åren. Myndighetens varumärkesundersökning visar att kännedomen om yrkeshögskolan har ökat i arbetslivet och både branschorganisationer och arbetsgivare vittnar om en ökad efterfrågan på arbetskraft med YH-kompetens. Myndigheten och utbildningsanordnarna kommer de närmaste åren behöva stärka samverkan med arbetslivet och visa att engagemang i en YH-utbildning gör nytta både på kort och lång sikt.

En tredje utmaning är att attrahera tillräckligt många studerande. Under den förra expansionen av yrkeshögskolan ökade antalet behöriga sökande i takt med antalet utbildningsplatser. Flest sökande hade yrkeshögskolan under pandemin då läget på arbetsmarknaden ökade intresset för studier. Vår bedömning är att det även nu finns förutsättningar för att klara av att öka antalet behöriga sökande i takt med utbyggnaden.

Myndigheten för yrkeshögskolan slutförde 2023 sina åtaganden och uppgifter på ett effektivt och framgångsrikt sätt. Resultaten är med något undantag goda eller tillfredsställande inom samtliga verksamhetsområden. Utbildningsanordnarna genomförde utbildningar med hög kvalitet och nådde imponerande resultat. Årsredovisningen för 2023 överlämnas med övertygelsen att myndighetens insatser även framöver kommer att bidra till att förse arbetslivet med nödvändig kompetens och ge många fler individer möjlighet att utvecklas i yrkeslivet.

Om Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten är förvaltningsmyndighet för yrkeshögskolan och ska verka för att behoven av eftergymnasial yrkesutbildning tillgodoses. Vi analyserar arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan, beslutar vilka utbildningar som ska ingå i yrkeshögskolan och beviljar statliga medel till utbildningsanordnarna. Vi ansvarar också för att pröva frågor om stöd för konst- och kulturutbildningar och för att pröva frågor om statsbidrag för viss utbildning inom folkbildningen som rör tolkning och teckenspråk.

Vi utövar tillsyn över utbildningarna inom vårt ansvarsområde och granskar utbildningarnas kvalitet och utbildningsanordnarnas kvalitetsarbete. Vi främjar utbildningarnas utveckling och kvalitet samt användningen och utvecklingen av validering inom utbildningarna. Vi framställer även statistik och följer upp utbildningars resultat.

Vi hanterar också ansökningar om vilken nivå en kvalifikation motsvarar i den svenska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF) och är nationell samordningspunkt för den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande, European Qualifications Framework (EQF).

Vi följer, stödjer och samordnar utvecklingen av validering nationellt och regionalt inom utbildningsområdet och i arbetslivet. Vi stödjer branscherna i deras arbete med att utveckla och kvalitetssäkra modeller för validering och hanterar statsbidrag för utveckling av kvalifikationer i arbetslivet och branschmodeller för validering.

Vi samverkar med andra myndigheter inom området i syfte att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning

Vision och kärnvärden

Myndighetens vision är att arbetsliv och individer har den kompetens de behöver för att kunna växa och utvecklas.

Myndighetens kärnvärden är vägledande för medarbetarnas förhållningssätt, bemötande och handlingsätt i olika situationer. Kärnvärdena illustrerar hur vi vill uppfattas av omvärlden:

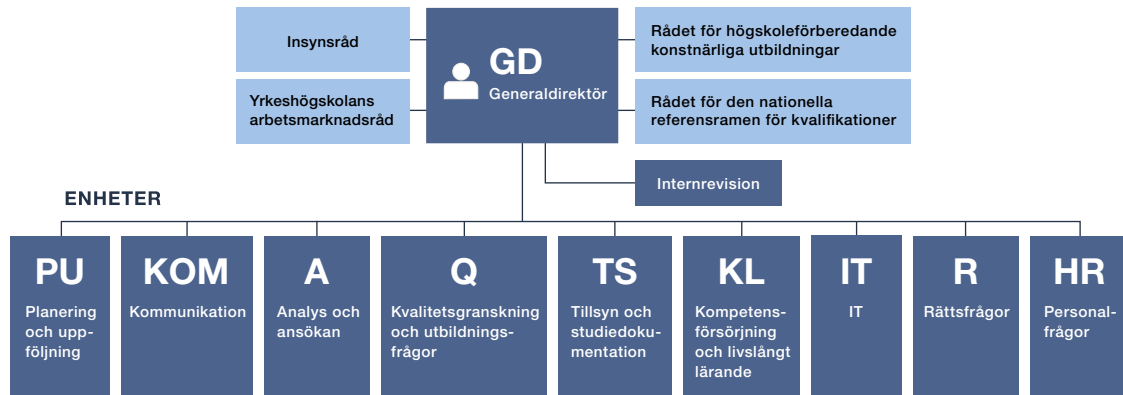
- Vi skapar förutsättningar för individer och arbetsliv att utveckla sin kompetens.
- Vi strävar efter effekt och nytta.
- Vi initierar och driver samverkan.

Organisation

Myndigheten för yrkeshögskolan är en enrådgivningsmyndighet som sedan den 1 november 2023 leds av generaldirektör Magnus Wallerå. Myndigheten är indelad i nio enheter, var och en ledd av en enhetschef.

Enligt bestämmelser i vår instruktion finns ett insynsråd och tre rådgivande organ inom myndigheten:

- Insynsrådet följer verksamheten och bistår generaldirektören.
- Yrkeshögskolans arbetsmarknadsråd bistår med information inom yrkeshögskolans område.
- Rådet för högskoleförberedande konstnärliga utbildningar lämnar förslag på vilka högskoleförberedande konstnärliga utbildningar som ska beviljas stöd. Rådet bistår myndigheten med utformning av kriterier, indikatorer och principer för uppföljning, kvalitetsgranskning och kvalitetssäkring av de högskoleförberedande konstnärliga utbildningarna.
- Rådet för den nationella referensramen för kvalifikationer bistår myndigheten med underlag inför beslut om vilken nivå en kvalifikation motsvarar i den nationella referensramen för kvalifikationer (SeQF).

Läsanvisning för resultatredovisningen

Myndighetens verksamhetsområden

Myndighetens verksamhet är indelad i fem verksamhetsområden:

- Myndighetsgemensamt
- Yrkeshögskolan
- Konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn
- Tolkutbildningar inom folkbildningen
- Arbetslivets kompetensförsörjning

Resultatredovisningen följer samma indelning med ett avsnitt för varje verksamhetsområde. Varje avsnitt inleds med en beskrivning av verksamhetsområdet, eventuella återrappporteringskrav samt det önskade resultatet och myndighetens samlade resultatbedömning för verksamhetsområdet. Därefter beskrivs de insatser myndigheten genomfört under 2023 tillsammans med resultatet. I tabeller och diagram redovisas i regel uppgifter för fem eller sju år. När det inte är möjligt redovisas de år som finns tillgängliga.

Återrappportering och redovisning av uppdrag

I resultatredovisningen redovisar vi de återrappporteringskrav och uppdrag som myndigheten har haft under året. Redovisningarna har rubriker som motsvarar återrappporteringskravets eller uppdragets benämning och är inordnade under det verksamhetsområde uppdraget berör i störst utsträckning.

Statistiken i resultatredovisningen

I avsnitten om yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn respektive tolkutbildningar inom folkbildningen redovisas den senast tillgängliga statistiken. I vissa fall innebär det att statistiken avser 2022. Årsangivelser finns i tabell- och diagramrubriker. Fullständig statistik för 2023 redovisas i Statistisk årsrapport som vi publicerar i maj 2024. För statistik om individer kan uppgifterna ibland skilja sig något i förhållande till tidigare årsredovisningar. Det beror på att statistiken uppdateras vid kompletteringar.

I de fall statistiken inte har tagits fram av Myndigheten för yrkeshögskolan anges källan under respektive tabell eller diagram. Statistiken om sökande, studerande och examinerade inom yrkeshögskolan kommer från Statistikmyndigheten SCB. Statistiken finns publicerad på SCB:s webbplats^[1].

Indikatorer och bedömningsgrunder

Myndighetens bedömningar av verksamhetens resultat redovisas för respektive verksamhetsområde och sammanfattas under rubrikerna "Myndighetens resultatbedömning". Vid bedömningarna utgår vi från ett önskat resultat som presenteras i inledningen för varje verksamhetsområde.

I bedömningen använder vi resultatindikatorer och bedömningsgrunder som utgår från våra uppgifter och uppdrag. Resultatindikatorer har hittills tagits fram inom verksamhetsområdena yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn samt tolkutbildningar inom folkbildningen.

1. <https://www.myh.se/statistik/>, respektive för yrkeshögskolan: <http://www.scb.se/>.

RESULTATREDOVISNING

VERKSAMHETSOMRÅDE

Myndighetsgemensamt

För att lyckas med våra uppgifter och uppdrag är det avgörande att vi har rätt kompetens och väl fungerande arbetsformer. Vi behöver också utveckla verksamheten och använda våra resurser så att varje insats får största möjliga effekt. För att göra detta integrerar vi tvärsektoriella perspektiv, som gäller för alla myndigheter, i verksamheten. För myndighetens del avser det i synnerhet perspektiven jämställdhet, funktionshinderspolitik, regionala frågor och landsbygdsfrågor samt klimat och miljö.

Verksamhetsområdet myndighetsgemensamt omfattar de uppgifter och uppdrag som berör flera av myndighetens verksamhetsområden.

Återrapporteringskrav

Myndigheten ska övergripande redovisa det fortsatta arbetet för att stärka sin informations-säkerhet. Redovisningen ska innehålla en beskrivning av åtgärder för att utveckla den interna styrningen och uppföljningen av informationssäkerhetsarbetet.

Önskat resultat för verksamhetsområde myndighetsgemensamt

Önskat resultat utgår från de inriktningar som vi har för vårt arbete inom verksamhetsområdet.

- Myndighetens verksamhet bedrivs effektivt.
- Myndigheten är en attraktiv arbetsgivare och arbetar långsiktigt med kompetensförsörjning.
- Tvärsektoriella perspektiv är integrerade i myndighetens verksamhet.

Myndighetens resultatbedömning

— Vår sammanvägda bedömning är att verksamheten fungerar väl och att vi fullgör våra uppgifter och uppdrag. Resultatet är tillfredsställande.

Effektiviteten i myndighetens verksamhet är tillfredsställande. Behovet av systemutveckling och digitalisering kvarstår även framöver.

Den senaste kännedomsmätningen visar att Myndigheten för yrkeshögskolan får goda omdömen bland de som varit i kontakt med oss. Förtroendet för myndighetens tillsyn, kvalitetsgranskning och beslutsprocess för vilka utbildningar som ska ingå i yrkeshögskolan har ökat något jämfört med tidigare, och ligger över lag högt.

Myndighetens digitala utveckling under 2023 har sammantaget bidragit till ett mer effektivt internt arbete, säkrare utbetalningar samt ökad service för utbildningsanordnare och övriga intressenter. Ett exempel på det är att vi har infört ett digitalt ansökningsförfarande för statsbidrag eller särskilda medel för stödinsatser till studerande med funktionsnedsättning som har förenklat både uppgiftsinlämning och handläggning. Handläggningstiden har minskat avsevärt och den tidigare ärendekön har arbetats bort.

Ett annat resultat av våra systemförbättringar är att fler anordnare själva har uppmärksammat och återbetalat felaktigt rekvirerat statsbidrag. Det har medfört färre utredningar om återkrav i tillsynen av rekvirerat statsbidrag.

Som en följd av nya uppdrag och yrkeshögskolans tidigare expansion har myndighetens verksamhet vuxit och breddats de senaste åren. Det har inneburit ökade informationsmängder och ett behov av systemutveckling och digitalisering. Även om den utveckling vi genomfört bidragit till effektivisering kvarstår behov av utveckling. Arbetet med systemutveckling är långsiktigt och ställer krav på resurser och tillgång till kompetens.

Vi utvecklar ett verksamhetssystem som under året har tillförts ny data och börjat användas i fler av våra processer. Verksamhetssystemet stärker och effektiviserar myndighetens analysförmåga både genom att det går snabbare att ta fram rapporter och att nya insikter bidrar till verksamhetens utveckling.

Vi har fortsatt att stärka myndighetens informationssäkerhet genom att höja medvetenheten om informationssäkerhetsfrågor i organisationen. Vi har också höjt den tekniska säkerheten i vår it-miljö.

Vårt arbete med integration av tvärsektoriella perspektiv är tillfredsställande.

Vi arbetar för att integrera perspektiven jämställdhet, funktionshinderspolitik, regionala frågor och landsbygdsfrågor samt klimat och miljö i alla delar av vår verksamhet. Perspektiven finns med när vi sprider information, följer upp resultat, främjar kvalitet i utbildningar och ställer krav på utbildningsanordnare och andra aktörer.

En viktig förutsättning är att myndighetens medarbetare har aktuell kunskap om de olika perspektiven. Under året har vi höjt kunskapen internt genom utbildningar, seminarier och publicering av kunskapshöjande artiklar. Nya medarbetare erbjuds grundläggande utbildning i de tvärsektoriella perspektiven som en del av introduktionen.

I kvalitetsgranskningen av utbildningar bedömer vi utbildningsanordnarnas värdegrunds- och jämställdhetsarbete och hur de tar hänsyn till studerandes olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen. Under året har vi genomfört en tematisk granskning av miljömässig hållbarhet i yrkeshögskoleutbildningar. Utifrån erfarenheterna vid granskningen har vi påbörjat ett arbete med att formulera indikatorer som kan användas för att granska arbetet med miljömässig hållbarhet i yrkeshögskoleutbildningar framöver.

Myndigheten bidrar till regional utveckling och landsbygdsutveckling på flera sätt. Samarbetet med regionerna är centralt för vårt arbete med att analysera kompetensbehov och att stödja effektiva strukturer för validering. Under året har vi tillsammans med andra myndigheter bland annat genomfört flera seminarier och dialoger för att stödja regionernas arbete med validering. Vi har fortsatt arbetet för att stödja utbildningsanordnare i deras arbete för jämlikhet och delaktighet i utbildningarna. Bland annat har vi uppdaterat självvärderingsverktyget för systematiskt kvalitetsarbete så att det kan fånga upp tillgänglighetsperspektiv och universell utformning av utbildningarna. Vi har också tagit fram ett vägledningmaterial i syfte att stödja branschernas arbete för inkluderande, jämställda och rättvisa valideringsprocesser.

Vårt arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare som arbetar långsiktigt med kompetensförsörjning är tillfredsställande.

Kompetensförsörjningsläget är förhållandevis gott och vi kan säkerställa att vi har den kompetens som verksamheten behöver för att klara vårt uppdrag.

Medarbetarnas individuella kompetensbehov identifieras i vår systematiska samtalsmodell mellan chef och medarbetare. Under året har de lokala omställningsmedlen bidragit till utveckling av nya arbetsmetoder och kompetenser både på individ- och gruppnivå.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har stärkts. Genom regelbundna undersökningar av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har vi skapat förutsättningar för att tidigt identifiera och åtgärda enheternas olika behov.

Myndighetens personalomsättning ligger på en stabil nivå och är något lägre än i staten i stort. Våra sjuktal är förhållandevis låga.

Vi utvecklar och effektiviserar vår verksamhet

Förtroendet för myndigheten

Sedan 2011 genomför myndigheten mätningar om kännedom och attityd till yrkeshögskolan, bland allmänhet och anställande arbetsliv. Vi mäter också attityden till myndighetens arbete bland utbildningsanordnare, ledningsgrupper, arbetsliv och allmänheten.

Resultatet av mätningen som genomfördes under 2023 visar att Myndigheten för yrkeshögskolan får goda omdömen bland de som varit i kontakt med oss och av de som varit delaktiga i en ansökan om att bedriva yrkeshögskoleutbildning.

Det var en större andel än tidigare år, 22 procent, som svarade att man känner ett större förtroende för Myndigheten för yrkeshögskolan än för andra statliga myndigheter. Det var 58 procent som svarade att man känner lika stort förtroende och 4 procent som svarade att man känner ett lågt förtroende för myndigheten.

Förtroendet för myndighetens tillsyn, kvalitetsgranskning och beslutsprocess om vilka utbildningar som ska ingå i yrkeshögskolan har ökat något jämfört med tidigare, och ligger över lag högt.

Ökad informationsmängd och digitalisering

Tillkommande uppdrag och yrkeshögskolans expansion har medfört att myndighetens verksamhet vuxit och breddats under de senaste åren. Antalet årsplatser i yrkeshögskolan har ökat kraftigt sedan 2014 och utbildningsformen omfattar flera olika utbildningstyper. Utvecklingen har medfört ökade informationsmängder och ett behov av digitalisering och utveckling av våra verksamhetssystem.

Under året har vi fortsatt att vidareutveckla digitala lösningar för anmälan om uppdragsutbildning och ansökningar om statsbidrag eller särskilda medel för stödinsatser till studerande med funktionsnedsättning. Den digitala hanteringen har förenklat både uppgiftsinämning och handläggning. Handläggningstiden för statsbidrag eller särskilda medel för stödinsatser till studerande med funktionsnedsättning har kortats avsevärt under 2023 och den tidigare ärendekön har arbetats bort. Det innebär att ansökningar kan börja handläggas direkt när de kommer in.

Vi har även vidareutvecklat våra it-stöd för utbetalningar av statsbidrag under året, vilket bidrar till en säkrare utbetalningsprocess och bättre uppföljningsmöjligheter. Mina sidor, användarportalen för utbildningsanordnare, har fått en ny grafisk profil och en förbättrad navigering, vilket underlättar för användarna att hitta rätt.

Myndigheten driver ett treårigt utvecklingsprojekt som löper till 2024 för att utveckla ett verksamhetssystem som ska underlätta analyser utifrån myndighetens data. Verksamhetssystemet består av ett datalager och ett analysverktyg. Under 2023 har vi fyllt på datalagret med information om till exempel resultat från myndighetens kvalitetsgranskning och information om utbetalningar av statsbidrag. Analysverktyget används för att ta fram rapporter och göra analyser i verksamheten. Verksamhetssystemet stärker och effektiviserar myndighetens analysförmåga både genom att det går snabbare att ta fram rapporter och att nya insikter bidrar till verksamhetens utveckling.

Arbete för att stärka informationssäkerheten

Vi har använt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verktyg "Infosäkkollen" och "It-säkkollen" för att undersöka nivån på vårt informations- och cybersäkerhetsarbete och hur det kan utvecklas. Resultatet har varit en utgångspunkt när vi har bedömt våra behov av åtgärder inom området.

Som en del i arbetet med att upprätthålla en säker it-miljö har samtliga av myndighetens medarbetare fått utbildning och praktisk träning i säkerhetsmedvetenhet. Utbildningen förväntas bidra till att skydda myndighetens integritet och data genom ökad kunskap hos medarbetare i att identifiera risker och undvika att drabbas av hot mot säkerheten.

Vi har även höjt den tekniska säkerheten i vår it-miljö. Vi har genomfört åtgärder för att minska risken för obehörig åtkomst till nätverket och utökat vårt skydd mot utpressningsvirus. Genom it-säkerhetsanalyser som genomförs kontinuerligt får vi rekommendationer som vi följer för att höja it-säkerheten.

Arbetet med att integrera informationssäkerhetsaspekter i de interna processerna har fortsatt under året. Vi har tagit fram styrdokument kopplade till upphandling som bland annat tydliggör krav på informationssäkerhet. Informationssäkerhet har också uppmärksammats inom ramen för myndighetens riskhantering. Inför 2023 har det skett en omstrukturering och ett förtydligande av myndighetens övergripande risker i syfte att utveckla en mer systematisk riskhantering och att förbättra möjligheterna att följa upp och bedöma resultatet av våra åtgärder.

Vi arbetar för att integrera tvärsektoriella perspektiv i verksamheten

För att myndighetens arbete ska bidra till en hållbar social, ekonomisk och miljömässig utveckling arbetar vi för att integrera tvärsektoriella perspektiv i verksamheten. I följande avsnitt sammanfattas myndighetens arbete med jämställdhetsintegrering, miljö, klimat och energiomställning samt genomförande av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken. Även myndighetens uppdrag om systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken är en del i arbetet.

Integrera jämställdhetsperspektivet

Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppgift att integrera ett jämställdhetsperspektiv och perspektivet mänskliga rättigheter i verksamheten. Vi arbetar särskilt med att bidra till det jämställdhetspolitiska delmålet om jämställd utbildning som innebär att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.

Ett exempel på vår integrering av jämställdhetsperspektivet är projektet Branschvalidering – operativ och strategisk samverkan (BOSS), där vi aktivt strävat efter en jämn könsfördelning bland de branschföreträdare, föreläsare och konsulter som medverkat.

Myndigheten ingår sedan flera år i regeringens program för jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM). Syftet med programmet är att utveckla verksamhetens bidrag till att nå de jämställdhetspolitiska målen. En viktig förutsättning för jämställdhetsintegrering i myndighetens verksamhet är kunskap hos medarbetarna. Därför ingår en webbutbildning om jämställdhetsintegrering i vår introduktion för nyanställda. På vårt intranät publicerar vi kontinuerligt kunskapshöjande artiklar och rapporter om jämställdhetsfrågor. Under 2023 har medarbetare deltagit i flera seminarier och utbildningsinsatser av Jämställdhetsmyndigheten.

Insatser för jämnare könsfördelning i utbildningarna

Könsfördelningen bland studerande i utbildningarna inom myndighetens ansvarsområde är ojämn.

I yrkeshögskoleprogrammen var könsfördelningen totalt sett jämn 2022, men inom de fem stora utbildningsområdena^[2] har könsfördelningen varit ojämn under hela perioden 2007–2022. Fördelningen mellan kvinnor och män är totalt sett ojämn i konst- och kulturutbildningarna. Av de antagna som påbörjade studier 2022 var 78 procent kvinnor och 22 procent män. Andelen kvinnor har ökat sedan utbildningsformen startade 2015 då omkring 73 procent av de som påbörjade studier var kvinnor. Också i tolkutbildningarna inom folkbildningen är könsfördelningen sned. Av de deltagare som påbörjade studier 2022 var andelen kvinnor 73 procent och andelen män 27 procent. Under 2021 och 2022 var fördelningen i stort sett likadan.

I vårt uppdrag att främja kvalitet och utveckling i utbildningarna strävar vi efter att höja utbildningsanordnarnas medvetenhet om vikten av en jämnare könsfördelning i utbildningarna. Vi använder könsuppdelad statistik, till exempel vid vår kvalitetsgranskning, för att visualisera snedrekryteringen bland antagna till utbildningar och skillnader i studieresultat.

Inför en kvalitetsgranskning kan utbildningsanordnarna förbereda sig genom att använda ett självvärderingsverktyg. Verktöget tydliggör vilka aspekter som utbildningsanordnare och ledningsgrupper bör följa upp, analysera och åtgärda för att bland annat komma närmare målet att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Under 2023 har självvärderingsverktyget utvecklats med möjligheten att fylla i könsuppdelad statistik över studerande som utbildningsanordnaren kan följa över tid.

Många utbildningsanordnare upplever att det är svårt att bryta könsbundna utbildnings- och yrkesval. Även om ingen enskild utbildningsanordnare förväntas lösa problemen med en segregerad och ojämn arbetsmarknad kan alla bidra.

Jämställdhetsperspektiv i kommunikation

Vi integrerar jämställdhetsperspektivet i all vår kommunikation. Till exempel genom att vi granskar all text som vi publicerar ur ett jämställdhetsperspektiv. Ett krav när vi upphandlar bildbyråer och fotografer är att de erbjuder bilder och fotografier som följer Jämställdhetsmyndighetens rekommendationer för jämlik kommunikation.

2. Data/it, samhällsbyggnad och byggteknik, teknik och tillverkning, ekonomi, administration och försäljning, hälso- och sjukvård samt socialt arbete.

Vi tar hänsyn till jämställdhetsperspektivet i utformningen av våra informationskampanjer genom val av budskap, bilder och goda exempel för att bidra till en breddad rekrytering och att bryta könsbundna utbildningsval. I den informationskampanj om yrkeshögskolan som vi genomfört under året har vi tagit fram bilder särskilt för att visa kvinnor och män i yrkesroller som bryter med könsbundna normer gällande yrkesval.

Integrera perspektivet miljö, klimat och energiomställning

Myndigheten arbetar för att integrera perspektivet miljö, klimat och energiomställning i vår verksamhet och i de utbildningsformer som vi ansvarar för. Vi deltar i fortbildning och konferenser om miljö och klimatomställning för att öka kunskaps- och kompetensnivån i organisationen.

Systematiskt miljöledningsarbete

Myndighetens arbete med miljöledning syftar till att skapa ett systematiskt miljöarbete för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan och att öka den positiva.

Under 2022 genomfördes en miljöutredning för att utreda vår miljöpåverkan och se till att vi lever upp till kraven i förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. Utifrån resultatet såg vi över vårt miljöledningssystem och beslutade om en ny miljöpolicy och nya miljömål.

Myndigheten för yrkeshögskolans miljömål är att vår interna verksamhet ska bedrivas med låg miljöpåverkan. Miljöpåverkan från vår verksamhet ska reduceras genom att:

- Vi prioriterar resfria möten.
- Vi tar miljöhänsyn vid inköp och upphandling av varor och tjänster.
- Vi energieffektiviserar lokaler och använder energieffektiva apparater och it-utrustning.
- Vi ger medarbetare och chefer förutsättningar att ta miljöhänsyn i sitt dagliga arbete genom utbildning och informationsinsatser.

Under året har utvecklingen av myndighetens interna miljöledningssystem fortsatt, nu med fokus på regelefterlevnad och på rutiner för uppföljning. Resultatet av myndighetens miljöledningsarbete under 2023 bedöms tillfredsställande, även om det finns utrymme för förbättringar. Arbetet redovisas vidare i myndighetens årliga rapportering till Naturvårdsverket och Utbildningsdepartementet.

Miljömässig hållbarhet i yrkeshögskoleutbildningar

Under året har vi genomfört en utforskande tematisk kvalitetsgranskning av miljömässig hållbarhet i yrkeshögskoleutbildningar. Målet med granskningen var att hitta indikatorer eller tillvägagångssätt för att väga in miljömässig hållbarhet i kvalitetsgranskningen framöver. Att kvalitetsgranska hållbarhetsperspektivet i utbildningar inom yrkeshögskolan är ett sätt för myndigheten att bidra till de globala målen för hållbar utveckling, Agenda 2030. Utifrån erfarenheterna av granskningen fortsätter arbetet med att ta fram indikatorer för miljömässig hållbarhet i yrkeshögskoleutbildningar.

I årets utlysning av statliga medel för kurser inom yrkeshögskolan prioriterade myndigheten kurser riktade mot de globala klimatmålen i Agenda 2030. Detta för att bidra till kompetensförsörjningen för den gröna omställningen.

Regional utveckling och landsbygdsutveckling

Myndighetens verksamhet bidrar till regional utveckling och landsbygdsutveckling både direkt och indirekt. Arbetet med att främja kompetensförsörjning och livslångt lärande utgår många gånger från regionala perspektiv. Inte minst när vi analyserar arbetsmarknadens kompetensbehov, beviljar statligt stöd för yrkeshögskoleutbildningar och stödjer aktörer i att utforma kvalifikationer och utveckla valideringsmodeller. I dessa sammanhang för vi dialog med bland annat regionalt utvecklingsansvariga, arbetsgivare, branschorganisationer och utbildningsanordnare.

Regionerna har en viktig funktion i att driva på, samordna, stödja och öka kunskapen bland regionala och lokala aktörer när det gäller validering. Därför har en arbetsgrupp för validering, med representanter för myndigheter som verkar för kompetensförsörjning och livslångt lärande, genomfört seminarier, dialoger och konferenser riktade till regioner. Målet är att validering ska bli ett än mer effektivt instrument för kompetensförsörjning utifrån varje regions förutsättningar och utmaningar.

Under 2023 slutförde vi fem förstudier för att stödja utvecklingen av fler lärcentrum. Förstudierna genomfördes tillsammans med Arbetsförmedlingen, Folkbildningsrådet, Skolverket och Tillväxtverket och finansierades av Europeiska socialfonden. Etablering och utveckling av fler lärcentra har god potential att bli en motor för kompetensförsörjning och utveckling både lokalt och regionalt. Förstudierna har resulterat i förslag om hur etableringen av lärcentrum i hela landet kan stärkas. Dessa har lämnats till Regeringskansliet. Läs mer om hur myndigheten har samverkat med regioner under rubriken "Stöd till effektiva strukturer för validering" på sidan 91.

Myndigheten för yrkeshögskolan är en attraktiv arbetsgivare

Myndighetens inriktning i arbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare är att utveckla både ledarskap och medarbetarskap. Alla medarbetare ska vara väl förtrogna med verksamhetens syfte, arbetsförhållandena ska vara goda och chefers och medarbetares kompetens ska tas tillvara.

Personalstruktur

Vid utgången av 2023 hade myndigheten totalt 133 tillsvidare- och visstidsanställda. Det totala antalet årsarbetskrafter var 128 och årsmedelantalet var 140 medarbetare.

Antalet anställda på myndigheten har minskat med åtta medarbetare jämfört med 2022. Det är en följd av att vårt förvaltningsanslag minskade mellan 2022 och 2023 och att det har skett en successiv minskning av extern finansiering för projekt under året.

Av de anställda var 65 procent kvinnor och 35 procent män. Det är ungefär samma fördelning som de två föregående åren. Andelen kvinnor var högre jämfört med anställda i staten i stort, där andelen kvinnor var 53,4 procent 2023.

Genomsnittsåldern för myndighetens medarbetare under 2023 var 50 år. Det var högre än medelåldern för anställda i staten, vilken var 44,5 år 2023.

Tabell 1. Antal anställda, efter anställningsform och kön, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Anställda	117	124	138	141	133
<i>varav tillsvidareanställda</i>			126	132	131
<i>varav visstidsanställda</i>			12	9	2
<i>varav kvinnor</i>	70	76	88	93	86
<i>varav män</i>	47	48	50	48	47

Kommentar: Uppgifterna avser 31 december respektive år. Uppgifterna gällande personal har från och med 2021 års redovisning inhämtats från Statens servicecenters tjänst och kan därmed inte jämföras helt med tidigare års redovisningar av personalsiffror.

Tabell 2. Genomsnittsålder anställda, totalt samt efter kön, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Totalt	47	48	48	48	50
Kvinnor	47	48	47	47	50
Män	48	48	49	49	51

Kommentar: Uppgifterna avser 31 december respektive år.

Attrahera och rekrytera

Under året har myndigheten genomfört 12 rekryteringar där 295 ansökningar hanterats. Antalet ansökningar varierade stort beroende på vilken tjänst som utlystes. Det var generellt sett färre som sökte tjänsterna inom it. En rekrytering har avbrutits med anledning av förändrade ekonomiska förutsättningar. I övriga rekryteringar har myndighetens behov av kompetens kunnat tillgodoses. Under året har tre studenter gjort sin verksamhetsförlagda utbildning på myndigheten och under våren har en student varit anställd som studentmedarbetare.

Myndigheten har träffat en överenskommelse om personallån med Universitets- och högskolerådet. Under året har vi genomfört ett personallån där kompetens har lånats in till myndigheten. Personallånet har bidragit till kompetensförsörjning och samverkan mellan myndigheterna.

Myndigheten har fortsatt arbetet med att utveckla introduktionen av nya medarbetare. Vi har utvecklat ett koncept som fokuserar på att etablera kontakt innan anställningen börjar och erbjuda utbildning om det statliga uppdraget.

Kompetensförsörjningsläget är fortsatt förhållandevis gott för myndigheten och vi kan säkerställa att vi har den kompetens som verksamheten behöver för att klara sitt uppdrag.

Personalomsättning

För männen var personalomsättningen 8 procent 2023 och oförändrad i jämförelse med de två föregående åren. Kvinnornas personalomsättning var 13 procent och har därmed minskat med 2 procentenheter jämfört med 2022. För 2021 var kvinnornas personalomsättning 5 procent.

Av totalt sjutton medarbetare som slutat under 2023 har sex haft tidsbegränsade uppdrag som löpt ut under året. Tre medarbetare har avgått med pension.

Utveckla och behålla kompetens

Myndighetens samtalsmodell, där chef och medarbetare träffas regelbundet under året för att diskutera och följa upp uppdrag och kompetensutveckling men även arbetsmiljöfrågor, är fortsatt central i myndighetens arbete för att upprätthålla en god arbetsmiljö.

Efter att ett kollektivavtal om lokala omställningsmedel tecknades har myndighetens arbete med att nyttja dessa fått en nystart. Omställningsmedel har till största delen beviljats för kompetensutveckling för enskilda medarbetare, men även för insatser som främjar utveckling och samarbete mellan enheter.

För att fånga medarbetarnas upplevelser av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har vi implementerat ett pulsmättningsverktyg under året. Verktöget skapar förutsättningar för ett systematiskt arbetsmiljöarbete där vi tidigt kan identifiera och åtgärda olika utvecklingsområden och behov på enheterna. Resultaten från mätningarna visar att engagemangsvärdet, som indikerar välmående och engagemang, är generellt högt. Samtidigt är andelen medarbetare som är beredda att rekommendera myndigheten till vänner och bekanta relativt låg. Myndigheten har påbörjat en analys av möjliga orsaker till utfallet.

För att få kunskap om vad medarbetarna anser är viktigt för att vara en attraktiv arbetsgivare genomförde myndigheten en enkät i slutet av 2023. Svaren visar att myndighetens medarbetare skattar intressanta arbetsuppgifter, lön och förmåner, balans i livet, arbetsmiljö och distansarbete som viktigast. Resultatet av enkäten är ett viktigt bidrag till nästa års kompetensförsörjningsarbete.

Även förutsättningar för distansarbete och erfarenheter efter pandemin har följts upp i en enkät till myndighetens medarbetare. Resultaten visar att distansarbete är viktigt för medarbetarna, både för att få balans mellan arbete och fritid och för att myndigheten ska vara en fortsatt attraktiv arbetsgivare.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron om 3,4 procent är oförändrad jämfört med föregående år. Kvinnornas sjukfrånvaro ligger kvar på 4,9 procent och männens sjukfrånvaro har minskat något till 0,7 procent 2023. Åldersgruppen 30–49 år har en något ökad sjukfrånvaro samtidigt som åldersgruppen 50 år eller äldre har en något lägre sjukfrånvaro jämfört med 2022.

Andelen av den totala sjukfrånvaron som avser långtidssjukfrånvaro har ökat under 2023 och uppgår nu till 72,4 procent. Myndigheten strävar efter att sänka sjuktalen och tar hjälp av företagshälsovården vid främjande och förebyggande insatser men även under pågående sjukskrivning.

Tabell 3. Sjukfrånvaro (andel av sammanlagd ordinarie arbetstid) fördelat efter kön och ålder, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Total sjukfrånvaro (%)	3,5	2,4	2,1	3,4	3,4
Kvinnor	4,6	2,7	2,8	4,9	4,9
Män	1,8	1,8	0,9	0,8	0,7
29 år eller yngre	..	..	..	..	..
30–49 år	1,2	2,4	2,4	1,6	2,1
50 år eller äldre	6,1	2,6	2,0	5,6	5,1
Andel (%) av totala sjukfrånvaron som är långtidsfrånvaro*	64,7	66,1	52,8	65,3	72,4

*Andel av sjukfrånvaron som avser en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Kommentar: Vid färre än tio anställda 29 år eller yngre redovisas inte sjukfrånvaron för denna grupp.

Uppdrag

Fortsatt praktik för nyanlända arbetssökande 2021–2023

Myndighetens uppdrag att fortsatt ställa praktikplatser till förfogande åt Arbetsförmedlingen för nyanlända arbetssökande har redovisats till Statskontoret. Myndigheten har haft kontakt med Arbetsförmedlingen angående kandidater men inte kunnat erbjuda någon nyanländ arbets-sökande praktik under 2023.

Fortsatt praktik för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga 2021–2023

Myndighetens uppdrag att fortsatt ställa praktikplatser till förfogande åt Arbetsförmedlingen för arbetssökande personer med funktionsnedsättning har redovisats till Statskontoret. Myndighe-ten har haft kontakt med Arbetsförmedlingen angående kandidater men inte kunnat erbjuda nå-gon person med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga praktik under 2023.

Vidta energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen

Myndigheten har haft i uppdrag att vidta möjliga och lämpliga energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen. Åtgärder som vidtagits är till exempel minskad belysning under kon-torets öppettider och att utrustning stängts av under nätter och helger.

Mätningarna som genomfördes under perioden oktober 2022 till och med april 2023 visar att vår strömförbrukning minskade med cirka 25 procent jämfört med samma period 2018/2019 och med cirka 10 procent jämfört med innan åtgärderna genomfördes. Myndigheten har redo-visat åtgärder för att minska elanvändningen och mätningarna av elförbrukningen till Energi-myndigheten.

Utbildning som bidrar till klimatomställningen

Myndigheten har haft i uppdrag att i den samlade årliga redovisningen av statistik till Utbildningsdepartementet lämna en sammanställning av de utbildningar som ger kompetens som bidrar till klimatomställningen och en cirkulär ekonomi.

I Statistisk årsrapport 2023 har myndigheten redovisat en sammanställning av program och kurser inom yrkeshögskolan samt konst- och kulturutbildningar som bedöms ge kompetens som bidrar till klimatomställningen och en cirkulär ekonomi.

Analysnätverk

Myndigheten ska tillsammans med andra myndigheter medverka i ett nationellt analysnätverk för hållbar regional utveckling i hela landet 2022–2030. Analysnätverket samordnas av Tillväxtverket.

Under året har vi medverkat i nätverksträffar tillsammans med övriga deltagande myndigheter. Vi har bland annat bidragit med information om vårt arbete med analyser av arbetsmarknadens behov kopplat till fördelning av statsbidrag till yrkeshögskoleutbildning och hur vi arbetar med regionalt utvecklingsansvariga för att få deras syn på regionala behov av yrkeshögskoleutbildningar.

Yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå

Myndigheten har i uppdrag att förbereda införandet av en ny form av yrkesutbildning på gymnasial nivå för vuxna med utgångspunkt i den modell som tillämpas för yrkeshögskolan.

För att förbereda införandet av en pilotverksamhet har vi inledningsvis arbetat för att ta fram en organisation och arbetsgrupp för uppdraget. Erfarenheter från liknande uppdrag visar att dialog, delaktighet och samverkan är avgörande för att uppnå goda resultat. Vi arbetar därför för att inrätta en referensgrupp med representation från relevanta myndigheter och organisationer, företrädare för utbildningsanordnare och arbetsmarknadens parter. Referensgruppen ska vara rådgivande i uppdraget samt ett forum för dialog och information.

Myndigheten har arbetat med förberedelser inför en utlysning om att få bedriva den nya yrkesutbildningen. I arbetet ingår bland annat att utarbeta en ansökningsprocess, ta fram prioriteringsordning och statsbidragsmodell. I början av 2024 kommer vi att publicera information till utbildningsanordnare om våra prioriteringar och vilka utbildningsinriktningar som kommer att vara aktuella i pilotverksamheten. Vi kommer också att bjuda in utbildningsanordnare till ett webinarium med information inför utlysningen som väntas öppna i februari 2024.

Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031

Myndigheten har i uppdrag att följa upp funktionshinderspolitiken utifrån det nationella målet för funktionshinderspolitiken. Vårt främsta bidrag till målet är att stödja utbildningsanordnare och andra aktörer i deras arbete att skapa jämlikhet och delaktighet.

I vår kvalitetsgranskning följer vi upp hur utbildningsanordnarna förebygger och motverkar diskriminering, åtgärdar hinder för tillgänglighet och arbetar för universell utformning i utbildningarna. Utifrån det vi ser i granskningen kan vi anpassa våra främjande insatser för att de ska ge så stor effekt som möjligt.

Vårt bidrag till funktionshinderspolitiken sker samordnat med vårt arbete med jämställdhetsintegrering. Båda perspektiven finns med när vi granskar och främjar utbildningsanordnarnas arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande i utbildningarna. Arbetet med breddad rekrytering och breddat deltagande bidrar även till de globala målen för hållbar utveckling enligt Agenda 2030 och knyter an till flera av delmålen i mål 4 "God utbildning för alla".

Universell utformning, tillgänglighet och motverkande av diskriminering

I kvalitetsgranskningen bedömer vi om studerande, oavsett funktionsförmåga, har samma möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen och om undervisningen är tillgänglig för alla studerande. Vi granskar hur väl utbildningsanordnarna arbetar enligt principen om universell utformning och om de har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen. Studerande kan anmäla brister i en utbildningsanordnarens värdegrundsarbete till myndigheten. Skulle myndigheten hitta brister i en tillsyn av utbildningen kan vi ställa krav på att bristerna åtgärdas.

I 103 av 115 yrkeshögskoleutbildningar som granskats i fördjupad kvalitetsgranskning 2023 har vi bedömt att utbildningsanordnaren tar hänsyn till de studerandes olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen. I de flesta utbildningarna finns rutiner för att identifiera studerandes behov av stöd. I samtliga 14 konst- och kulturutbildningar som kvalitetsgranskats 2023 har vi bedömt att utbildningsanordnarna arbetat för att skapa lika möjligheter för alla att fullfölja studierna genom att anpassa och tillgängliggöra undervisningen.

Myndigheten genomför insatser för att främja utbildningsanordnarens och andra aktörers arbete med universell utformning och att åtgärda hinder för tillgänglighet och delaktighet. Under året har vi uppdaterat självvärderingsverktyget för systematiskt kvalitetsarbete så att det ska fånga upp tillgänglighetsperspektiv och universell utformning av utbildningarna.

I samverkan med Specialpedagogiska skolmyndigheten har vi utformat ett stödmaterial riktat till utbildningsanordnare för att stärka deras grundläggande kompetens om tillgänglig undervisning och universell utformning. Vi planerar att publicera stödmaterialet i början av 2024.

I vårt arbete i projektet Branschvalidering – operativ och strategisk samverkan (BOSS) har vi tagit fram ett vägledningsmaterial för att stödja branschernas arbete för inkluderande, jämställda och rättvisa valideringsprocesser. Genom en inkluderande valideringskultur kan en branschvalideringsmodell främja en jämlik och rättvis arbetsmarknad som gynnar alla samtidigt som den bidrar till en hållbar kompetensförsörjning för branschen.

Stöd för individens självständighet

Myndigheten kan lämna statsbidrag eller särskilda medel för stöd till studerande med funktionsnedsättning till utbildningsanordnare av yrkeshögskoleutbildning och konst- och kulturutbildning. Stödinsatserna ska kompensera för svårigheter så att studerande med funktionsnedsättning kommer i en jämförbar situation med övriga studerande.

Under 2023 har myndigheten infört en ny praxis som bland annat innebär att vi beviljar statsbidrag eller särskilda medel för stödinsatser under hela utbildningstiden i stället för ett år i taget. Det underlättar planeringen för långsiktiga stödinsatser, vilket kan innebära en trygghet för den studerande. Längre beslutsperioder innebär också en effektivisering genom färre ärenden för myndigheten att handlägga. Under 2022 var handläggningstiden för att få statsbidrag eller särskilda medel för stödinsatser upp till ett par månader, vilket avspeglas i skillnaden mellan

inkomna och beviljade ansökningar under året. Under 2023 har ansökningsförfarandet digitaliserats och ett nytt handläggningssystem tagits i bruk, vilket bidragit till att handläggningstiden har kortats ned.

Under 2023 tog myndigheten emot 508 ansökningar om statsbidrag eller särskilda medel för stödinsatser, vilket var 8 procent färre än 2022. Det var 11 ansökningar som gällde konst- och kulturutbildningar. Resterande avsåg yrkeshögskoleutbildningar. Totalt beviljades 595 ansökningar om statsbidrag eller särskilda medel för stödinsatser. Vissa av dessa kom in under 2022. Av de beviljade ansökningarna avsåg 64 procent kvinnor och 36 procent män.

Av de 969 stödinsatserna som beviljades statsbidrag eller särskilda medel 2023 var mentorstöd av pedagog följt av anteckningsstöd och anpassade examinationer vanligast. Tillsammans utgjorde dessa två tredjedelar av de beviljade stödinsatserna. Den dyraste stödinsatsen är tecken- språkstolk där myndigheten beviljade 18 ansökningar till ett belopp om drygt 14 miljoner kronor.

Tabell 4. Inkomna och beviljade ansökningar om statsbidrag eller särskilda medel för stödinsatser för studerande i yrkeshögskoleutbildningar och konst- och kulturutbildningar, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Inkomna ansökningar	358	501	594	551	508
Beviljade ansökningar	342	476	573	383	595

Under 2023 betalade myndigheten ut drygt 17 miljoner kronor för stödinsatser för studerande med funktionsnedsättning. Det var drygt 3 miljoner kronor mindre jämfört med tidigare år. Då stödinsatserna varierar i kostnad och omfattning beroende på de studerandes behov kan det variera mellan åren hur mycket som betalas ut.

Tabell 5. Utbetalda statsbidrag eller särskilda medel (mnkr) för stödinsatser för studerande i yrkeshögskoleutbildningar och konst- och kulturutbildningar, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Utbetalda statsbidrag eller särskilda medel*	15,3	16,4	21,4	20,8	17,4

*I utbetalade statsbidrag eller särskilda medel ingår kostnader för inläst litteratur som myndigheten betalar till Myndigheten för tillgängliga medier. Detta är en ändring från årsredovisningen 2021 och tidigare då endast statsbidrag eller särskilda medel som utbetalats direkt till utbildningsanordnare ingick. Beloppen för inläst litteratur uppgår till 0,3 mnkr för år 2019, 0,2 mnkr för åren 2020 och 2021, 0,1 mnkr för 2022 och 0,4 mnkr för 2023.

Kommentar: Utbetalade statsbidrag eller särskilda medel för respektive år kan innefatta ersättning som beviljats under tidigare år.

Utifrån de frågor som myndigheten får från utbildningsanordnare i samband med vår handläggning har vi uppmärksammat att det finns ett behov av stärkt specialpedagogiskt stöd. Vi har uppmärksammat regeringen på detta behov i en hemställan om att utbildningsanordnare av yrkeshögskoleutbildningar och konst- och kulturutbildningar ska kunna få råd och stöd från Specialpedagogiska skolmyndigheten. Förslaget skulle innebära att studerande med funktionsnedsättningar inom dessa utbildningsformer i ökad utsträckning ges samma förutsättningar till en likvärdig utbildning som inom övriga utbildningsformer som grundskolan, gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning.

Myndighetens interna arbete för tillgänglig verksamhet

Vi arbetar löpande med att utveckla och anpassa tillgängligheten på våra webbplatser. Under året har vi påbörjat ett arbete med att utveckla nya webbplatser för de utbildningsformer vi ansvarar för. De nya webbplatserna kommer ha en plattform med bättre tekniska förutsättningar för tillgänglighetsanpassningar. Då plattformen även används av många andra myndigheter i Sverige ger det oss också bättre möjlighet till kompetens- och erfarenhetsutbyte med andra myndigheter om tillgänglighetsanpassningar.

Under året har myndighetens personal erbjudits utbildningsinsatser för att kunna skapa tillgängliga PDF-dokument. I introduktionen för nyanställda ingår webbutbildningen "Delaktighetsguiden" som ges av Myndigheten för delaktighet.

VERKSAMHETSOMRÅDE

Yrkeshögskolan

Yrkeshögskolans utbildningar svarar mot arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft och drivs i nära samverkan med företag och organisationer. Det innebär att utbildningarnas innehåll utvecklas i takt med att arbetslivets behov förändras.

Utbildningarna inom yrkeshögskolan är eftergymnasiala och oftast mellan ett och två år långa. Under utbildningen kombineras teoretiska studier med arbetsplatsförlagda kurser som kallas Lärande i arbete, LIA. Arbetslivet medverkar aktivt genom att delta i utbildningens ledningsgrupp, bidra med föreläsare, medverka i projekt eller erbjuda LIA-platser.

Inom yrkeshögskolan finns också kurser för yrkesverksamma som svarar mot ett behov av fördjupad, breddad eller förnyad kompetens i arbetslivet.

Som utbildningsanordnare finns både privata utbildningsföretag, kommuner, regioner och högskolor. Utbildningar inom yrkeshögskolan ger rätt till studiemedel.

Återrapporteringskrav

Myndigheten ska redovisa

- vilka åtgärder som har vidtagits för att minska andelen outnyttjade platser inom yrkeshögskolans utbildningar och resultaten av dessa åtgärder
- vilka åtgärder som har vidtagits för att andelen examinerade av antalet antagna kvinnor och män ska öka och då särskilt för de grupper i yrkeshögskolan som har en lägre examensgrad än genomsnittet
- vilka åtgärder som har vidtagits för att främja goda resultat när det gäller andelen examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolans utbildningar som arbetar inom det område som deras yrkeshögskoleutbildning avser
- vilka överväganden som gjorts och vilka åtgärder som har vidtagits när det gäller att säkerställa att yrkeshögskolans utbildningar har en lämplig placering över landet.

Önskat resultat för verksamhetsområde yrkeshögskolan

Önskat resultat för yrkeshögskolan utgår från de övergripande kvalitetskriterier som myndigheten har tagit fram för utbildningarna.

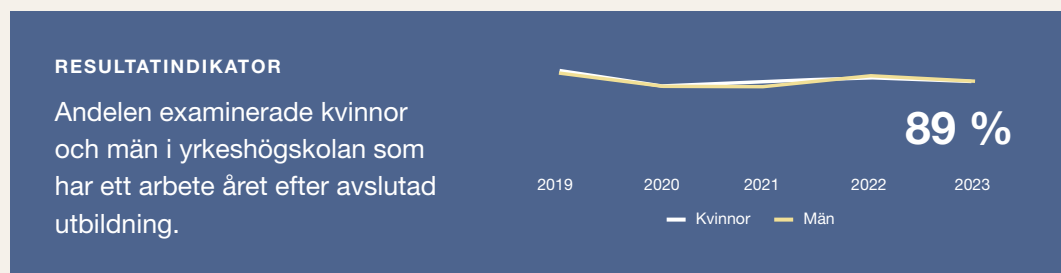
- Yrkeshögskoleutbildningarna tillgodoser arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft. Utbildningarna kan också medverka till att utveckla eller bevara ett kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället.
- Utbildningarna präglas av en stark arbetslivsanknytning och genomförs i samverkan mellan arbetsliv och utbildningsanordnare.
- Utbildningarna ger de studerande förutsättningar att nå utbildningarnas mål och ta en examen.
- Utbildningarna genomförs av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.
- Utbildningarna utgår från grundläggande demokratiska värderingar och respekt för vår gemensamma miljö. Inom utbildningarna främjas jämställdhet och kränkande behandling motverkas aktivt.

Myndighetens resultatbedömning

— Vår sammanvägda bedömning är att yrkeshögskolan fungerar väl och att utbildningarna håller hög kvalitet. Resultatet är över lag gott i förhållande till de övergripande kvalitetskriterierna. Examensgraden behöver dock öka i de utbildningar som inte har en tillräckligt hög examensgrad.

Yrkeshögskoleutbildningarna svarar mot arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft och bidrar till en förbättrad kompetensförsörjning på arbetsmarknaden.

Myndigheten bedömer att möjligheterna att få ett arbete för dem som examinerats från yrkeshögskolan under 2022 har varit goda. Årets uppföljning av de som tog examen 2022 visar att 89 procent hade ett arbete året efter examen. Det var i nivå med föregående års resultat.

I likhet med tidigare år hade kvinnor och män arbete i lika stor utsträckning. Inrikes födda hade arbete i högre grad än utrikes födda. Samma förhållande gällde för andelen som hade ett arbete som överensstämmer med utbildningen.

Myndigheten bedömer att möjligheterna att få ett arbete som överensstämmer med utbildningen har varit goda. Det var 66 procent som uppgav att de hade ett arbete som helt eller till största delen stämde överens med utbildningen. Även detta resultat var i nivå med de tre föregående åren. Därutöver var det 25 procent som hade ett arbete som till viss del stämde överens med utbildningen.

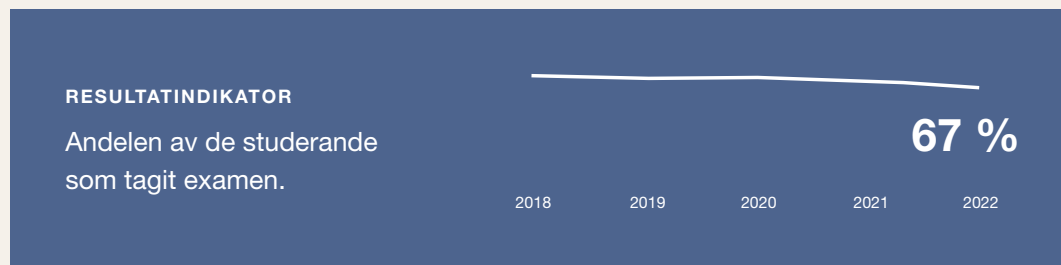
Utbildningarna präglas av en stark arbetslivsanknytning och genomförs i samverkan mellan arbetsliv och utbildningsanordnare.

Vi bedömer att arbetslivets engagemang i yrkeshögskoleutbildningarna är en förutsättning för att examinerade ska få kompetenser som möter arbetsmarknadens behov. Välfungerande LIA-kurser har betydelse för möjligheten att få ett arbete inom området utbildningen avser. Uppföljning visar att mer än hälften av de examinerade arbetar hos en arbetsgivare där de genomfört en LIA-kurs.

LIA fungerar väl i de flesta utbildningar. I nio av tio av de granskade utbildningarna under 2023 ser vi att anordnaren har god samverkan med arbetsplatserna där LIA-kurser genomförs. Samtidigt visar vår tillsyn att utbildningsanordnarna upplever ökade utmaningar med att hitta och kvalitetssäkra platser för LIA. Vi ser därför ett behov av att bevaka utvecklingen på området. Den fördjupade kvalitetsgranskningen visar att det i de flesta ledningsgrupper finns en stark arbetslivsanknytning. Arbetslivsrepresentanterna i ledningsgrupperna kan som regel bidra med god kunskap om de kompetensbehov som finns i branschen. Den största utmaningen vi ser är att få en engagerad ledningsgrupp som arbetar aktivt med utbildningens utveckling.

De studerande ges i många fall goda förutsättningar att nå utbildningarnas mål och ta examen, men examensgraden behöver öka.

Vi bedömer att examensgraden inte är tillräckligt hög inom alla typer av utbildningar och grupper för att möta arbetslivets behov.

Examensgraden för yrkeshögskoleprogram var totalt 67 procent 2022. Det innebär att examensgraden har fortsatt att minska. Skillnaderna i examensgrad mellan inrikes och utrikes födda är fortfarande stor. Det skiljer cirka 23 procentenheter mellan inrikes födda kvinnor, som var den grupp som hade högst examensgrad, och utrikes födda män, som hade lägst examensgrad.

De senaste åren har vi beviljat allt fler utbildningar i utbildningsområden som historiskt sett haft en lägre examensgrad, men där arbetslivets behov är stort. Examensgraden är generellt sett lägre i utbildningar på distans och andelen studerande på distans har ökat. Mot denna bakgrund är utvecklingen av examensgraden delvis väntad.

Myndigheten har haft och behöver fortsätta ha stort fokus på att främja att fler tar examen. Det gör vi framför allt genom att ge stöd till utbildningsanordnare i deras arbete med att utveckla kvaliteten i utbildningarna. En förutsättning för att en hög andel studerande ska ta examen är att utbildningarna håller hög kvalitet. Resultatet av myndighetens kvalitetsgranskning visar att det i de flesta granskade utbildningar finns en organisation och ett pedagogiskt genomförande som ger de studerande goda förutsättningar att ta examen.

Utbildningarna genomsyras av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.

Resultaten från kvalitetsgranskningarna visar att utbildningarna i stor utsträckning håller hög eller mycket hög kvalitet. Andelen utbildningar som vi bedömer har hög eller mycket hög kvalitet är högre 2023 än tidigare år, vilket kan vara ett tecken på att kvaliteten har förbättrats över lag. Vi ser att utbildningsanordnarna arbetar vidare med de utvecklingsområden som myndigheten identifierat i kvalitetsgranskningarna. På så sätt bidrar kvalitetsgranskningen till utbildningarnas utveckling.

Fler utbildningsanordnare arbetar aktivt med värdegrundsfrågor. Yrkeshögskolans bidrag till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval behöver dock fortsätta stärkas.

Inom flera utbildningsområden finns en ojämn könsfördelning bland de studerande. Myndigheten strävar efter att höja utbildningsanordnarnas medvetenhet om att en jämnare könsfördelning i utbildningarna bidrar till kvalitet i utbildningarna.

Sedan vi började granska utbildningarnas arbete med jämställdhet 2019 har vi sett att fler utbildningsanordnare arbetar aktivt med värdegrundsfrågor när det gäller jämställdhet, mångfald och likabehandling. I årets kvalitetsgranskning ser vi att det i nio av tio utbildningar finns ett väl-fungerande värdegrunds- och jämställdhetsarbete. Samtidigt finns det många utbildningar där arbetet med att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval kan utvecklas.

Myndigheten analyserar arbetsmarknadens behov av yrkeshögskoleutbildning

Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppgift att analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan. I arbetet har vi kontakt med branscher och andra aktörer. Vi följer också statistik från Statistikmyndigheten SCB och Arbetsförmedlingens prognoser.

Lägesanalys inför ansökningsomgång 2023/2024

Inför ansökningsomgången för program inom yrkeshögskolan som vi öppnade under 2023 publicerade vi en sammanfattande lägesanalys på vår webbplats myh.se.

Trots det osäkra ekonomiska och geopolitiska världsläget, såg myndigheten fortfarande stora kompetensbehov på arbetsmarknaden. Megatrender såsom klimat- och digital omställning, händelser i omvärlden samt demografiska förändringar, förväntas fortsatt påverka samhället och driva förändring av yrkesroller och framväxten av nya yrken.

I lägesanalysen bedömde myndigheten att tyngdpunkten på kompetenser som utbildas inom yrkeshögskolan fortfarande bör ligga inom de fem stora områdena data/it, ekonomi, hälso- och sjukvård, samhällsbyggnad samt teknik och tillverkning.

Områdesanalyser

Vårt analysarbete resulterar i områdesanalyser som vi sedan 2022 publicerar på vår webbplats. Områdesanalyserna utgör grunden för våra prioriteringar och ökar transparensen i vår bedömning av behovet av platser inom de olika utbildningsinriktningarna. Under 2023 har vi publicerat 38 områdesanalyser.

Områdesanalyserna ger en samlad bild av de faktorer som påverkar myndighetens bedömning av behovet av utbildningsplatser. I områdesanalyserna beskriver vi efterfrågan och behovet av platser på tre till fem års sikt. Vi beaktar det utbildningsutbud som redan finns i yrkeshögskolan och gör årliga bedömningar av om antalet utbildningsplatser behöver öka, bibehållas eller minska.

Genom regelbundna träffar och dialog med branschföreträdare, arbetsliv och regionalt utvecklingsansvariga håller vi oss uppdaterade om utveckling och efterfrågan på kompetens i olika branscher och kvalitetssäkrar områdesanalyserna.

Ansökningar och beslut om yrkeshögskoleutbildningar

Beslut om program inom yrkeshögskolan 2022/2023

Flest nya utbildningar inom teknik och tillverkning

I början av 2023 fattade myndigheten beslut i ansökningsomgången 2022/2023 för yrkeshögskoleprogram. Av totalt 1 207 ansökningar beviljades 420, vilket resulterade i cirka 35 000 nya utbildningsplatser.

Flest ansökningar om att bedriva yrkeshögskoleutbildning beviljades inom utbildningsområdet teknik och tillverkning. Utbildningsområdet beviljades drygt en fjärdedel av det totala antalet platser, vilket är en fördubbling jämfört med föregående år. Detta var i linje med myndighetens bedömning av arbetslivets behov. Flera utbildningar inom området låg dessutom i fas för en ny ansökan detta år, vilket bidrog till ökningen.

Ekonomi, administration och försäljning beviljades 20 procent av platserna och var det näst största området bland de beviljade utbildningarna. Jämfört med föregående år ökade platserna med 28 procent. Det berodde bland annat på att flera utbildningar inom logistikområdet kategoriserats om från transporttjänster till området ekonomi, administration och försäljning.

Av de större utbildningsområdena skedde den största minskningen av beviljade platser jämfört med förra året inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete. Minskningen var en följd av regeringens extra satsning på äldreomsorgen 2021, vilket innebar ett större beviljande då. Utbildningsområdet beviljades 10 procent av det totala antalet platser.

Det skedde även en minskning av nya beviljade platser inom data/it jämfört med förra året. Det berodde både på att många platser beviljades föregående år och att utbildningar inte legat i fas för att sökas om på nytt.

Tabell 6. Beviljade platser på program inom yrkeshögskolan, efter utbildningsområde och beslutsår, 2019–2023.

Utbildningsområde	2019	2020			2021	2022	2023
	Totalt	Totalt	Ordinarie	Extra	Totalt	Totalt	Totalt
Data/it	7 936	6 000	4 685	1 315	5 453	7 447	4 089
Ekonomi, administration och försäljning	5 175	6 944	5 891	1 053	6 453	5 243	6 967
Friskvård och kroppsvård	324	168	168	0	160	260	120
Hotell, restaurang och turism	1 717	1 278	1 198	80	1 295	1 708	1 425
Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	3 925	5 170	4 525	645	5 645	6 492	3 421
Journalistik och information	466	316	316	0	530	264	210
Juridik	155	110	110	0	250	70	105
Kultur, media och design	1 106	1 068	1 022	46	1 519	2 157	1 551
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog, fiske	856	888	858	30	1 147	662	1 165
Miljövård och miljöskydd	40	.	.	.	.	.	.
Pedagogik och undervisning	787	1 258	1 057	201	880	732	676
Samhällsbyggnad och byggteknik	5 626	5 201	4 219	982	5 901	4 497	5 241

Utbildningsområde	2019	2020			2021	2022	2023
	Totalt	Totalt	Ordinarie	Extra	Totalt	Totalt	Totalt
Säkerhetstjänster	120	235	130	105	375	600	60
Teknik och tillverkning	5 603	6 592	6 039	553	8 723	4 104	8 991
Transporttjänster	1 408	1 090	1 045	45	1 252	790	926
Övrigt	105	50	.	50	175	105	140
Totalt antal beviljade platser	35 349	36 368	31 263	5 105	39 758	35 131	35 087
Antal beviljade ansökningar	500		420	292	484	426	420

Kommentar: Tabellen visar antalet beviljade platser respektive år. Platserna fördelar sig med start under flera år framåt. "Ordinarie" avser ordinarie ansökningsomgångar inom yrkeshögskolan med statliga medel. "Extra" avser extra ansökningsomgång inom yrkeshögskolan med statliga medel. Svensk utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Beslutsåret 2019 användes SUN2000. Beslutsåret 2020 och framåt används SUN2020, vilket medfört en del förändringar. De största förändringarna är att en del utbildningar fått ändrad kodning som medfört flytt till kultur, media och design från data/it samt att utbildningsområdet miljövärd och miljöskydd tagits bort som eget område. Antal beviljade platser för utbildningsområdena data/it respektive kultur, media och design bör därför inte jämföras över tid.

Andel distans och regional fördelning

Yrkeshögskoleprogram beviljades i samtliga län och fördelningen av platser mellan storstads-länen och övriga landet låg ungefär på samma nivå som tidigare. Av de beviljade platserna var 58 procent i storstadsregionerna, vilket var ett par procentenheter högre än förra året. Av de beviljade platserna totalt sett var 37 procent på distans. Inom utbildningsområdet hälso- och sjukvård var 87 procent av platserna på distans.

Genom att bevilja distansutbildningar bidrar myndigheten till ökade möjligheter att utbilda sig i hela landet. Efter besluten som fattades i januari 2023 utgjorde andelen platser i distansutbildning 34 procent av yrkeshögskolans totala utbud³, vilket är en ökning med 2 procentenheter. Det innebär att det totala utbudet av utbildningsplatser på distansutbildningar var över 45 000. Läs mer under rubriken "Överväganden och åtgärder för att säkerställa att yrkeshögskolans utbildningar har en lämplig placering över landet" på sidan 36.

Ökning av andelen beslut med tre eller fler utbildningsomgångar

Myndighetens målsättning är att bevilja i genomsnitt tre utbildningsomgångar per utbildning, men det ska även finnas utrymme för färre eller fler omgångar. Målsättningen ger förutsägbarhet och förutsättningar för utbildningarnas utveckling och kvalitet och skapar en stabilitet för de utbildningsanordnare som bedriver yrkeshögskoleutbildning.

De tre senaste åren har majoriteten av utbildningarna beviljats tre utbildningsomgångar. Av de beslut som fattades i början av 2023 omfattade 87 procent tre eller fler utbildningsomgångar. Det är en ökning jämfört med tidigare år.

3. Utbudet avser utbildningsplatser med avslut 2023 och framåt.

Tabell 7. Beviljade utbildningar med beslut om 1–5 utbildningsomgångar, 2019–2023.

Antal omgångar per beviljad utbildning	2019	2020	2021	2022	2023
1 omgång	5	6	1	2	1
2 omgångar	278	153	97	86	52
3 omgångar	191	249	359	313	326
4 omgångar	23	8	19	22	28
5 omgångar	3	4	8	3	13
Totalt antal beviljade utbildningar	500	420	484	426	420
Andel utbildningar beviljade med tre eller fler utbildningsomgångar (%)	43 %	62 %	80 %	79 %	87 %

Kommentar: Uppgifterna avser beslut inom ordinarie ansökningsomgångar för yrkeshögskolan, de extra utbildningsomgångar som beviljades 2020 ingår inte.

Förändringar i det totala utbildningsutbudet

Vi bedömer att det totala utbildningsutbudet inom yrkeshögskolan, som avser platser på utbildningsomgångar med slutår 2023–2029, är väl balanserat och svarar mot arbetsmarknadens behov på tre till fem års sikt. Ökningen av utbudet av utbildningar inom teknik och tillverkning svarar mot ett behov av kompetens för energieffektivisering och tillämpning av nya teknologier inom bland annat tillverkningsindustrin, som behövs för klimatomställningen.

Tidigare har de fem stora utbildningsområdena varit jämnstora, men resultatet av ansökningsomgången 2022/2023 innebar en större spridning mellan dem. Utbildningsområdet teknik och tillverkning och området ekonomi, administration och försäljning hade nästan 24 000 platser vardera. Därefter följer data/it med drygt 21 000 platser. Samhällsbyggnad och byggteknik hade nästan 20 000 platser och inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete fanns strax under 19 000 platser.

Det har även skett förändringar i de mindre utbildningsområdena. Bland annat minskade platserna inom områdena juridik, pedagogik och undervisning samt inom området journalistik och information. På grund av ändrad kategorisering av vissa logistikutbildningar till ekonomi, administration och försäljning blev utbildningsområdet transporttjänster mindre.

Yrkeshögskolan har byggts ut kraftigt de senaste åren och sedan 2014 har antalet utbildningsplatser fördubblats. Resultatet av ansökningsomgången 2022/2023 innebar dock en minskning av det totala utbudet av platser med en procent, vilket motsvarar 1 140 utbildningsplatser. Efter 2023 års beviljanden fanns 132 236 platser med slutår 2023–2029.

Ökad tydlighet och transparens i bedömningsprocessen

Myndigheten utvärderar processen för ansökningar om att bedriva program inom yrkeshögskolan för att utveckla vårt arbete. Efter att beslutet meddelats i januari 2023 skickades en enkät ut till kontaktpersonerna för samtliga ansökningar. Av de 430 personer som fick enkäten svarade 56 procent.

Det sammantagna resultatet av enkätundersökningen visade ingen skillnad mot föregående år men i enskilda frågor har medelvärdet ökat eller minskat. Det går inte att se någon trend över åren, men jämfört med föregående år har förtroendet för myndighetens bedömning och förståelse för processen minskat något. Fritextsvaren i enkäten indikerar att det i flera fall beror på att det varit svårt att se hur de beslut som fattats hänger ihop med de prioriteringar som presenterats inför ansökningsomgången.

Utfallet av ansökningsomgången beror på flera olika faktorer och kan därför skilja sig i viss mån från prioriteringarna som presenterats inför en ansökningsomgång. En förutsättning för att kunna bevilja enligt de prioriterade områdena är att vi får in ansökningar som håller tillräcklig kvalitet. Även om minskningen av förtroendet för bedömningsprocessen är marginell kommer vi fortsätta arbetet med att öka tydlighet och transparens i bedömningsprocessen.

Under 2023 har vi utvecklat vår bedömningshandbok och förtydligat hur prövningsordningen ser ut. På vår webbplats har vi uppdaterat informationen om bedömningsprocessen för att ge en översiktlig bild av hur bedömningen går till. I våra områdesanalyser presenterar vi bedömningar av behovet av utbildningsplatser inom respektive utbildningsinriktning de kommande åren. Dessa kommer att ersätta de prioriteringar som vi tidigare kommunicerat inför ansökningsomgångarna.

Beslut om kurser inom yrkeshögskolan

Kurser inom yrkeshögskolan infördes 2020 och syftar till att tillgodose behov av fördjupad, breddad eller förnyad kompetens i arbetslivet. För att yrkesverksamma ska kunna ta del av kurserna behöver studieformen och studietakten vara flexibel. Yrkeshögskolekurser finns inom nästan alla utbildningsområden och bidrar därmed till kompetensutveckling inom ett trettiotal branscher.

Under våren 2023 var det möjligt att ansöka om statsbidrag för kurser inom yrkeshögskolan. Myndigheten prioriterade kurser som bidrar till de globala målen i Agenda 2030 för hållbar utveckling. Av 521 ansökningar om statsbidrag för kurser kunde 139 beviljas under maj. Efter att regeringen beslutat om ytterligare medel till yrkeshögskolan i vårändringsbudget för 2023 kunde ytterligare 241 kurser beviljas i början av juli.

Under 2023 beviljades totalt 380 kurser med drygt 17 500 studerandeplatser. Av dessa avsågs 11 200 platser starta under 2023 och 6 300 under 2024. Sammanräknat med tidigare års beslut omfattar utbudet av kurser nästan 25 500 platser med startår 2023 och framåt.

Tabell 8. Beviljade platser inom kurser i yrkeshögskolan efter utbildningsområde och beslutsår, 2020–2023.

Utbildningsområde	2020	2021	2022	2023
Data/it	1 935	845	1 490	2 429
Ekonomi, administration och försäljning	2 665	3 184	3 300	4 459
Hotell, restaurang och turism	535	300	320	565
Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	1 476	1 610	1 310	2 935
Journalistik och information	0	0	270	385
Juridik	0	0	0	195
Kultur, media och design	231	270	320	200
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	75	249	490	335
Pedagogik och undervisning	200	90	245	522
Samhällsbyggnad och byggteknik	1 216	1 125	1 904	2 820
Säkerhetstjänster	257	135	300	355
Teknik och tillverkning	1 982	1 051	1 430	2 259

Utbildningsområde	2020	2021	2022	2023
Transporttjänster	170	165	0	50
Totalt antal beviljade platser	10 742	9 024	11 379	17 509
Antal beviljade ansökningar	208	109	137	380

Kommentar: Tabellen visar antalet beviljade platser respektive år. Platserna fördelas sig med start under innevarande år samt det efterföljande året. Uppgifterna om fördelningen mellan utbildningsområden avser tidpunkten för respektive beslutstillfälle.

Minskat antal uppdragsutbildningar inom yrkeshögskolan

Både företag och offentliga aktörer kan köpa en hel eller del av en yrkeshögskoleutbildning för att höja kompetensen på sin befintliga personal.

Under 2023 har antalet uppdragsutbildningar inom yrkeshögskolan minskat efter att både utbildningar och deltagare ökat årligen sedan 2019. Under 2023 var det 189 deltagare på 23 olika uppdragsutbildningar.

Tabell 9. Antal startade uppdragsutbildningar inom yrkeshögskolan, samt deltagare, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal uppdragsutbildningar	11	16	26	34	23
Antal deltagare som påbörjat uppdragsutbildning	232	263	316	354	189

Kommentar: Tabellen visar antalet uppdragsutbildningar och deltagare som startat respektive år.

Under 2023 var det 58 procent kvinnor och 42 procent män som gick en uppdragsutbildning, jämfört med 73 procent kvinnor och 27 procent män 2022. Under 2021 var det 57 procent kvinnor och 43 procent män som gick en uppdragsutbildning.

För att öka intresset av uppdragsutbildning inom yrkeshögskolan som verktyg för kompetensför-sörjning har myndigheten arbetat för att synliggöra nyttan med uppdragsutbildning. Vi har inter-vjuat arbetsgivare, studerande och utbildningsanordnare som använt sig av uppdragsutbildning och publicerat artiklar med goda exempel på vår webbplats.

Beslut om extra studerandeplatser för YH-flex

YH-flex är till för den som redan har yrkeskunskaper som motsvarar en betydande del av en yrkeshögskoleutbildning. YH-flex har bedrivits som en försöksverksamhet under 2020, 2021 och 2022. Syftet har varit att utveckla modeller för omfattande tillgodoräknande och med tillgodoräk-nandet som utgångspunkt genomföra individualiserad komplettering mot examen. Hösten 2022 beslutade myndigheten att YH-flex ska bli en permanent del av yrkeshögskolan.

Antalet ansökningar och antalet beviljade platser i ansökningsomgången om YH-flexplatser 2023 var det högsta sedan YH-flex infördes. Totalt kom det in 120 ansökningar, jämfört med 71 ansökningar 2021 och 78 ansökningar 2022. Myndigheten beviljade 612 studerandeplatser för YH-flex fördelade på 87 utbildningar med start under året.

Under försöksverksamheten mellan 2020–2022 beviljades samtliga ansökningar om YH-flexplatser. I årets ansökningsomgång var det för första gången konkurrens om medel, vilket innebar att vissa ansökningar avslogs. Myndighetens målsättning var att fördela extra platser för YH-flex proportionellt mellan olika utbildningsområden utifrån antalet studerandeplatser i yrkeshögskoleprogrammen.

Flest platser beviljades inom utbildningsområdet ekonomi, administration och försäljning och inom området hälso- och sjukvård samt socialt arbete, som tillsammans stod för drygt hälften av de beviljade platserna. Då det inte kom in tillräckligt många ansökningar inom området samhällsbyggnad och byggt teknik och inte heller inom teknik och tillverkning, var det inte möjligt att bevilja enligt målsättningen inom dessa områden.

Tabell 10. Antal utbildningar som beviljats YH-flexplatser samt beviljade YH-flexplatser, 2020–2023.

	2020	2021	2022	2023
Antal utbildningar som beviljats YH-flexplatser	33	71	78	87
Beviljade YH-flexplatser	382	595	562	612

Kommentar: Tabellen visar antalet utbildningar och YH-flexplatser som beviljats respektive år.

Sammanlagt har 2 151 YH-flex platser beviljats under perioden 2020–2023. Av dessa har 1 203 platser nyttjats. Under försöksverksamheten ökade andelen nyttjade platser årligen, från 33 procent 2020, till 49 procent 2021 och sedan ytterligare till 66 procent 2022. Under 2023 nyttjades 68 procent av YH-flexplatserna.

Beslut om behörighetsgivande förutbildning

Utbildningsanordnare kan ansöka om att anordna en behörighetsgivande förutbildning i anslutning till en yrkeshögskoleutbildning. Ett villkor är att det finns eller kan antas finnas brist på behöriga sökande. Förutbildningen kopplas till en specifik utbildningsomgång på yrkeshögskoleutbildningen där de som godkänns på förutbildningen ska antas.

Under 2023 kom det in 168 ansökningar om att anordna behörighetsgivande förutbildning. Det är en ökning jämfört med 2022, då det kom in 131 ansökningar, men samma antal som 2021. Det var 157 behörighetsgivande förutbildningar, med 3 151 studerandeplatser, som beviljades. De flesta utbildningarna var liksom tidigare år inom utbildningsområdena teknik och tillverkning, data/it samt samhällsbyggnad och byggt teknik. Läs mer under rubriken "Behörighetsgivande förutbildning ger fler möjlighet till behörighet" på sidan 42.

Tabell 11. Beviljade ansökningar och studerandeplatser, behörighetsgivande förutbildning, 2019–2023.

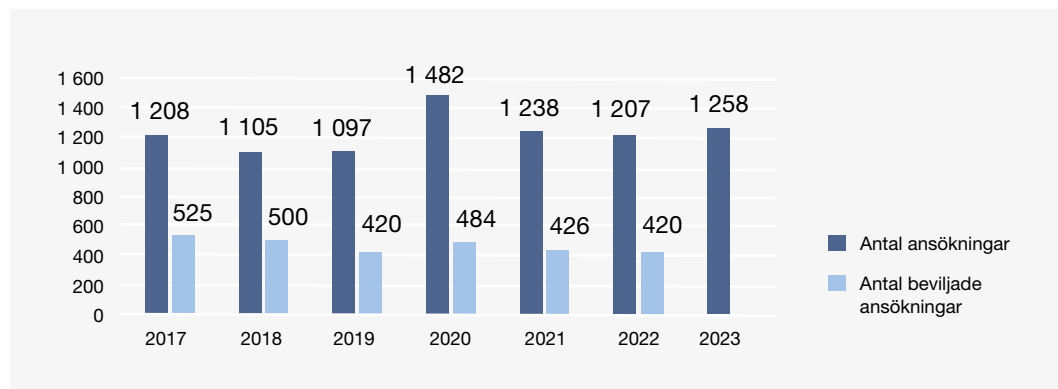
	2019	2020	2021	2022	2023
Beviljade ansökningar	150	161	167	128	157
Beviljade studerandeplatser	2 196	2 613	2 607	2 321	3 151

Kommentar: Tabellen visar antalet ansökningar och studerandeplatser som beviljats respektive år. I tidigare årsredovisningar har antalet beviljade ansökningar beräknats utifrån de ansökningar som inkommit under samma år, vilket innebär att antalet skiljer sig något för 2021.

Ansökningar om yrkeshögskoleprogram 2023

I ansökningsomgången om statsbidrag och särskilda medel för yrkeshögskoleprogram som öppnade i april 2023 kom det in 1 258 ansökningar. Det var något fler jämfört med föregående år. Antalet ansökningar ökade inom flera av de stora utbildningsområdena. Störst ökning var det inom data/it som hade 300 ansökningar, närmare en fjärdedel av det totala antalet ansökningar. Även antalet ansökningar inom samhällsbyggnad och byggteknik, hälso- och sjukvård samt socialt arbete och teknik och tillverkning ökade. Inom ekonomi, administration och försäljning minskade antalet ansökningar, men det var fortfarande det näst största området med över 200 inkomna ansökningar.

Diagram 1. Antal ansökningar och beviljade ansökningar, 2017–2023.

Kommentar: Året avser när ansökningarna kommer in. Besluten om att bevilja ansökningarna fattas tidigt efterföljande år.

Åtta nya program inom yrkeshögskolan utan statsbidrag

I ansökningsomgången om att bedriva yrkeshögskoleutbildningar utan statsbidrag kom totalt 15 ansökningar in 2023. Det var åtta utbildningar som beviljades, inom fem olika utbildningsområden.

Styckkostnad för handläggning av ansökan om att bedriva utbildning inom yrkeshögskolan

Tabell 12. Handläggningskostnad (tkr) per inkommen ansökan, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Kostnad	36 546	26 641	35 064	32 410	35 252
Antal inkomna ansökningar	1 097	1 482	1 930	1 694	1 794
Kostnad per ansökan	33,3	18,0	18,2	19,1	19,6

Kommentar: Från och med 2021 har förändringar i tidredovisningen inneburit att handläggning av ansökningar om program inom yrkeshögskolan (både med och utan statsbidrag) och kurser inom yrkeshögskolan ingår i beräkningen.

Kostnader för handläggning av ansökningar om att ingå i yrkeshögskolan omfattar kostnader för analys av arbetslivets behov, förberedelser inför ansökningsomgången, bedömning av inkomna ansökningar, dokumentation och utvärderingar. Kostnaderna beräknas utifrån medarbetarnas tidredovisning.

Styckkostnaden beräknas som kostnad per inkommen ansökan. Antalet ansökningar har ökat något jämfört med 2022, liksom handläggningskostnaderna. Även styckkostnaden per ansökan har ökat något jämfört med föregående år.

Överväganden och åtgärder för att säkerställa att yrkeshögskolans utbildningar har en lämplig placering över landet

Myndigheten strävar efter att specifik kompetens som efterfrågas av arbetslivet ska finnas i tillräcklig utsträckning där den behövs. En utbildnings regionala placering är en faktor bland många andra som påverkar vår bedömning av en ansökan om att bedriva en utbildning inom yrkeshögskolan. Placeringen i landet kan till exempel vara avgörande vid en konkurrenssituation mellan ansökningar om utbildningar som är likvärdiga i övrigt. För att kunna möta det regionala behovet av kompetens krävs att det kommer in ansökningar till myndigheten om att bedriva utbildningar som ger den efterfrågade kompetensen. Läs mer om yrkeshögskoleutbildningarnas placering under rubriken "Andel distans och regional fördelning" på sidan 30.

Utvecklad analys av regionala behov

Myndigheten gör områdesanalyser av behovet av utbildning inom olika yrkesområden. Områdesanalyserna är under utveckling för att bättre kunna visa hur de regionala behoven av utbildning ser ut. Läs mer om vårt arbete under rubriken "Områdesanalyser" på sidan 28.

För att få information om kompetensbehoven på regional nivå använder vi oss av flera källor som Statistikmyndigheten SCB:s uppgifter om olika yrkesgrupper per region och Arbetsförmedlingens yrkesprognoser för de funktionella analysregionerna^[4]. Dessutom samverkar vi med regionernas utvecklingsansvariga.

Under hösten har vi genomfört en enkätundersökning riktad till Sveriges 21 regioner. Vi har också genomfört regionala dialogmöten för att ytterligare fördjupa och analysera bilden av det regionala behovet. Utifrån en ökad kunskap om regionala behov förväntas våra områdesanalyser framöver bli mer träffsäkra och innehålla mer information om det regionala kompetensbehovet.

I bedömningen av ansökningar utgår vi från en analys av arbetsmarknadens behov i relation till befintligt utbildningsutbud. Bedömningen av om utbildningarna har en lämplig regional eller nationell placering sker i första hand inom utbildningsinriktningar eller utbildningsområden.

Studie av examinerades flyttmönster ger kunskap om möjligheter att tillgodose regionala behov

För att öka vår kunskap om hur yrkeshögskoleutbildningar bidrar med kvalificerad arbetskraft till den regionala arbetsmarknaden har vi jämfört studerandes boenderegion^[5] före utbildningens start och efter utbildningens slut. Studien omfattade inte studerande vid distansutbildningar. Ett av syftena med studien som genomfördes 2023 var att ta reda på i vilken grad studerande flyttar från andra regioner än den där utbildningen bedrivs.

Studien visar att så många som en fjärdedel inte bodde i regionen, varken före eller efter utbildningen. Andelen som inte bodde i regionen var betydligt lägre i storstadsregioner än i övriga regioner. Det tyder på att pendling över regiongränser till utbildningen är vanligast utanför storstadsregionerna. Det är oklart i vilken grad de som pendlar till utbildningen därefter också påbörjar ett arbete inom den region där utbildningen bedrevs. Totalt sett hade sex procent av de examinerade flyttat till regionen där utbildningen bedrevs ett år efter att utbildningen avslutats.

4. En funktionell analysregion (FA-region) är en region, inom vilken människor kan bo och arbeta utan att behöva göra alltför tidsödande resor.

5. Regioner definierades som arbetsmarknadsregioner enligt Tillväxtverkets indelning av FA (funktionella analysregioner).

Det ger stöd åt tolkningen att yrkeshögskoleutbildningar i bunden studieform har begränsade möjligheter att rekrytera individer utanför den regionala arbetsmarknaden, vilket är i likhet med resultatet från en tidigare studie som genomfördes 2011.

Inom utbildningsområdena fanns stora skillnader mellan storstadsregioner och övriga regioner när det gäller andelen som varken bodde i regionen före eller efter utbildningen. Bland regioner utanför storstadsregionerna var andelen högst inom samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning.

Fler påbörjar distansutbildningar

Under 2023 var det 5 600 fler som påbörjade studier på distansutbildningar än det var 2019. För bundna utbildningar var motsvarande ökning 700. Av samtliga antagna som påbörjat studier har andelen på distansutbildningar ökat från 27 procent till 38 procent mellan 2019 och 2023.

Tabell 13. Antal och andel antagna som påbörjat studier efter studieform, 2019–2023.

Studieform	2019	2020	2021	2022*	2023*
Bunden	20 954	24 833	21 969	21 196	21 654
Distans	7 607	11 330	11 307	12 210	13 163
Totalt	28 561	36 163	33 276	33 406	34 817
Bunden	73 %	69 %	66 %	63 %	62 %
Distans	27 %	31 %	34 %	37 %	38 %

*Enligt hittills inrapporterade uppgifter för utbildningsomgångar med startår 2022 respektive 2023. Det förväntas tillkomma 50–100 inhoppare under utbildningarnas gång för startåret 2022 och 300–400 inhoppare för startåret 2023.

Även om utbildning bedrivs på distans är det vanligt med inslag av fysiska träffar. I de utbildningsomgångar som bedrevs på distans och avslutades 2017–2019 var det i genomsnitt 4,6 fysiska träffar per halvår. Merparten av omgångarna hade färre än 4 träffar per halvår, men det fanns även omgångar med betydligt fler träffar per halvår.

Under 2023 har vi genomfört en studie för att undersöka samband mellan antal fysiska träffar på utbildningen och utbildningens geografiska upptagningsområde av studerande. Resultaten av studien tyder på att antalet fysiska träffar på utbildningen påverkar utbildningens geografiska upptagningsområde av studerande. Ett högre antal fysiska träffar samvarierar med en ökad andel studerande från regionen där utbildningen är lokaliserad.

Utbildningar med utbildningsomgångar som startar i flera kommuner samtidigt

Sedan 2020 har myndigheten beviljat utbildningar med utbildningsomgångar som är avsedda att bedrivas i flera kommuner samtidigt. Utbildningsomgångarna i dessa utbildningar kan starta i upp till tio kommuner men vanligast är start i två eller tre kommuner. Utbildningar med omgångar som startar i flera kommuner samtidigt kan tillgängliggöra yrkeshögskoleutbildning för studerande och arbetsliv även i glesbygd och på mindre orter.

Efter myndighetens beslut om program inom yrkeshögskolan i början av 2023 ökade andelen platser på utbildningsomgångar med möjlighet att starta i flera kommuner från 5 procent av utbudet 2020–2026 till 13 procent av utbudet 2023–2029.^[6]

I ansökningsomgången 2022/2023 beviljade myndigheten 63 utbildningar med start av utbildningsomgångar i flera kommuner samtidigt. Det motsvarade 15 procent av de beviljade utbildningarna 2023 jämfört med 11 procent 2022.

Av de 63 utbildningar som skulle starta första omgången i flera kommuner är det 3 som har ställt in första omgången och 8 som ska starta första omgången under 2024. Av resterande 52 utbildningar var det 45 (varav 23 på distans) som startade första omgången med studerande i flera kommuner under 2023.

Oförändrad regional fördelning av utbildningsplatser

Under perioden 2019–2023 har fördelningen av antagna som påbörjat studier mellan regiontyper varit i stort sett oförändrad. Andelen som påbörjat studier i storstadsregioner har varit runt 60 procent varje år. För landsbygdsregioner har andelen varit 4 procent varje år.

Tabell 14. Andel antagna som påbörjat studier efter regiontyp, 2019–2023.

Regiontyp	2019	2020	2021	2022	2023**
Storstadsregion	61 %	60 %	58 %	59 %	60 %
Tät region nära en större stad	30 %	31 %	32 %	32 %	32 %
Tät region avlägset belägen	5 %	4 %	5 %	5 %	5 %
Landsbygdsregion*	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %

*Omfattar tre olika typer av landsbygdsregion: nära större stad, avlägset belägen och mycket avlägset belägen.

**Enligt inrapporterade uppgifter per 23 januari 2024.

Kommentar: Regiontyp avser Tillväxtverkets gruppering av funktionella analysregioner (FA15) efter regiontyper.

Både distansutbildningar och utbildningar med utbildningsomgångar som startar i flera kommuner samtidigt har ökat de senaste åren. Utvecklingen innebär att det blir svårare för myndigheten att förutse och följa upp var utbildningsplatserna lokaliseras. I utbildningar som är tänkta att starta i flera kommuner är det först efter antagningen av de studerande som vi ser hur de studerande faktiskt fördelar sig i landet. Studerande vid distansutbildningar registreras på den utbildningsort där de fysiska träffarna hålls.

Utbetalt statsbidrag och antal utbetalda årsplatser

Myndigheten har betalat ut statsbidrag för totalt 48 893 årsplatser för program inom yrkeshögskolan, motsvarande 3 362 miljoner kronor, vilket är något lägre jämfört med 2022. Minskningen berodde både på att anslaget för statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning var lägre jämfört med 2022 och att nyttjandegraden av det beviljade statsbidraget blev lägre än vad vi prognosticerat.

Nyttjandegraden anger hur stor andel av det beviljade statsbidraget som betalas ut för ett visst år. Inför beviljanden av nya utbildningar utgår vi bland annat från en bedömning av den förväntade nyttjandegraden för kommande år.

6. Utbudet avser utbildningsplatser i yrkeshögskolan med avslut under en period, exklusive platser på inställda utbildningsomgångar.

För de kurser inom yrkeshögskolan som beviljades i ett första steg betalades 141,4 miljoner kronor ut. För kurserna som beviljades i ett andra steg till följd av ytterligare medel i vårändringsbudgeten för 2023 utbetalades 70,4 miljoner kronor. Totalt sett blev den faktiska förbrukningen i enlighet med budget.

För YH-flex betalades drygt 10 miljoner kronor ut under 2023, vilket var en minskning jämfört med tidigare år. Minskningen berodde på ändrade former för utbetalning av statsbidrag för YH-flex. Från och med besluten som fattades 2023 betalas statsbidrag ut i efterhand i samband med att studierna slutförts. Tidigare betalades statsbidrag ut löpande under tiden som studierna genomfördes. En större del av det statsbidrag som beslutats för 2023 väntas i stället betalas ut under 2024.

Tabell 15. Utbetalt statsbidrag och andra kostnader (mnkr) avseende yrkeshögskoleutbildning, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Program inom yrkeshögskolan	2 255,2	2 748,7	3 250,3	3 407,8	3 362,0
Kurser inom yrkeshögskolan	–	47,2	90,0	129,6	211,9
YH-flex	–	0,6	7,8	17,1	10,1
Riktat startbidrag	9,9	27,4	28,8	28,4	38,5
Kurs på tom plats	1,3	2,8	3,7	2,4	4,1
Genomförandebidrag	0,2	0,9	0,9	1,3	0,9
Behörighetsgivande förutbildning	3,9	6,1	8,3	8,2	10,3
Särskilt pedagogiskt stöd*	14,5	15,8	20,8	19,6	17,1
Svenska med yrkesinriktning	1,3	0,9	1,3	1,7	1,6
Studerandeförsäkring med mera**	2,8	3,1	3,5	3,5	3,6
Totalt utbetalt statsbidrag	2 289	2 854	3 416	3 619	3 660

*Särskilt pedagogiskt stöd innefattar även inläsning av litteratur. Läs mer under rubriken "Stöd för individens självständighet" sidan 20.

**Anslaget belastas även med studerandeförsäkringar med mera. I årsredovisningen till och med 2021 innefattade raden även inläsning av litteratur som från 2022 flyttats till "Särskilt pedagogiskt stöd". Flytten gjordes med anledning av att posten handläggs på samma sätt som besluten för särskilt pedagogiskt stöd och är justerad för 2019–2021.

Tabell 16. Antal utbetalda årsplatser per utbildningsområde för program inom yrkeshögskolan, 2019–2023.

Utbildningsområde	2019	2020	2021	2022	2023
Data/it	4 049	5 732	7 936	8 524	9 041
Ekonomi, administration och försäljning	9 922	11 102	11 896	11 081	10 744
Friskvård och kroppsvård	184	213	238	280	280
Hotell, restaurang och turism	1 566	1 770	1 980	1 818	1 575
Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	4 396	5 193	5 938	6 088	5 793
Journalistik och information	491	497	475	443	399
Juridik	276	308	313	224	199

Utbildningsområde	2019	2020	2021	2022	2023
Kultur, media och design	1 829	2 169	2 528	2 624	2 795
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	882	1 012	1 096	1 219	1 307
Pedagogik och undervisning	702	758	970	1 065	901
Samhällsbyggnad och byggteknik	5 300	6 607	8 104	8 081	7 600
Säkerhetstjänster	222	278	377	396	446
Teknik och tillverkning	4 445	5 512	6 613	6 578	6 604
Transporttjänster	1 036	1 052	980	953	919
Övrigt	234	284	317	355	290
Totalt utbetalda årsplatser	35 535	42 484	49 762	49 730	48 893

Kommentar: Uppgifterna följer SUN2020 och är uppdaterade med ändringar av utbildningarnas klassificering. Det innebär att uppgifter kan skilja sig åt mellan utbildningsområden och år.

Tabell 17. Utbetalat antal årsplatser samt utbetalda statliga medel per årsplats för program inom yrkeshögskolan, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal utbetalda årsplatser	35 536	42 484	49 762	49 730	48 893
Utbetalda statliga medel för program inom yrkeshögskolan (mnkr)	2 255	2 749	3 250	3 408	3 362
Utbetalda statliga medel per utbetald årsplats för program inom yrkeshögskolan (tkr)	63,5	64,7	65,3	68,5	68,8

Tabell 18. Utbetalat antal årsplatser samt utbetalda statliga medel per årsplats för kurser inom yrkeshögskolan, 2020–2023.

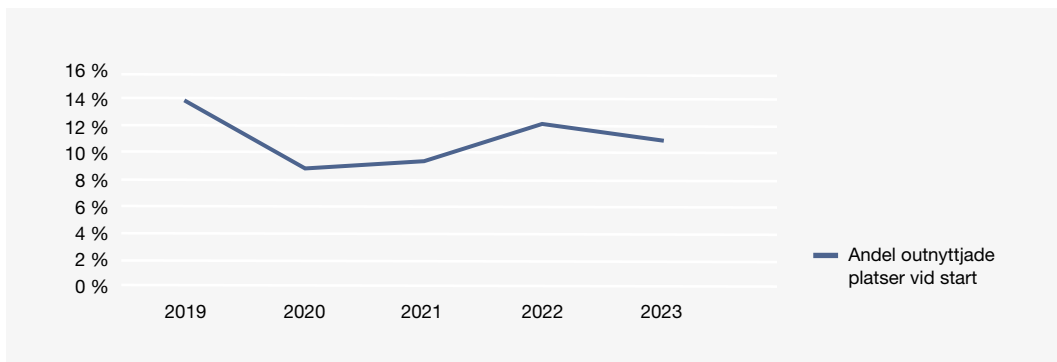
	2020	2021	2022	2023
Antal utbetalda årsplatser	641	1 229	1 777	2 931
Utbetalda statliga medel för kurser inom yrkeshögskolan (mnkr)	47,2	90,0	129,6	211,9
Utbetalda statliga medel per årsplats för kurser inom yrkeshögskolan (tkr)	73,5	73,2	73,0	72,3

Kommentar: Uppgifterna för tidigare år är justerade utifrån uppdaterade underlag.

Outnyttjade platser vid start för program inom yrkeshögskolan

Mellan 2019 och 2020 ökade antalet platser inom yrkeshögskolan stort. Trots det minskade antalet outnyttjade platser vid start till den lägsta nivån någonsin, från 14 procent 2019 till 9 procent 2020. Under 2021 blev andelen fortsatt 9 procent för att sedan öka till 12 procent 2022. Under 2023 minskade andelen till 11 procent. De betydligt lägre nivåerna av outnyttjade platser vid start 2020 och 2021 kan till stor del vara en effekt av covid-19-pandemin. Under pandemin kan individer i högre grad än tidigare ha haft skäl att söka sig till utbildning för att undvika arbetslöshet.

Diagram 2. Andel outnyttjade platser vid start, 2019–2023.

Över tid har andelen outnyttjade platser vid start varierat mycket mellan utbildningsområdena. Av de fem stora utbildningsområdena hade teknik och tillverkning högst andel outnyttjade platser vid start 2023 med 25 procent följt av samhällsbyggnad och byggteknik med 15 procent. Ekonomi, administration och försäljning hade lägst andel av de stora områdena med 3 procent outnyttjade platser vid start.

Åtgärder för att minska andelen outnyttjade platser i yrkeshögskoleutbildningar

Myndighetens insatser för att minska andelen outnyttjade platser syftar både till att minska outnyttjade platser vid utbildningsstart och att motverka att utbildningsomgångar med få studerande ställs in. Vi genomför också insatser för att minska outnyttjade platser i pågående utbildningar, till exempel genom att motverka avhopp.

Analys och beaktande av outnyttjade platser vid beviljanden

Ett sätt att förebygga outnyttjade platser är att bevilja färre platser i utbildningar eller utbildningsinriktningar som under en längre period haft många outnyttjade platser. Vi har därför uppmanat utbildningsanordnare att utgå från en realistisk beräkning av antalet utbildningsplatser i ansökan om att få bedriva yrkeshögskoleutbildning.

Under året har myndigheten arbetat fram tydligare rutiner för att bedöma vad som är ett realistiskt platsantal i en utbildning. I bedömningen av en ansökan om en utbildning som tidigare bedrivits inom yrkeshögskolan beaktas andelen outnyttjade platser. Om utbildningen tidigare har haft en hög andel outnyttjade platser försvagas ansökan. Det behöver dock inte innebära att ansökan avslås eftersom det finns många andra parametrar att ta hänsyn till. Myndigheten kan också bevilja färre platser för utbildningen. Om en ansökan avser en ny utbildning som inte tidigare bedrivits inom yrkeshögskolan kan antalet platser anpassas utifrån utbildningsinriktningens historik.

Kommunikationsinsatser för fler sökande och rätt utbildningsval

Vi arbetar med rekryteringsfrämjande insatser genom att särskilt lyfta fram yrkesroller, till exempel inom teknik och tillverkning, där utbildningarna har färre sökande. I vår kommunikation visar vi män och kvinnor i otiditionella yrkesroller i syfte att främja normbrytande yrkes- och utbildningsval.

Under året har vi genomfört en stor informationskampanj med annonstavlur i hela landet som lyft fram efterfrågade yrkesroller inom områden där det ofta saknas sökande. Kampanjen har resulterat i 13,5 miljoner exponeringar nationellt under 2023. Enligt den senaste kännedomsmätningen är det en allt större andel av allmänheten som känner till yrkeshögskolan. Jämfört med mätningen 2017 har kännedomen ökat nästan 10 procentenheter till 83 procent i år.

Vi strävar också efter att ge en rättvisande bild av utbildningsutbudet, yrkesroller och utbildningarnas resultat. Detta eftersom vi bedömer att möjligheten att göra utbildningsval utifrån oberoende och saklig information är avgörande för att locka rätt sökande till rätt utbildning.

Myndigheten informerar om utbildningarna inom yrkeshögskolan i flera olika kanaler. Genom sökmotorn yrkeshogskolan.se ger vi oberoende och likvärdig information om samtliga yrkeshögskoleutbildningar. Under året har vi påbörjat arbetet med att utveckla sökmotorn så att den ska visa bättre sökresultat. Den byggs också ut för att även omfatta de varianter av yrkeshögskoleutbildning som tillkommit under de senaste åren, såsom kurser och utbildningar med YH-flexplatser.

För att stödja utbildningsanordnarna i arbetet med information och marknadsföring av yrkeshögskoleutbildningar har vi tagit fram en uppdaterad kommunikationshandledning. I den finns tips på hur utbildningsanordnare kan arbeta med marknadsföring. Till exempel om hur man når ut till arbetsliv och studerande och hur man kan arbeta för att bryta könsbundna utbildnings- och yrkesval.

Behörighetsgivande förutbildning ger fler möjlighet till behörighet

Behörighetsgivande förutbildningar kan ge fler behörighet till yrkeshögskoleutbildningar. Fler behöriga sökande kan minska antalet outnyttjade platser och förhindra att utbildningsomgångar ställs in.

Under 2022 var det 1 140 studerande på behörighetsgivande förutbildning, vilket var det högsta antalet sedan behörighetsgivande förutbildning infördes 2017. Det var 67 procent av de studerande som uppnådde behörighet. Drygt hälften (51 procent), både uppnådde behörighet och påbörjade den yrkeshögskoleutbildning som förutbildningen förberedde för. Båda dessa andelar var i nivå med 2021 men har minskat jämfört med tidigare år.

Antalet studerande som gått en behörighetsgivande förutbildning fortsatte att öka under 2023. Hittills inkomna uppgifter för 2023 visar på cirka 1 270 studerande varav 66 procent uppnått behörighet och 47 procent både uppnått behörighet och påbörjat yrkeshögskoleutbildningen. Slutlig statistik för 2023 redovisas i Statistisk årsrapport 2024.

Tabell 19. Antal studerande på behörighetsgivande förutbildning samt andel som uppnått behörighet och påbörjat yrkeshögskoleutbildningen, 2018–2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Antal studerande på behörighetsgivande förutbildning	475	674	1 048	993	1 140
Andel som uppnått behörighet	84 %	74 %	73 %	68 %	67 %
Andel som uppnått behörighet och påbörjat yrkeshögskoleutbildningen	73 %	60 %	56 %	50 %	51 %

Andelen studerande som under 2022 uppnådde behörighet respektive påbörjade utbildning var ungefär lika stor bland kvinnor och män. Av kvinnorna som gick en behörighetsgivande förutbildning uppnådde 67 procent behörighet att jämföra med 66 procent av männen. Det var 52 procent av kvinnorna och 51 procent av männen som både uppnådde behörighet och påbörjade yrkeshögskoleutbildningen. Både för kvinnor och män har andelen som uppnått behörighet och därefter påbörjat yrkeshögskoleutbildningen minskat något jämfört med de två föregående åren.

Kurs på tom plats vid outnyttjade platser

Om det efter antagningen till en yrkeshögskoleutbildning finns outnyttjade platser kan en studerande antas till en eller flera av kurserna i utbildningen. Genom att utbildningsanordnaren kan erbjuda kurser på en tom plats kan antalet outnyttjade platser i en utbildning minskas.

Under 2023 har utbudet av kurser på tom plats ökat från 309 till 438 jämfört med föregående år. Av de tillgängliga kurserna har drygt 35 procent nyttjats, vilket är på samma nivå som föregående år. Under 2023 har 26 utbildningsanordnare fått statsbidrag för kurs på tom plats. Det var två utbildningsanordnare som stod för drygt 40 procent av de studerande.

Under året var det 475 studerande som tillsammans gick på tomma platser i 158 olika kurser. Under 2022 gick 317 studerande på 115 olika kurser och 2021 gick 509 studerande på 188 olika kurser.^[7]

Riktat startbidrag för att motverka inställda utbildningsomgångar

Syftet med startbidraget är att motverka inställda utbildningsomgångar och möjliggöra för utbildningsanordnare att genomföra yrkeshögskoleutbildningar med hög kvalitet, trots färre behöriga sökande. Bidraget riktas till utbildningar inom samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning.

Under 2023 har myndigheten betalat ut statsbidrag för 315 studerandeplatser i 88 utbildningsomgångar. Antalet utbildningsomgångar som fått startbidrag har ökat med drygt 40 procent sedan 2021, men den största ökningen var mellan 2021 och 2022. Ett femtiotal utbildningsanordnare har nyttjat möjligheten att få riktat startbidrag.

Myndigheten har undersökt i vilken utsträckning startbidraget motverkat inställda utbildningsomgångar under perioden 2018–2022. Då covid-19-pandemin pågick under perioden är det svårt att dra alltför långt gångna slutsatser av resultatet.

7. Uppgifter om studerandes kön hämtas inte in och kan därför inte redovisas.

Undersökningen visar att andelen inställda omgångar var lägre de år som vi betalat ut startbidrag än övriga år. Det indikerar att inställda utbildningsomgångar hållits nere med hjälp av startbidraget. Inom utbildningsområdet samhällsbyggnad och byggteknik verkar startbidraget hållit nere antalet inställda omgångar i större utsträckning än inom teknik och tillverkning. Trots skillnaderna syns även ett positivt samband mellan inställda utbildningsstarter och utbetalt startbidrag inom teknik och tillverkning. Myndigheten bedömer därför att startbidraget är ett komplement som tillsammans med andra åtgärder kan användas för att motverka inställda omgångar inom utbildningsområdet.

Genomförandebidrag för utbildningar med få platser

Genomförandebidraget syftar till att minska sårbarheten för utbildningar med maximalt tio beviljade platser. Utbildningsanordnare kan yrka om genomförandebidrag för att utbildningar ska kunna slutföras trots avhopp eller få sökande. Under 2023 har myndigheten betalat ut drygt 0,9 miljoner kronor i genomförandebidrag. Bidraget avsåg åtta utbildningsomgångar på fyra olika utbildningar.

Myndigheten har följt upp om genomförandebidraget gjort utbildningar med få beslutande studerandeplatser mindre sårbara för avhopp och inställda utbildningsomgångar. Uppföljningen visar att det har funnits större utmaningar med outnyttjade platser i de utbildningsomgångar som fått genomförandebidrag än i utbildningsomgångar med motsvarande förutsättningar men där inget genomförandebidrag betalats ut. Det indikerar att de utbildningsomgångar som haft störst behov av ett extra finansiellt stöd också varit de som yrkat för bidraget.

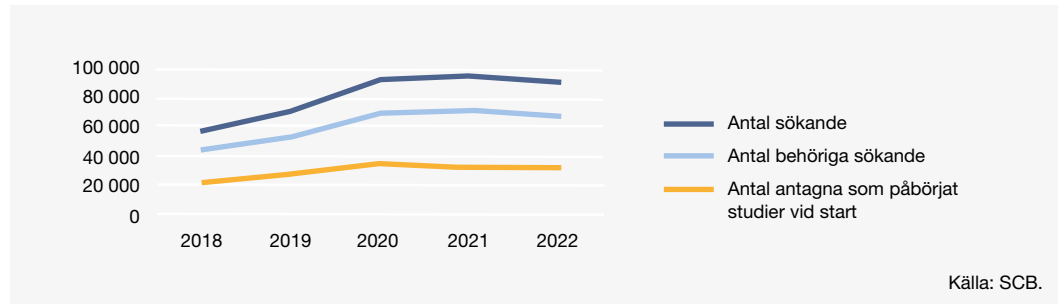
Sökande till yrkeshögskolan

Sökande och behöriga sökande till program inom yrkeshögskolan

Totalt sökte 95 000 personer till de utbildningsomgångar på program inom yrkeshögskolan som startade 2022, vilket innebar en minskning med 5 procent jämfört med 2021. Även antalet behöriga sökande minskade med 5 procent från 71 100 till 67 200 mellan 2021 och 2022.

Minskningen av antalet sökande respektive behöriga sökande mellan 2021 och 2022 skedde efter en ökning under flera år. Under covid-19-pandemin skapade läget på arbetsmarknaden ett stort intresse för studier, men under 2022 vände trenden. Att arbetsmarknaden återhämtade sig efter pandemin är troligen den främsta orsaken till att antalet sökande minskade under 2022.

Inom de fem stora utbildningsområdena varierade antalet behöriga sökande per plats 2022 mellan 1,7 och 3,5. Inom utbildningsområdet ekonomi, administration och försäljning och inom området hälso- och sjukvård samt socialt arbete var det 3,5 respektive 2,9 behöriga sökande per plats. Inom data/it, samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning varierade antalet behöriga sökande per plats mellan 1,7 och 2,2. Även under 2021 var antalet behöriga sökande per plats högst inom ekonomi, administration och försäljning och inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete och lägre inom de tre övriga stora områdena.

Diagram 3. Sökande, behöriga sökande och antagna som påbörjat studier, 2018–2022.

Totalt fanns 33 800 platser vid de utbildningsomgångar som startade 2022. Det var 2,0 behöriga sökande per plats, vilket var lägre än 2021 då antalet behöriga sökande per plats var 2,2. Minskningen berodde både på att antalet sökande och antalet behöriga sökande minskade mellan 2021 och 2022 samtidigt som antalet platser ökade mellan 2021 och 2022.

Av de behöriga sökande var 59 procent kvinnor och 41 procent män. Bland dem som antogs till och påbörjade en utbildning under 2022 var 53 procent kvinnor och 47 procent män. Det var därmed större skillnader mellan andelen kvinnor och andelen män bland behöriga sökande än bland dem som påbörjade studier 2022.

Av de behöriga sökande bedömdes 12 procent behöriga utifrån reell kompetens, vilket var lägre än under perioden 2016–2021 då motsvarande andel varierade mellan 13 och 15 procent.

Av de sökande och behöriga sökande var 30 respektive 26 procent födda utanför Sverige.

Könsfördelningen bland sökande till utbildningsområdena i yrkeshögskolan följer fortsatt könsbundna mönster. Under 2022 sökte kvinnor, i likhet med tidigare år, i större utsträckning utbildningar inom området ekonomi, administration och försäljning och inom området hälso- och sjukvård samt socialt arbete. Männerna sökte i större utsträckning utbildningar inom data/it, teknik och tillverkning samt inom samhällsbyggnad och byggteknik.

Sökande till kurser inom yrkeshögskolan

Totalt var det 15 600 sökande till de kurser som startade 2022. Av dessa var 10 400 behöriga. Antalet sökande ökade med 35 procent och antalet behöriga sökande med 24 procent jämfört med 2021. Av de sökande som var behöriga påbörjade 70 procent studier^[8], vilket var en högre andel än 2020 och 2021 då motsvarande andel var 66 procent.

Merparten av de sökande till kurser med start under 2022 var kvinnor (65 procent). Kvinnor utgjorde även merparten av de behöriga sökande (66 procent). Även under 2020 och 2021 var andelen kvinnor högre bland sökande respektive behöriga sökande.

8. Avser de som påbörjade studier vid kursens start. De som påbörjat senare ingår inte.

Examensgraden i yrkeshögskolan

Minskad examensgrad i program inom yrkeshögskolan

Totalt examinerades 23 800 från yrkeshögskoleutbildningar under 2022. Det var en ökning med 3 900 examinerade jämfört med 2021. Den totala examensgraden var 67 procent 2022, vilket var en minskning från 70 procent 2021 och från 72 procent 2020⁹⁾.

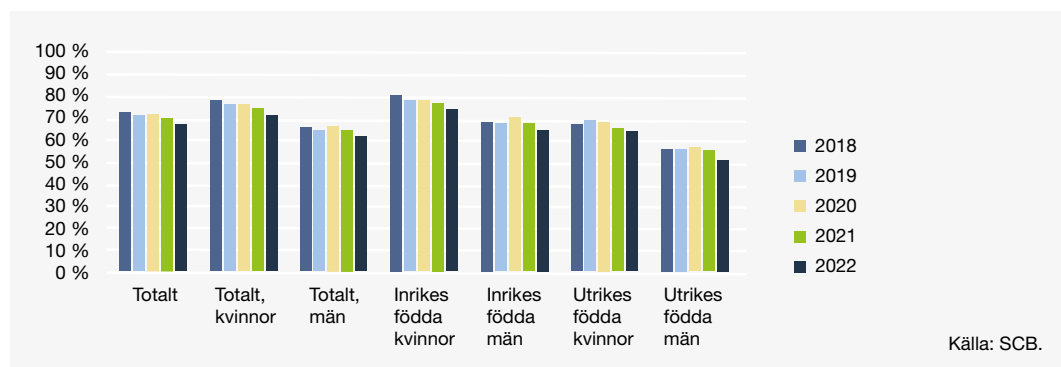
På grund av sena kompletteringar tillkommer examinerade i efterhand. Därför förväntas den slutliga examensgraden öka med nästan en procentenhet 2022 och beräknas bli 68 procent avrundat till heltal. Även för 2021 kan den komma att öka något. På grund av eftersläpningen är 2022 det senaste året som redovisas.

Kvinnornas examensgrad var 72 procent och männens examensgrad var 62 procent. Det innebär att både mäns och kvinnors examensgrad minskade med cirka 3 procentenheter jämfört med 2021.

Examensgraden skiljer sig mellan de olika utbildningsområdena i yrkeshögskolan. Av de fem största utbildningsområdena var examensgraden högst för ekonomi, administration och försäljning med 75 procent (77 procent för kvinnor och 68 procent för män) och lägst för teknik och tillverkning med 58 procent (63 procent för kvinnor och 56 procent för män). Bland de medelstora utbildningsområdena varierade examensgraden mellan 81 och 64 procent. Examensgraden var högst inom kultur, media och design (82 procent för kvinnor och 79 procent för män) och lägst inom hotell, restaurang och turism (66 procent för kvinnor och 57 procent för män).

Det fanns också betydande skillnader mellan inrikes och utrikes födda. Examensgraden för inrikes födda var 70 procent 2022 (74 procent för kvinnor och 65 procent för män) och för utrikes födda 58 procent (64 procent för kvinnor och 51 procent för män). Det skiljer alltså cirka 23 procentenheter mellan inrikes födda kvinnor, som var den grupp som hade högst examensgrad, och utrikes födda män, som hade lägst examensgrad.

Diagram 4. Examensgrad totalt och för inrikes/utrikes födda kvinnor och män, 2018–2022.

Andelen studerande på distansutbildningar har ökat mycket över tid. Då examensgraden, i genomsnitt, har varit lägre för distansutbildningar än för bundna utbildningar har ökningen haft en negativ påverkan på den totala examensgraden.

9. Examensgraden 2022 var, med en decimal, 70,0 procent. Motsvarande andelar för 2020 och 2021 var 72,2 respektive 70,1 procent.

Den totala examensgraden för slutåret 2023 beräknas preliminärt att bli mellan 68 och 69 procent. Det skulle innebära en viss ökning jämfört med examensgraden för 2022 som slutgiltigt förväntas bli knappt 68 procent.^[10] Beräkningen för 2023 baseras på examensgraden för olika utbildningsområden för det första halvåret som räknas om till helår i förhållande till historiska data.

En möjlig förklaring till att examensgraden väntas öka 2023 jämfört med 2022 är att covid-19-pandemin eventuellt hade en mer negativ påverkan på examensgraden slutåret 2022 jämfört med 2023.

Studering som avslutat kurser inom yrkeshögskolan med godkänt resultat

Kurser inom yrkeshögskolan ger inte examen. Av de antagna som avslutade en kurs inom yrkeshögskolan 2022 hade 55 procent godkänt inom samtliga delar. Det var lägre än 2021 då motsvarande andel var 61 procent. Andelen som slutförde var högre för kvinnor än män, 58 respektive 50 procent under 2022. Andelen med godkänt i samtliga delar kan dock öka till följd av att utbildningsanordnare rapporterar in betyg efter avslutad utbildning.

Tabell 20. Andel studerande med godkänt i samtliga delar av yrkeshögskolekursen 2020–2022, efter kön.

Slutår	2020	2021	2022
Kvinnor	70 %	66 %	58 %
Män	56 %	53 %	50 %
Totalt	64 %	61 %	55 %

Kommentar: Betyg kan ges under utbildningens hela beslutsperiod. Det kan innebära en eftersläpning av uppgifter om andelen som avslutar utbildningen med godkänt i samtliga delar och att andelen underskattas.

Åtgärder för att examensgraden ska öka – särskilt i de grupper som har en lägre examensgrad

För att bryta den nedåtgående utvecklingen av examensgraden utvecklar vi våra arbetssätt, ökar vår kunskap om området och stödjer utbildningsanordnare i deras arbete. Vi bedömer att informations- och stödinsatser till utbildningsanordnare ger de bästa möjligheterna att bidra till ökad examensgrad.

Många av de insatser som vi genomför för att öka examensgraden syftar också till att främja andelen examinerade som arbetar inom området som yrkeshögskoleutbildningen avser. Läs mer under rubriken "Åtgärder för att främja andelen examinerade som arbetar inom området som yrkeshögskoleutbildningen avser" på sidan 50.

Samband mellan antal fysiska träffar och examensgrad i distansutbildning

Under 2023 genomförde vi en studie för att undersöka om det fanns ett samband mellan antalet fysiska träffar på distansutbildningar och andelen examinerade. Andelen examinerade jämfördes efter olika grupperingar av antalet fysiska träffar på utbildningsomgångar som bedrevs på distans och avslutades under 2017–2019.

10. Kompletteringar som leder till examen kan inkomma flera år efter att den aktuella utbildningsomgången har avslutats.

Resultaten av studien visade att det på total nivå fanns ett positivt samband mellan fler fysiska träffar och sannolikheten att den studerande tar examen, men att sambandet varierade mellan utbildningsområdena. Inom utbildningsområdena data/it, ekonomi, administration och försäljning samt samhällsbyggnad och byggt teknik fanns ett positivt samband mellan andel examinerade och ett högre antal träffar per halvår. Det motsatta gällde för teknik och tillverkning, där ett högre antal fysiska träffar per halvår samvarierade med en lägre andel examinerade.

Variationerna innebär att det är viktigt att ta hänsyn till olikheter mellan utbildningsområdena vid analyser av förhållandet mellan fysiska träffar och andel examinerade.

Fokus på kvalitetsdrivande insatser

En grundläggande förutsättning för att en hög andel studerande ska ta examen är att utbildningarna håller hög kvalitet. Myndighetens verktyg för att främja kvalitet är att granska utbildningarnas kvalitet och rekommendera utvecklingsinsatser och att följa upp resultatet. Resultat från genomförd tillsyn, kvalitetsgranskning och uppföljning används vid bedömningen av om en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan och få statsbidrag. Vid bedömningen av resultaten tar vi hänsyn till om utbildningen har en lägre eller högre examensgrad än liknande yrkeshögskoleutbildningar inom respektive område.

Vi arbetar också för att främja utbildningsanordnarnas eget kvalitetsarbete. Genom ett självvärderingsverktyg för systematiskt kvalitetsarbete som myndigheten tillhandahåller kan utbildningsanordnare själva utvärdera sina utbildningar som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Under 2023 har verktyget uppdaterats med möjligheten att analysera utbildningens genomströmning och åskådliggöra könsuppdelad statistik. Vi bedömer att arbetet med jämställdhet och likabehandling i en utbildnings genomförande kan vara en viktig förutsättning för att minska risken för avhopp innan examen bland studerande.

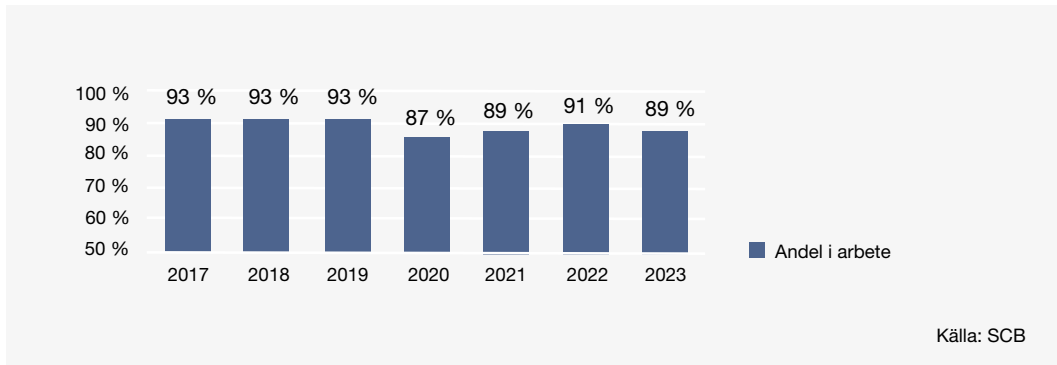
Sysselsättning och överensstämmelse mellan utbildningens inriktning och arbete efter utbildningen

Oförändrad andel i arbete efter examen

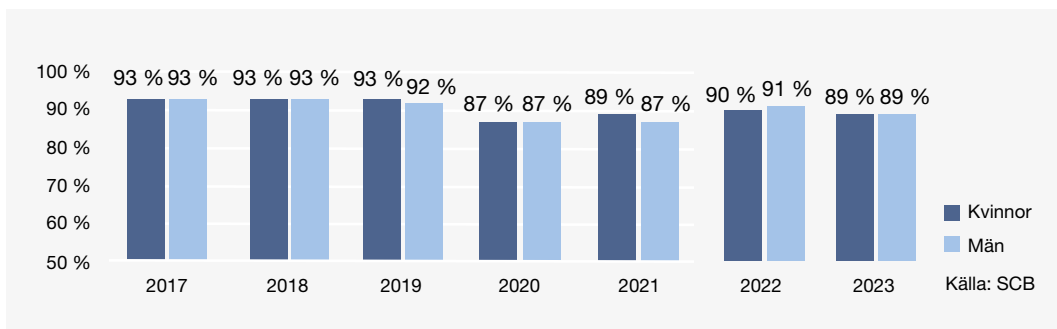
Sysselsättningen efter examen från yrkeshögskoleprogram följs upp genom en årlig enkät.^[11] Det huvudsakliga syftet med undersökningen är att belysa hur stor andel som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Enkäten 2023 avsåg examinerade 2022 och hade en svarsfrekvens på 40 procent.

Av dem som tog examen 2022 hade 89 procent ett arbete året efter examen, vilket var i nivå med motsvarande andel bland dem som tog examen 2021.

11. Enkätundersökningen är ett delat uppdrag mellan Myndigheten för yrkeshögskolan och Statistikmyndigheten SCB. Statistikmyndigheten SCB genomför undersökningen vart tredje år och Myndigheten för yrkeshögskolan ansvarar för de mellanliggande åren. Myndigheten för yrkeshögskolan ansvarade för undersökningen 2023.

Diagram 5. Andel examinerade i arbete året efter examen, 2017–2023.

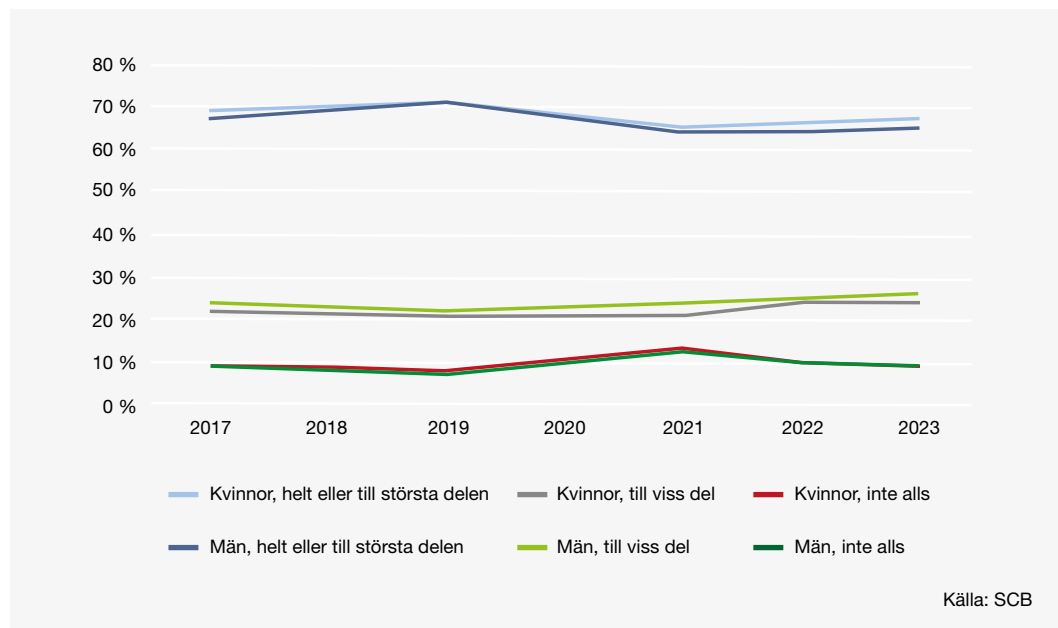
I likhet med tidigare år hade kvinnor och män arbete i lika stor utsträckning, men inrikes födda hade arbete i högre grad än utrikes födda, 90 procent jämfört med 83 procent, i undersökningen 2023.

Diagram 6. Andel examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolan i arbete året efter examen, 2017–2023.

Andelen som uppgav att de hade ett arbete som helt eller till största delen stämde överens med utbildningen var 66 procent, vilket var i nivå med resultaten från de tre föregående åren. Det var 25 procent som uppgav att de hade ett arbete som till viss del stämde överens med utbildningen, vilket var i nivå med 2022. Andelen som uppgav att arbetet inte alls överensstämde med utbildningen var 9 procent, vilket också var i nivå med 2022.

Kvinnor och män uppgav i lika stor utsträckning att de hade ett arbete som helt eller till största del överensstämde med utbildningen. Inrikes födda uppgav i högre grad att de hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med utbildningen, 68 procent jämfört med 59 procent bland utrikes födda.

Diagram 7. Andelen examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolan som har ett arbete året efter avslutad utbildning som överensstämmer med utbildningen, 2017–2023.

Examinerades nöjdhet

I enkätundersökningen om examinerades sysselsättning efter utbildningen framgick det, i likhet med tidigare år, att cirka nio av tio som examinerades under 2022 var nöjda med sin utbildning som helhet. Kvinnor var generellt sett något mer nöjda med utbildningen som helhet än män, vilket var i likhet med de tre föregående åren. Knappt hälften av de examinerade 2022 svarade att de var mycket nöjda, vilket var i nivå med examinerade 2019–2021 men lägre än motsvarande andel för examinerade 2015–2018.

Åtgärder för att främja andelen examinerade som arbetar inom området som yrkeshögskoleutbildningen avser

Arbetslivets engagemang i yrkeshögskoleutbildningarna är en förutsättning för att examinerade ska få kompetenser som möter arbetsmarknadens behov. Välfungerande LIA-kurser i utbildningarna har betydelse för de examinerades möjligheter att få ett arbete inom området som yrkeshögskoleutbildningen avser. Mer än hälften av de examinerade arbetar hos den arbetsgivare där de genomfört en LIA-kurs.

Att arbetslivet ska medverka aktivt i utbildningarnas kvalitetssäkring och genomförande är därför en utgångspunkt i myndighetens alla processer, såsom analys av kompetensbehov, bedömning av ansökningar om att ingå i yrkeshögskolan, tillsyn och kvalitetsgranskning. Yrkeshögskoleutbildningarnas resultat i form av andelen examinerade som arbetar inom området som utbildningen avser är en av de bedömningsgrunder som används vid prioritering mellan ansökningar om att få bedriva utbildning.

Arbete för att öka arbetslivets engagemang

Liksom förra året har vi arbetat för att öka engagemanget från företrädare för arbetslivet och olika branscher. Vi har fokuserat på att nå arbetsgivare med få anställda med budskapet om att yrkeshögskolan kan ge skräddarsydd kompetensförsörjning. Under året har vi genomfört en digital kampanj med korta intervjuer med arbetsgivare som vittnar om vilken nytta de haft av yrkeshögskolan i sin kompetensförsörjning.

Kännedomen om yrkeshögskolan har stigit i arbetslivet och är i den senaste mätningen högre än någon gång tidigare. Det är 93 procent av de tillfrågade arbetsgivarna som anger att de känner till yrkeshögskolan. Det innebär en ökning med 5 procentenheter på två år. Även om kännedomen om yrkeshögskolan är god bland svenska arbetsgivare, har vi sett att det finns en kunskapslucka om hur utbildningsformen fungerar och varför den är särskilt intressant för arbetslivsföreträdare med få anställda.

Stöd till utbildningsanordnare och ledningsgrupper i analys av resultat

På vår webbplats myh.se finns informationsmaterial till utbildningsanordnare om hur de kan arbeta för att öka andelen studerande som får ett arbete inom området som utbildningen leder till. Under året har vi utvecklat ett nytt stöd- och informationsmaterial om hur utbildningsanordnare och ledningsgrupper kan arbeta med att analysera resultat och effekt i utbildningarna. Materialet som består av en video samt workshopmaterial kommer att publiceras på myndighetens webbplats myh.se i början av 2024.

Vi har också uppdaterat självvärderingsverktyget för systematiskt kvalitetsarbete så att anordnare kan ta fram egna diagram över genomströmningen i utbildningen samt lagt till möjligheten att åskådliggöra könsuppdelad statistik. I de fördjupade kvalitetsgranskningarna har vi särskilt tittat på hur anordnare tillsammans med ledningsgrupper sätter målbilder för utbildningens resultat och effekt. Läs mer under rubriken "Styrkor och utvecklingsområden i utbildningarna" på sidan 54.

Undervisning i svenska med yrkesinriktning

Utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan kan ansöka om statsbidrag eller särskilda medel för kostnader för undervisning i svenska med yrkesinriktning. Att studerande med behov av undervisning i svenska med yrkesinriktning får tillgång till insatsen förväntas bidra till att fler kan slutföra sin utbildning och få ett arbete.

Under 2023 har myndigheten beviljat 164 ansökningar om statsbidrag eller särskilda medel för kostnader för undervisning i svenska med yrkesinriktning. Totalt 5,2 miljoner kronor har beviljats för undervisning av totalt 194 studerande. Det är 20 procent fler individer jämfört med föregående år.

Tabell 21. Antal beviljade ansökningar om statsbidrag eller särskilda medel för svenska med yrkesinriktning samt antal studerande, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Beviljat antal ansökningar	96	90	133	119	164
Antal studerande som beviljats svenska med yrkesinriktning	98	99	145	162	194

Kommentar: Tabellen visar antalet beviljade ansökningar och antalet unika studerande som utbildningsanordnare beviljats stöd för respektive år. Uppgifter om de studerandes kön kan inte redovisas då underlag som möjliggör uppdelning efter kön saknas.

Antalet studerande som beviljas undervisning i svenska med yrkesinriktning har ökat över tid, från 98 studerande 2019 till 194 studerande 2023. Totalt har 1 038 studerande beviljats insatsen mellan 2012–2023. Under 2023 ansökte 20 utbildningsanordnare om ersättning för undervisning i svenska med yrkesinriktning. En av utbildningsanordnarna står för 22 procent av ansökningarna.

Kvalitetsgranskningen identifierar utvecklingsområden

Kvalitetsgranskningen ska bidra till utveckling och hög kvalitet i utbildningarna. I vår fördjupade kvalitetsgranskning identifierar vi utvecklingsområden i utbildningarna som vi sedan följer upp i uppföljande kvalitetsgranskningar.

Vid vår kvalitetsgranskning bedömer vi utbildningarnas kvalitet utifrån fyra skalsteg: mycket hög kvalitet, hög kvalitet, inte tillräckligt hög kvalitet och bristande kvalitet. Bedömningen utgår från tolv kvalitetskriterier inom fyra områden: ledningsgruppens arbete, lärande, LIA och kvalitetsarbete.

Vi genomför även tematiska kvalitetsgranskningar där vi undersöker mönster och trender utifrån ett givet tema. Den tematiska granskningen kan också användas för att ta fram nya granskningsmetoder eller kvalitetskriterier.

Tabell 22. Antal kvalitetsgranskningar av yrkeshögskoleutbildningar, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Fördjupad kvalitetsgranskning	97	68	86	110	115
Uppföljande kvalitetsgranskning	40	166	141	86	96
Tematisk kvalitetsgranskning	0	0	20	0	11

Fördjupad kvalitetsgranskning

Under 2023 har myndigheten genomfört fördjupad kvalitetsgranskning av 115 yrkeshögskoleutbildningar. Urvalet har gjorts bland utbildningar som inte har haft en fördjupad kvalitetsgranskning tidigare. I urvalet har vi också tagit hänsyn till om det är aktuellt för utbildningsanordnaren att ansöka om att fortsätta bedriva utbildningen.

Den största andelen av utbildningarna som haft fördjupad kvalitetsgranskning under 2023 har hög eller mycket hög kvalitet. Andelen utbildningar som inte bedöms ha tillräckligt hög kvalitet är betydligt lägre. I dessa utbildningar bedömer vi att det finns områden som behöver utvecklas, men att det är möjligt för utbildningen att nå hög kvalitet om utbildningsanordnaren genomför de åtgärder som behövs. I två fall har vi bedömt att utbildningen har bristande kvalitet. Det betyder att vi bedömer att det är osäkert om de åtgärder som behövs kan genomföras inom rimlig tid.

En slutsats av granskningen är att ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete är avgörande för hög kvalitet i utbildningen. Vi har identifierat brister i det systematiska kvalitetsarbetet i alla utbildningar som vi bedömer har bristande kvalitet eller inte tillräckligt hög kvalitet. Andelen utbildningar som vi bedömer har hög eller mycket hög kvalitet är högre 2023 än tidigare år. Detta kan tyda på förbättrad kvalitet i yrkeshögskoleutbildningar över lag. Eftersom granskningsurvalet inte är slumpmässigt kan vi dock inte med säkerhet dra den slutsatsen.

Tabell 23. Kvalitetsgranskningsresultat för yrkeshögskoleutbildningar, antal och andel efter bedömd gradering, 2019–2023.

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Mycket hög kvalitet	23	24 %	12	18 %	20	23 %	12	11 %	9	8 %
Hög kvalitet	49	50 %	35	51 %	40	47 %	70	64 %	87	75 %
Inte tillräckligt hög kvalitet	22	23 %	16	24 %	22	25 %	28	25 %	17	15 %
Bristande kvalitet	3	3 %	5	7 %	4	5 %	0	0 %	2	2 %
Totalt	97	100 %	68	100 %	86	100 %	110	100 %	115	100 %

En slutsats av granskningen är att ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete är avgörande för hög kvalitet i utbildningen. Vi har identifierat brister i det systematiska kvalitetsarbetet i alla utbildningar som vi bedömer har bristande kvalitet eller inte tillräckligt hög kvalitet.

Uppföljande kvalitetsgranskning

Myndigheten följer upp hur utbildningsanordnaren har arbetat med de utvecklingsområden som identifierats i den fördjupade granskningen genom en uppföljande kvalitetsgranskning. Uppföljningen genomförs vanligtvis efter ett år.

Under 2023 har vi genomfört uppföljande kvalitetsgranskning av 96 yrkeshögskoleutbildningar. Resultaten visar att samtliga utbildningsanordnare har arbetat för att stärka utbildningen på ett tillfredsställande sätt. I sju av tio utbildningar har vi bedömt att utbildningsanordnaren åtgärdat alla identifierade förbättringsområden på ett sätt som har stärkt utbildningen. I resterande utbildningar har vi bedömt att anordnarna behöver göra mer för att förbättra kvaliteten. Det kan handla om att vissa förbättringsområden kan vara svåra att åtgärda på kort tid.

Sammantaget ser vi att det sker en förflyttning mot högre utbildningskvalitet i de granskade utbildningarna som en följd av kvalitetsgranskningen.

Tematisk kvalitetsgranskning av miljömässig hållbarhet i yrkeshögskoleutbildningar

Under året har vi genomfört en tematisk granskning av miljömässig hållbarhet i yrkeshögskoleutbildningar. Utifrån resultatet av kvalitetsgranskningen är ambitionen att ta fram indikatorer och tillvägagångssätt för att väga in miljömässig hållbarhet i myndighetens kvalitetsgranskning framöver.

Styrkor och utvecklingsområden i utbildningarna

Stark arbetslivsanknytning

Den fördjupade kvalitetsgranskningen visar att man i nästan alla utbildningar har anlitat eller involverat personer med kompetens inom yrkesområdet. I nästan alla granskade utbildningar under 2023 har ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter, utbildare och LIA-handledare god kunskap om yrkesrollens krav och branschens kompetensbehov.

Studerande ges goda möjligheter att nå utbildningarnas mål

I nio av tio kvalitetsgranskningar har myndigheten bedömt att utbildningen har en organisation och ett pedagogiskt genomförande som ger de studerande goda möjligheter att nå utbildningarnas mål. I de fall vi har sett behov av utveckling på området gäller detta ofta kommunikation och tydlighet gentemot de studerande, särskilt när det gäller kursplaner och återkoppling av examinerande moment. Liksom tidigare år kan vi se att en del utbildningsanordnare behöver stärka den pedagogiska kompetensen hos undervisande personal.

Välfungerande LIA

Även lärande i arbete (LIA) fungerar väl i de flesta utbildningar. I nio av tio av de granskade utbildningarna under 2023 ser vi att LIA är en väl fungerande del i utbildningen och att anordnaren har god samverkan med arbetsplatserna där LIA genomförs. I de utbildningar där vi bedömer att LIA behöver utvecklas handlar det oftast om att utbildningsanordnaren behöver utöka nätverket av LIA-platser och stötta studerande som har svårt att hitta en LIA-plats på egen hand.

Utmaningar med ojämn könsfördelning bland de studerande

Inom flera utbildningsområden finns en ojämn könsfördelning bland de studerande. I årets kvalitetsgranskning har vi sett att det i nio av tio utbildningar, finns ett välfungerande värdegrunds- och jämställdhetsarbete. Trots det finns det många utbildningar där arbetet med att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval kan utvecklas.

I de uppföljande kvalitetsgranskningarna under 2023 har vi sett att anordnarna har svårt att åtgärda identifierade utvecklingsbehov som gäller jämställdhet. I alla utbildningar har initiativ tagits för att förbättra jämställdhetsarbetet, men oftast har man inte lyckats systematisera arbetet.

Sedan vi implementerade bedömning av utbildningsanordnarnas värdegrundsarbete i kvalitetsgranskningen 2019, har vi sett att allt fler arbetar aktivt med jämställdhet, mångfald och likabehandling.

Kvalitetsarbete och engagerad ledningsgrupp – framgångsfaktor och utmaning

I de flesta ledningsgrupper finns en stark arbetslivsanknytning. Ledningsgrupperna arbetar för att utbildningarna ska vara aktuella och relevanta men behöver i många fall stärka sin analys av utbildningarnas resultat och effekt. Det handlar om att se till att utbildningarna attraherar studerande, som sedan tar examen, når rätt jobb och bidrar med den kompetens som arbetslivet behöver.

I över hälften av våra granskningar bedömer vi att ledningsgruppen bör sätta tydligare mål för sitt utvecklingsarbete. Vi bedömer också att närvaron och engagemanget i ledningsgruppen behöver stärkas i ungefär tre av tio ledningsgrupper.

I de uppföljande kvalitetsgranskningarna under 2023 har vi sett att det är svårt att stärka ledningsgruppens engagemang. Bara i en av tre utbildningar har man lyckats åtgärda förbättringsområdena gällande ledningsgruppens engagemang och arbete med uppföljning och utvärdering fullt ut. I resten av utbildningarna kvarstår fortfarande en del arbete med dessa områden.

Utbildningsanordnarna uppfattar beslut som tydliga och lätta att förstå

Myndigheten följer årligen upp utbildningsanordnarnas synpunkter på kvalitetsgranskningen genom en enkät. Under 2023 besvarade 159 utbildningsanordnare enkäten, vilket innebär en svarsfrekvens på cirka 80 procent.

De flesta som svarat tyckte att den förenklade strukturen för rapport och beslut som vi utvecklat under året är tydlig och lätt att förstå. De flesta delade även myndighetens bedömningar. Flertalet ansåg också att resultatet av kvalitetsgranskningen kommer vara till hjälp i det fortsatta arbetet med att höja kvaliteten i utbildningen.

I vår kvalitetsgranskning ser vi goda exempel på hur utbildningsanordnare på ett föredömligt sätt stärker och utvecklar utbildningen. Dessa exempel lyfter vi fram i våra kvalitetsgranskningsrapporter. Under 2023 har vi påbörjat ett arbete med att sammanställa och tillgängliggöra de goda exempel vi sett så att de kan fungera som stöd och inspiration för utbildningsanordnare.

Myndighetens tillsyn kombinerar krav och stöd

Myndighetens tillsynsuppdrag omfattar både att säkerställa att utbildningarna uppfyller krav som följer av lagar och förordningar och att ge råd och vägledning till utbildningsanordnarna.

Myndigheten gör planerade tillsyner i form av inledande, fördjupad, tematisk och ekonomisk tillsyn. Vi gör också tillsyner på förekommen anledning utifrån en analys av klagomål och andra signaler om brister som kommer in till myndigheten.

Tillsynen kan leda till kritik mot utbildningsanordnaren som då ska åtgärda brister och säkerställa att dessa inte upprepas. Om en brist ändå kvarstår, kan myndigheten använda olika sanktioner. Den yttersta sanktionen är att återkalla beslutet om att utbildningen ingår i yrkeshögskolan. Tillsynen ger också myndigheten kunskap om en utbildningsanordnares förutsättningar att bedriva utbildning som vi använder vid bedömning av ansökningar om att ingå i yrkeshögskolan och få statsbidrag eller särskilda medel. Besluten efter tillsyn kommuniceras till utbildningsanordnaren och utbildningens ledningsgrupp. Vi publicerar också tillsynsbesluten på myndighetens webbplats.

Tabell 24. Antal beslut efter tillsyn av yrkeshögskoleutbildning samt antal beslut med kritik, 2019–2023.

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik
Inledande tillsyn	11	11	3	3	18	9	53	44	10	9
Fördjupad tillsyn	6	5	2	0	15	15	21	21	26	25
Tematisk tillsyn	124	61	–	–	14	0	49	1	19	12
Tillsyn på förekommen anledning	91	52	106	56	115	50	103	66	70	53
Tillsyn av rekviderat statsbidrag	93	59	1	1	24	14	97	64	62	31
Totalt	329	188	112	60	186	88	323	196	187	130

Kommentar: De ärenden som i tidigare årsredovisningar redovisats som anmälningsärenden och egeninitierad tillsyn redovisas nu under den gemensamma rubriken "Tillsyn på förekommen anledning".

Inledande tillsyn

Under 2023 gjorde vi inledande tillsyn av åtta utbildningar. Anordnarna av utbildningarna var antingen nya inom yrkeshögskolan eller hade fått kritik efter tidigare tillsyner. Myndigheten riktade kritik mot anordnarna i sju beslut. Samtliga innebar kritik för bristande kursplaner. Två av utbildningarna fick även kritik för ledningsgruppens sammansättning.

Under ett antal år har myndigheten arbetat med etableringsstöd, som är en informationssatsning för att nå ut med råd och vägledning till utbildningsanordnare som startar nya utbildningar. Vår utvärdering av insatsen visar att stödet inte alltid är en tillräcklig insats för att den efterföljande tillsynen inte ska innebära kritik. Vi har därför valt att föra in fler informationsmoment i den inledande tillsynen.

Fördjupad tillsyn

Under 2023 gjorde vi fördjupad tillsyn av 26 yrkeshögskoleprogram. Förutom att vi granskade utbildningar som inte haft tillsyn nyligen, baserades urvalet också på resultat av tidigare tillsyner.

Årets fördjupade tillsyn genomfördes på plats i stället för på distans, som varit vanligt de senaste åren på grund av pandemin. Platsbesök innebär bättre möjligheter att etablera en dialog med utbildningsanordnaren och att granska om lokalerna är ändamålsenliga. Vid besöket valde vi att fokusera på att träffa utbildningsanordnaren. De studerande och ledningsgruppen träffade vi genom distansmöten.

Den oftast förekommande kritiken i besluten rörde utbildningens kursplaner och att lärandemål, former för kunskapskontroll och principer för betygssättning inte var utformade så att de tillsammans lägger grunden för en rättssäker betygssättning. Ett annat område med kritik var brister i ledningsgruppens sammansättning där ledningsgruppen saknade representant från skolväsendet. I flera fall saknade utbildningarnas ledningsgrupper rätt förutsättningar för att utöva sitt uppdrag.

Tematisk tillsyn

Under 2023 genomförde vi tematisk tillsyn av utbildningar inom hudvård och spa samt av utbildningar som övergått från bunden undervisning till distansundervisning.

En av de tematiska tillsynerna genomfördes mot bakgrund av en stor mängd frågor om avgifter från studerande på utbildningar inom hudvård och spa. Myndigheten granskade samtliga elva pågående utbildningar inom området och konstaterade att alla utbildningar avvek från den avgiftsfrihet som gäller inom yrkeshögskolan. I fem av utbildningarna lämnade myndigheten kritik för orättssäker betygssättning. Vid uppföljningen av kritiken hade utbildningsanordnarna åtgärdat bristerna och sett till att utbildningarna kan genomföras utan kostnader för de studerande.

Vi granskade även sju utbildningar där utbildningsupplägget ändrats från bunden till distans. I samtliga utbildningar hade övergången hanterats på ett korrekt sätt.

Tillsyn av rekvirerat statsbidrag

Myndigheten gör systematiska kontroller av statsbidragsutbetalningar i relation till studieresultat som utbildningsanordnaren har rapporterat in för studerande. Kontrollerna genomförs två gånger per år och fångar upp utbildningar med brister i studiedokumentation och rekvisition av statsbidrag.

Efter att ha granskat rekvisitionsunderlag och studiedokumentation för alla utbildningar som pågick under 2023 initierade vi 32 granskningsärenden. Av dessa ledde 22 till beslut om återkrav. Myndigheten har återkrävt 941 962 kronor. Antalet beslut om återkrav och totalbelopp för återkrav har varierat de senaste åren. Under 2022 fattade myndigheten 64 beslut om återkrav och återkrävde 3 768 000 kronor. Under 2021 fattades 13 beslut om återkrav och 795 000 kronor återkrävdes.

Förra årets systemförbättring för att säkerställa att underlaget som lämnas inför en rekvisition av statsbidrag är korrekt har bidragit till att vi har behövt göra färre utredningar. Det nya systemet har underlättat för anordnarna att själva uppmärksamma och korrigera felaktiga rekvisitionsunderlag. Detta har i sin tur resulterat i 50 ärenden där anordnarna på eget initiativ återbetalat felaktigt rekvirerat statsbidrag motsvarande 1 104 881 kronor.

Vi har också genomfört tillsyn av statsbidrag eller särskilda medel för stödinsatser för studerande med funktionsnedsättning, särskilt pedagogiskt stöd. Syftet var att granska om det utbetalda statsbidraget motsvaras av faktiska kostnader hos utbildningsanordnarna i ett urval av ärenden. Tillsynen syftade även till att granska om det utbetalda statsbidraget var i enlighet med myndighetens beslut och anvisningar om statsbidrag eller särskilda medel för särskilt pedagogiskt stöd. Av 30 tillsynsärenden har 9 lett till beslut om återkrav av totalt 215 833 kronor. I övriga 21 ärenden har inga felaktigheter hittats.

Tillsyn på förekommen anledning

Majoriteten av tillsynerna på förekommen anledning genomförs efter att myndigheten tagit emot anmälningar om brister. Vi kan också initiera en tillsyn efter signaler om brister. Signaler kan komma från individer som berättar om missförhållanden utan att göra en formell anmälan, eller från myndighetens interna arbete med studiedokumentation, statsbidragshantering eller kvalitetsgranskning.

Under 2023 har vi fattat beslut i 70 tillsyner på förekommen anledning. I 52 av besluten riktades kritik mot utbildningsanordnaren. Den vanligaste orsaken till kritik är att utbildningsanordnaren har brustit i att ordna LIA-platser till de studerande. I övrigt har utbildningsanordnare fått kritik för bristfälligt utformade kursplaner, samt för betygssättning utifrån oklara förutsättningar och mål.

Vi kan konstatera att en effektiviserad hantering av inkomna klagomål och signaler har skapat bättre förutsättningar för ändamålsenliga utredningar. Under 2023 har myndigheten enbart avvisat ett klagomål, jämfört med 32 liknande beslut år 2021.

Uppföljning av beslut med kritik efter tillsyn

Myndigheten följer upp alla åtgärdskrav efter en tillsyn och bedömer om utbildningsanordnarens planerade och genomförda arbete med att åtgärda bristerna är tillräckliga.

Under 2023 fattade myndigheten beslut i 70 uppföljningsärenden. I 56 av dessa bedömde vi att åtgärderna var tillfredställande. I 14 ärenden bedömde vi att bristerna inte hade åtgärdats på ett tillfredställande sätt. För 7 av dessa höjde vi graden av kritik till allvarlig kritik. Om anordnaren inte åtgärdar bristerna efter den allvarliga kritiken i uppföljningen kan myndigheten komma att återkalla eller begränsa beslutet om att utbildningen får ingå i yrkeshögskolan.

Bedömning av tillsynsresultaten

Vid årets tillsyner har vi tydligt sett att utbildningsanordnarna har större problem än tidigare att hitta och kvalitetssäkra platser för Lärande i arbete (LIA). Utbildningsanordnarna har förklarat att bristande tillgång och kvalitetssäkring av LIA bland annat beror på plötsliga nedgångar i efterfrågan på kompetens inom vissa branscher eller på bristande kunskap hos nyanställd personal hos anordnarna. Myndigheten planerar att följa upp detta med en tematisk tillsyn på området.

Antalet beslut med kritik avseende kursplaner fortsätter att vara högt. Vi behöver fortsätta att främja anordnarnas arbete med att utveckla kursplanerna som verktyg för att återge kursernas innehåll och säkerställa en rättssäker betygssättning. Samtidigt kan vi se att anordnarnas arbete med kursplaner har utvecklats väl över tid. Den allmänna kunskapen om kursplanernas utformning och deras funktion i betygssättning är idag mycket högre än vad den har varit tidigare.

Vi kan konstatera att andelen beslut med kritik har ökat samtidigt som den totala mängden tillsynsärenden minskat. Den huvudsakliga orsaken är att vi gjort ett mer behovsinriktat urval av tillsynsobjekten.

En oroväckande slutsats efter årets tillsyner är att andelen uppföljningsbeslut med fortsatt kritik ökar anmärkningsvärt. Under tidigare år har myndigheten fattat enstaka beslut om fortsatt kritik. I år kan vi konstatera att anordnare i flera fall saknar rätt kunskap för att åtgärda bristerna.

Råd och vägledning

Myndigheten ger råd och vägledning till utbildningsanordnare inom ramen för tillsyn. Det kan innebära att vi ger svar på specifika frågor om rättigheter och skyldigheter. Vi gör också riktade satsningar utifrån vad vi ser i tillsynen för att säkerställa att utbildningsanordnarna har god kännedom om författningarnas krav.

För att informera om viktiga ställningstaganden på ett lättöverskådligt sätt har vi publicerat ett antal artiklar som sammanfattar ställningstaganden från våra tillsynsbeslut och myndighetens syn inom olika områden. De områden som vi informerat om under 2023 har handlat om kunskapskontroller, studiedokumentation, kursplaner, avgiftsfrihet, rekvisitionsunderlag och individuella upplägg i utbildningar.

Främja utvecklingen av yrkeshögskolan

Dialog och stöd till utbildningsanordnare

Under 2022 utvecklade vi en systematisk dialog med utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan genom regionala nätverk. Detta för att främja en gemensam kunskap, förståelse och utveckling av yrkeshögskolan som utbildningsform. Under 2023 har vi fortsatt arbetet med att träffa alla nätverk. Dialogerna har gett oss underlag för att bedöma vilka stödinsatser som utbildningsanordnare behöver.

Under året har vi publicerat stödartiklar på vår webbplats myh.se som fokuserar på tillämpningen av regelverk och andra ämnen som kommit upp i dialogerna. Artiklarna som vi publicerat har bland annat handlat om individuella anpassningar i utbildningar, examensarbete och breddad rekrytering av studerande. I genomsnitt var det 450 visningar per stödartikel, vilket är högre än genomsnittet för det totala antalet artiklar på vår webbplats myh.se. Vi har också sett att artiklarna lästs under en lång tid.

Myndigheten för en tät dialog med företrädare för anordnarorganisationerna Yrkeshögskoleförbundet och Almega Utbildningsföretagen. Vanligtvis träffar vi företrädare för organisationerna två gånger per år för strategiska diskussioner om utvecklingen av yrkeshögskolan. Frågor som diskuterats under 2023 har främst handlat om yrkeshögskolans fortsatta expansion, kostnadsuppföljning, vikande examensgrad och psykisk ohälsa bland studerande. Under året har vi också föreläst om myndighetens roll för yrkeshögskolan på utbildningsledarutbildningar som ges av olika aktörer.

Inom ramen för myndighetssamverkan ingår vi i en arbetsgrupp om vägledning. I arbetsgruppen arbetar vi för fler myndighetsgemensamma insatser med information riktad till studie- och yrkesvägledare. Vår förhoppning är att vi kan stärka studie- och yrkesvägledares bidrag som vidarekommunikatörer av information om de utbildningsformer vi ansvarar för. Läs mer om myndighetssamverkan under rubriken "Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande" på sidan 98.

Stöd för studerandeinflytandet på nationell nivå

Under 2023 har myndigheten börjat samverka med Sveriges förenade studentkårer (SFS). Delvis genom bidrag från myndigheten har SFS anställt ett studerandeombud för yrkeshögskolan. Det innebär att det nu finns en nationell samlingspunkt för studerandeinflytandet i yrkeshögskolan på nationell nivå.

Studerandeombudet kommer att fungera som ett fristående stöd som förväntas bidra till utvecklingen av studerandeinflytande inom yrkeshögskolan i Sverige, stödja studeranderepresentanter och vara tillgänglig för rådgivning och stöd till dessa. Förhoppningen är att vi framöver genom SFS kan få värdefull information om de studerandes perspektiv på frågor kopplat till yrkeshögskolan.

Uppdrag

Försöksverksamhet med YH-flex

Myndigheten har haft i uppdrag att planera och genomföra en försöksverksamhet med en snabbare och mer flexibel väg till en yrkeshögskoleexamen för den som redan har yrkeskunskaper som motsvarar en betydande del av en yrkeshögskoleutbildning, så kallad YH-flex. Uppdraget har redovisats till regeringen.

Utbildning på YH-flexplats genomförs med en sammanhållen modell för validering och kompletterande utbildning som ökar flexibiliteten och effektiviserar vägen till en examen. Inom ramen för försöksverksamheten har myndigheten genomfört tre ansökningsomgångar (2020, 2021 och 2022) för att fördela YH-flexplatser. Resultaten visar att studerande kan tillgodoräkna en betydande del av utbildningen och att YH-flex möjliggör för studerande att ta examen snabbare. YH-flexstuderande är äldre, har fått större tillgodoräknanden, och tillgodoräknar yrkeserfarenhet i större utsträckning jämfört med studerande i ordinarie utbildningar.

Hösten 2022 beslutade myndigheten att YH-flex ska införas permanent i yrkeshögskolan. Ansökningsomgången som genomfördes 2023 innebar både en ökning av antalet ansökta YH-flexplatser och antalet utbildningar med YH-flexplatser. Detta stärker bilden av att det finns ett ökat intresse av att utveckla snabbare och förkortade utbildningsvägar inom yrkeshögskolan. Myndigheten bedömer att det framöver finns ett stort behov av YH-flex. Inte minst i samband med omställning.

Försöksverksamhet med kontakttolkutbildning inom yrkeshögskolan

Myndigheten har i uppdrag att ansvara för en försöksverksamhet med utbildning till kontakttolk inom yrkeshögskolan. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 april 2024.

Inom försöksverksamheten har 6 utbildningar till kontakttolk bedrivits inom yrkeshögskolan. Totalt har 14 utbildningsomgångar startat med sammanlagt 368 studerandeplatser. Språkinriktningarna har varit arabiska, tigrinja, somaliska och dari. Utbildningarna har omfattat 300–320 YH-poäng och har genomförts på distans. Totalt har 353 studerande påbörjat en kontakttolkutbildning inom yrkeshögskolan. De sista utbildningsomgångarna startade under våren och hösten 2022. Samtliga utbildningar har avslutats under 2023.

Under året har myndigheten genomfört kvalitetsgranskningar av två utbildningar inom försöksverksamheten. Resultatet av granskningarna indikerar att utbildningarna över lag drivs med hög

kvalitet. Utbildningsanordnarna har bland annat lyckats att ordna ändamålsenliga LIA-platser till de studerande, något som utbildningsanordnarna tidigare uttryckt varit utmanande.

Sveriges återhämtningsplan

Myndigheten har i uppdrag att bidra till Sveriges återhämtningsplan som finansieras genom EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). Planen innebär årliga delmål som innebär att antalet platser inom yrkeshögskolan ska öka från 42 500 till 49 200 årsstudieplatser under perioden 2020–2023. Under året har vi redovisat att målen för 2020, 2021 och 2022 är uppnådda.

Myndigheten har deltagit i rådet för skydd av EU:s finansiella intressen och Ekonomistyrningsverkets informationsträffar med anledning av uppdraget.

Omställningsstudiestöd

Myndigheten har haft i uppdrag att analysera hur införandet av omställningsstudiestödet kan påverka behovet av utbildning inom yrkeshögskolan och i dialog med utbildningsanordnarna bidra till att nödvändig utveckling av yrkeshögskolans utbildningsutbud kommer till stånd. Uppdraget har redovisats till Regeringskansliet.

I arbetet har vi fört dialog med utbildningsanordnare, Yrkeshögskolans arbetsmarknadsråd, Universitetskanslersämbetet, Centrala studiestödsnämnden, Sveriges universitets- och högskoleförbund och Trygghetsrådet.

Myndigheten har gått igenom utbudet i yrkeshögskolans nuvarande utbildningsportfölj i syfte att bedöma om det är anpassat för omställningsstudiestödet. Vi har också gjort en genomgång av de regelverk som omgärdar yrkeshögskolan och omställningsstudiestödet för att se om det finns några motstridigheter. Myndighetens bedömning är att yrkeshögskolan som utbildningsform och dess utbud är väl anpassat för att spela en viktig roll i omställningen.

Artificiell intelligens

Myndigheten har i uppdrag att analysera hur artificiell intelligens kan påverka yrkeshögskolans utbildningsutbud i relation till arbetsmarknadens framtida kompetensbehov. Uppdraget ska redovisas senast den 28 mars 2024.

Inom ramen för uppdraget har myndigheten haft flera dialoger med arbetsgivare, intresseorganisationer och forskare med djup kännedom om artificiell intelligens. Myndigheten har även tagit del av seminarier och konferenser om artificiell intelligens.

Förbereda för fler platser inom yrkeshögskolan

Myndigheten har haft i uppdrag att förbereda för fler platser inom yrkeshögskolan under 2023. Uppdraget gavs med förbehåll för riksdagens beslut med anledning av vårandringsbudgeten för 2023 avseende ytterligare medel för yrkeshögskoleutbildning.

Myndigheten använde de extra medlen till statsbidrag för kurser inom yrkeshögskolan som kunde starta och slutföras under 2023. För att kunna fatta beslut om fler kurser än som först planerats kommunicerades de nya förutsättningarna till de utbildningsanordnare som lämnat in ansökningar om att bedriva kurser.

Myndigheten fattade beslut om statsbidrag till kurser inom yrkeshögskolan vid två tillfällen. Ett första beslut fattades i maj för det ursprungliga antalet planerade kurser under 2023 och 2024. Efter beslut om vårandringsbudgeten och ändring av myndighetens regleringsbrev den 29 juni fattade myndigheten beslut om ytterligare kurser bland de resterande ansökningarna. Dessa kurser var 75 yrkeshögskolepoäng eller kortare för att de skulle hinna påbörjas och slutföras under 2023.

Klimatomställningen

Myndigheten har i uppdrag att analysera och redovisa hur yrkeshögskolans utbildningsutbud kan behöva anpassas på längre sikt med anledning av energi- och klimatomställningen i relation till arbetsmarknadens framtida kompetensbehov och svensk konkurrenskraft. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 6 september 2024.

I arbetet har vi tagit vara på de erfarenheter som gjorts i samband med uppdraget att lämna en sammanställning av de utbildningar som bedöms ge kompetens som bidrar till klimatomställningen och en cirkulär ekonomi.

VERKSAMHETSOMRÅDE

Konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn

Konst- och kulturutbildningar finns inom flera olika inriktningar som bildkonst, musik, teater, dans, mode, skrivande, arkitektur, silversmide och keramik för att nämna några. Utbildningarna är indelade i tre kategorier och syftar till att

- förbereda för högskoleutbildningar som kan leda fram till konstnärliga examina,
- medverka till att utveckla ett kvalificerat yrkeskunnande inom det konstnärliga eller kulturella området, eller
- ha ett innehåll som syftar till att bevara eller utveckla kulturarvet.

Utbildningarna drivs av privata utbildningsanordnare som tar ut studerandeavgifter för undervisningen. Utbildningarna kan få statligt stöd genom statsbidrag och genom att de studerande får rätt till studiemedel.

Önskat resultat för verksamhetsområde konst- och kulturutbildningar

Önskat resultat för konst- och kulturutbildningarna utgår från de övergripande kvalitetskriterier som myndigheten har tagit fram för utbildningarna.

- Konst- och kulturutbildningarna är en del av kulturlivet och bidrar till dess utveckling. De förbereder för högskoleutbildningar som kan leda fram till konstnärliga examina, medverkar till att utveckla ett kvalificerat yrkeskunnande inom det konstnärliga eller kulturella området, eller har ett innehåll som syftar till att bevara eller utveckla kulturarvet.
- Utbildningarna ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.
- Utbildningarna genomförs av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.
- Utbildningarna utgår från grundläggande demokratiska värderingar och respekt för vår gemensamma miljö. Inom utbildningarna främjas jämställdhet och kränkande behandling motverkas aktivt.

Myndighetens resultatbedömning

— Vår sammanvägda bedömning är att konst- och kulturutbildningarna fungerar väl och att utbildningarna håller hög kvalitet. Resultatet är gott i förhållande till de övergripande kvalitetskriterierna.

Konst- och kulturutbildningarna är en del av kulturlivet och bidrar till dess utveckling.

Under 2023 nyttjades totalt 76 procent av de beviljade årsplatserna för konst- och kulturutbildningar. Det var en minskning med 9 procentenheter jämfört med 2022. En del av minskningen kan förklaras av att det tillkommit nya utbildningar vars årsplatser inte kunnat nyttjats fullt ut under året. Vi ser också ett minskat nyttjande bland utbildningar som finns sedan tidigare. Nyttjandet minskade mest i de utbildningar som inte har statsbidrag.

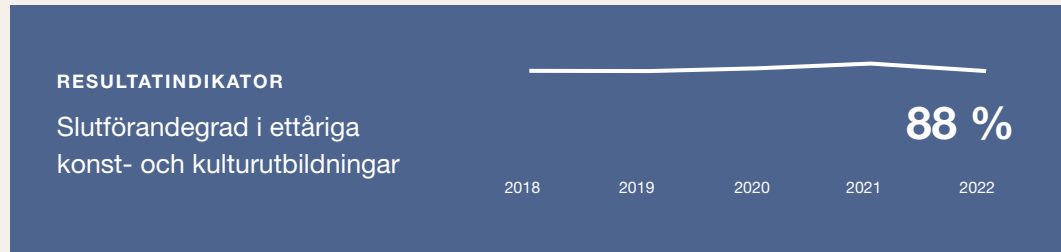
Andelen nyttjade årsplatser var 91 procent för utbildningar med statsbidrag och 55 procent för utbildningar som inte får statsbidrag. Utbildningar utan statsbidrag har i regel högre studerandeavgifter och kan därmed ha sämre förutsättningar att rekrytera studerande. Vi bedömer att nyttjandegraden av de beviljade årsplatserna för konst- och kulturutbildningarna i sin helhet är god. Vi behöver fortsätta bevaka och analysera hur nyttjandet av årsplatserna utvecklas.

I våra kvalitetsgranskningar ser vi att utbildningarna är utformade för att fylla sitt syfte, oavsett vad de förväntas leda till för de studerande: högre studier, kvalificerat yrkeskunnande eller till att ett kulturarv bevaras eller utvecklas.

Vi har även följt upp vad de som avslutade en längre konst- och kulturutbildning 2017 gör efter utbildningen. Resultaten av studien indikerar att utbildningarna uppfyller sina huvudsakliga syften och bidrar till kulturlivets utveckling. En femtedel av de som gick en högskoleförberedande konst- och kulturutbildning studerade på en högskoleutbildning som kan ge konstnärlig examen inom tre år efter utbildningens avslut. Av de som arbetade året efter konst- och kulturutbildningen var det en fjärdedel som arbetade inom kulturella eller kreativa näringar.

De studerande ges goda förutsättningar att nå utbildningarnas mål.

Myndigheten bedömer att slutförandegraden i de ettåriga utbildningarna är god och visar att en hög andel studerande når utbildningarnas mål. För ettåriga utbildningar var slutförandegraden 88 procent under 2022. Under de senaste åren har slutförandegraden i ettåriga utbildningar varierat i relativt liten omfattning.

Det praktiska och pedagogiska genomförandet har under flera år varit en styrka i många av de granskade konst- och kulturutbildningarna. I utbildningarna tas hänsyn till studerandes olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning.

Utbildningarna genomsyras av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.

Resultatet av årets kvalitetsgranskning visar att konst- och kulturutbildningarna över lag fungerar väl inom alla granskningsområden. Ingen av de granskade utbildningarna har bedömts ha en bristande kvalitet. Vi ser att utbildningsanordnarna i stor utsträckning har utvecklat de förbättringsområden som myndigheten identifierat i kvalitetsgranskningarna. På så sätt bidrar kvalitetsgranskningen till utbildningarnas utveckling.

Utbildningarna utgår från grundläggande demokratiska värderingar och respekt för vår gemensamma miljö. Arbetet för att främja breddad rekrytering, mångfald och jämställdhet behöver dock fortsätta.

Det är en sned könsfördelning i konst- och kulturutbildningarna. Av de som antogs 2022 var 78 procent kvinnor och 22 procent män. Andelen kvinnor har ökat sedan utbildningsformen startade. Myndigheten strävar efter att höja utbildningsanordnarnas medvetenhet om att breddad rekrytering och en jämnare könsfördelning bidrar till kvalitet i utbildningarna.

Resultatet från årets kvalitetsgranskningar visar att utbildningsanordnarna arbetar för att främja jämställdhet och motverka kränkande behandling. Vi ser också att utbildningarna genomförs med hänsyn till hållbar utveckling.

Ansökningar och beslut om stöd för konst- och kulturutbildningar

Bedömningen av ansökningar om stöd för konst- och kulturutbildningar utgår från kvalitetskriterier kopplade till lärande, utveckling och förbättring samt syfte och bidrag till övergripande samhällsliga mål.

I början av 2023 fattade myndigheten beslut om stöd för helt nya konst- och kulturutbildningar. Besluten avsåg stöd i form av studiestödsberättigande för de studerande, men inte statsbidrag. Bland de 18 ansökningar som kommit in beviljades stöd för 12 utbildningar och 275,5 årsplatser. Det var första gången sedan 2019 som stöd beviljades för nya konst- och kulturutbildningar. Besluten innebar fler beslutade årsplatser för konst- och kulturutbildningar totalt sett. Det innebar också att andelen årsplatser i konst- och kulturutbildningar som inte har statsbidrag ökade med 5 procentenheter mellan 2022 och 2024.

Under 2023 beviljades totalt 8 utbildningar förnyat stöd. Det var 3 av besluten som fattades i början av året och avsåg ansökningar som kom in under 2022. Resterande 5 beslut avsåg ansökningar som kom in under 2023.

Tabell 25. Antal konst- och kulturutbildningar som beviljats stöd, efter beslutsår 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Konst- och kulturutbildningar med förnyat stöd	36	71*	6	38	8
Nya konst- och kulturutbildningar	2	0	0	0	12
Totalt antal konst- och kulturutbildningar	38	71	6	38	20

Kommentar: Tabellen visar antalet utbildningar som beviljats stöd respektive år.

*Under 2020 slogs två utbildningar ihop till en.

Beslutade årsplatser för konst- och kulturutbildningar

År 2023 fanns 3 344 beslutade årsplatser för konst- och kulturutbildningar, vilket var 223 årsplatser fler än 2022.

Under året hade 130 konst- och kulturutbildningar beslut om stöd, varav 80 var högskoleförberedande, 34 var yrkesinriktade och 16 var inom kulturarvsområdet. Av utbildningarna var det 124 som pågick under året medan 6 hade ställt in alla sina utbildningsomgångar. Utifrån de beslut som fattats till och med 2023 har stödet fördelats enligt nedanstående tabeller.

Tabell 26. Beslutade årsplatser för konst- och kulturutbildningar, efter syfte, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Högskoleförberedande utbildningar	2 074	2 050	1 980	1 980	2 102
Yrkesinriktade utbildningar	919	967	954	938	1 039
Utbildningar inom kulturarvsområdet	187	187	203	203	203
Totalt antal beslutade årsplatser	3 180	3 204	3 137	3 121	3 344

Tabell 27. Beslutade årsplatser för konst- och kulturutbildningar, efter stödform, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Statsbidrag, studiestöd och tillsyn	1 884	1 896	1 899	1 899	1 899
Statsbidrag och tillsyn	69	69	69	69	69
Studiestöd och tillsyn	1 227	1 239	1 169	1 153	1 376
Totalt antal beslutade årsplatser	3 180	3 204	3 137	3 121	3 344
<i>varav med statsbidrag</i>	<i>1 953</i>	<i>1 965</i>	<i>1 968</i>	<i>1 968</i>	<i>1 968</i>
<i>varav med studiestöd</i>	<i>3 111</i>	<i>3 135</i>	<i>3 068</i>	<i>3 052</i>	<i>3 275</i>

Tabell 28. Beslutat statsbidrag (tkr) för konst- och kulturutbildningar, efter syfte, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Högskoleförberedande utbildningar	93 463	95 426	95 426	98 278	101 175
Yrkesinriktade utbildningar	41 506	43 632	42 403	43 659	44 956
Utbildningar inom kulturarvsområdet	16 937	17 280	18 850	19 412	19 985
Totalt beslutat statsbidrag	151 906	156 338	156 678	161 348	166 116

Nyttjade årsplatser och utbetalt statsbidrag

Det övergripande syftet för konst- och kulturutbildningar är att vara en del av kulturlivet och bidra till dess utveckling. Att de beviljade årsplatserna nyttjas är en grundförutsättning för detta.

Andel nyttjade årsplatser för konst- och kulturutbildningar

Under 2023 nyttjades totalt 76 procent av de beviljade årsplatserna för konst- och kulturutbildningar. Det var en minskning med 9 procentenheter jämfört med 2022 och nyttjandet var även lägre än under åren 2019–2021.

Tabell 29. Antal och andel nyttjade årsplatser för konst- och kulturutbildningar, efter syfte, 2019–2023.

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Högskoleförberedande utbildningar	1 599	77 %	1 626	79 %	1 669	84 %	1 637	83 %	1 552	74 %
Yrkesinriktade utbildningar	777	85 %	795	82 %	824	86 %	838	89 %	817	79 %
Utbildningar inom kulturarvsområdet	151	81 %	141	75 %	168	83 %	180	89 %	187	92 %
Totalt nyttjade årsplatser	2 527	79 %	2 561	80 %	2 661	85 %	2 655	85 %	2 556	76 %

Kommentar: Även nyttjade årsplatser som överskrider en utbildnings beslut ingår i andelen nyttjade årsplatser.

Tabell 30. Antal och andel nyttjade årsplatser för konst- och kulturutbildningar, efter stödform, 2019–2023.

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Statsbidrag, studiestöd och tillsyn	1 717	91 %	1 752	92 %	1 788	94 %	1 775	93 %	1 735	91 %
Statsbidrag och tillsyn	59	85 %	49	71 %	61	89 %	65	95 %	60	87 %
Studiestöd och tillsyn	751	61 %	761	61 %	812	69 %	814	71 %	761	55 %
Totalt nyttjade årsplatser	2 527	79 %	2 561	80 %	2 661	85 %	2 655	85 %	2 556	76 %
<i>varav med statsbidrag</i>	<i>1 775</i>	<i>91 %</i>	<i>1 800</i>	<i>92 %</i>	<i>1 849</i>	<i>94 %</i>	<i>1 840</i>	<i>94 %</i>	<i>1 795</i>	<i>91 %</i>
<i>varav med studiestöd</i>	<i>2 468</i>	<i>79 %</i>	<i>2 512</i>	<i>80 %</i>	<i>2 600</i>	<i>85 %</i>	<i>2 589</i>	<i>85 %</i>	<i>2 496</i>	<i>76 %</i>

Kommentar: Även nyttjade årsplatser som överskrider en utbildnings beslut ingår i andelen nyttjade årsplatser.

Att alla årsplatser inte nyttjas i utbildningarna beror vanligtvis på att utbildningar genomförs med färre studerande än möjligt eller på att utbildningar ställs in. Årsplatser kan också bli outnyttjade när utbildningar fasas ut eller när nya utbildningar är på väg att byggas upp.

Att andelen nyttjade årsplatser minskade var delvis en följd av att det tillkommit tio nya utbildningar med beslut om stöd från och med 2023. Eftersom utbildningarna var planerade att starta först under hösten fanns det ingen möjlighet att nyttja alla beslutade årsplatser under året. Då några av de nya utbildningarna är fleråriga kan årsplatserna dessutom inte förväntas nyttjas fullt ut förrän utbildningens alla studieår pågår. För fyra av de nya utbildningarna ställdes den första starten in, vilket bidrog till ett lägre nyttjande. För de nya utbildningarna förväntas dock andelen nyttjade årsplatser öka under kommande år.

Den minskade andelen nyttjade årsplatser mellan 2022 och 2023 berodde inte enbart på de nya utbildningarna. Till ungefär lika stor del var minskningen en följd av ett minskat nyttjande bland de utbildningar som funnits sedan tidigare. Om man bortser från den påverkan som de nya utbildningarna gett skulle nyttjandet av årsplatserna vara ungefär på samma nivå som 2020.

Nyttjandet av årsplatser varierar beroende på om utbildningarna har stöd i form av statsbidrag eller inte. Andelen nyttjade årsplatser var 91 procent för utbildningar med statsbidrag och 55 procent för utbildningar som inte får statsbidrag. Utbildningar utan statsbidrag har i regel högre studerandeavgifter och kan därmed ha sämre förutsättningar att rekrytera studerande, vilket antas förklara ett lägre nyttjande. Då de nya utbildningarna som tillkom 2023 inte har statsbidrag bidrog det till att minskningen i nyttjandet var som störst bland utbildningar utan statsbidrag. Att det blivit fler utbildningar utan statsbidrag kan också leda till att den totala andelen nyttjade årsplatser kommer att ligga på en lägre nivå framöver än tidigare.

Utbetalt statsbidrag för konst- och kulturutbildningar

I myndighetens regleringsbrev för 2023 meddelade regeringen en höjning av den del av anslagsposten som får användas för konst- och kulturutbildningar. Utifrån de nya förutsättningarna kunde statsbidraget användas för att kompensera enskilda utbildningsanordnare för ökade kostnader för mervärdesskatt. Myndigheten beslutade att höja schablonbidraget för alla konst- och kulturutbildningar som berättigar till statsbidrag i ett andra steg från och med 2023. Det första steget i momskompensationen genomfördes 2022.

Nyttjandegraden av det beslutade statsbidraget uppgick till 90 procent, vilket är en minskning från 92 procent 2022 och 2021 men samma nivå som 2020. Minskningen förklaras till stor del av en minskad nyttjandegrad av statsbidraget i ett fåtal utbildningar, som framför allt beror på inställda utbildningsomgångar under året.

Tabell 31. Utbetalt statsbidrag (tkr) för konst- och kulturutbildningar, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Konst- och kulturutbildningar	136 891	141 413	143 772	147 917	148 942
Stödinsatser för studerande med funktionsnedsättning*	779	434	425	1 184	368
Totalt utbetalt statsbidrag	137 670	141 847	144 197	149 101	149 310

*Läs mer om stödinsatser för studerande med funktionsnedsättning under rubriken "Stöd för individens självständighet" på sidan 20.

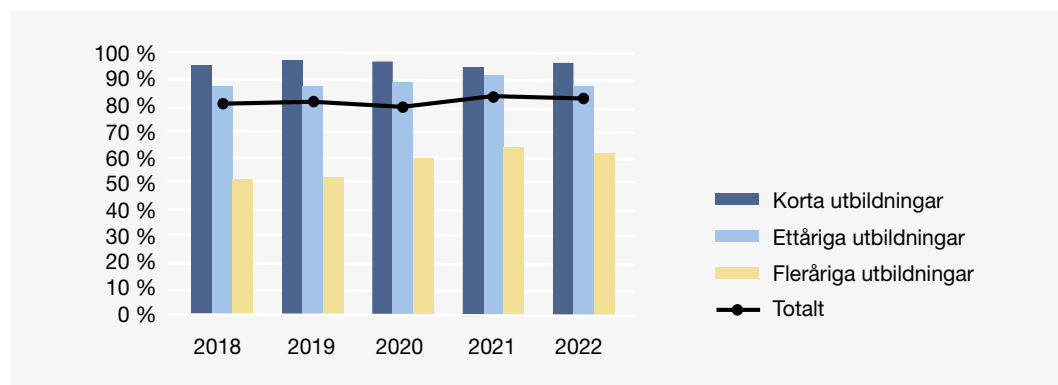
Studerande som slutfört konst- och kulturutbildning

Under 2022 slutförde drygt 2 600 studerande en konst- och kulturutbildning med godkänt resultat, vilket var cirka 250 fler än 2021. Slutförandegraden 2022 var totalt 83 procent. Det var en liten minskning jämfört med 2021 då slutförandegraden var 84 procent men fortsatt på en högre nivå än 2017–2020 då slutförandegraden varierade mellan 80 och 82 procent.

Slutförandegraden minskar generellt med utbildningens längd på så sätt att den är som högst för korta utbildningar, något lägre för ettåriga utbildningar och som lägst för fleråriga utbildningar. Den totala slutförandegraden påverkas därmed av hur de studerande fördelar sig mellan utbildningslängderna. Slutförandegraden 2022 var 97 procent för korta utbildningar, 88 procent för ettåriga utbildningar och 62 procent för fleråriga utbildningar.

Under perioden 2018–2022 har slutförandegraden för korta och ettåriga utbildningar varierat i relativt liten omfattning. Slutförandegraden för fleråriga utbildningar har däremot varierat i större utsträckning.

Diagram 8. Slutförandegrad i konst- och kulturutbildningar efter utbildningens längd, 2018–2022.

Kommentar: Uppgifter om studerande som slutfört utbildning baseras på Myndigheten för yrkeshögskolans verksamhetsuppgifter. Det kan förekomma skillnader mellan de verksamhetsuppgifter om studerande som slutfört utbildning som redovisas här och den officiella statistiken från SCB.

Slutförandegraden 2022 var 84 procent för kvinnor och 81 procent för män. Förändringarna i slutförandegrad mellan 2021 och 2022 var små både för kvinnor och män men medförde att skillnaderna i slutförandegrad mellan könen minskade något. Bland kvinnorna var det vanligast att ha gått en kort utbildning medan det bland männen var vanligast att ha gått en flerårig utbildning. Eftersom slutförandegraden generellt sett är högre för korta utbildningar och lägre för fleråriga utbildningar kan detta förklara skillnaden i total slutförandegrad mellan könen. Inom respektive utbildningslängd var skillnaderna mellan könen i slutförandegrad relativt liten, men männen hade någon procentenhet högre slutförandegrad inom alla utbildningslängder.

Studie om sysselsättning efter avslutad konst- och kulturutbildning

För att få kunskap om vad studerande gör efter avslutad konst- och kulturutbildning har vi genomfört en registerbaserad studie under året.^[12] Studien följde upp de som avslutade^[13] en längre konst- och kulturutbildning 2017. Resultaten av studien indikerar att uppdelningen av utbildningarna utifrån olika huvudsakliga syften är relevant och att utbildningarna verkar uppfylla dessa syften. Utifrån resultatet av studien bedömer vi att konst- och kulturutbildningarna som helhet bidrar till kulturlivets utveckling.

Studien visar att 68 procent studerade året efter att de avslutat en konst- och kulturutbildning. Andelen som studerade vidare var högre bland de som gått en högskoleförberedande utbildning. De som gått en yrkesinriktad utbildning eller en utbildning inom kulturarvsområdet var i större utsträckning i arbete.

Det var totalt 50 procent som studerade vidare på högskolan inom tre år efter konst- och kulturutbildningen. Andelen var högre bland kvinnorna än bland männen. Av kvinnorna var det 53 procent som studerade på högskolan inom tre år efter utbildningen medan motsvarande andel bland männen var 43 procent.

Totalt sett var det 18 procent som gick vidare till en högskoleutbildning som kan leda till konstnärlig examen inom tre år efter avslutad konst- och kulturutbildning. Det var 18 procent av kvinnorna och 17 procent av männen som gick vidare till en sådan utbildning. Bland de som läste vidare vid högskoleprogram eller kurser som inte leder till konstnärlig examen var det vanligt med studier inom ämnesområden med anknytning till konst, samhällsbyggnad och arkitektur. Studier inom pedagogik och lärarutbildning var också vanligt.

Av de som gick en högskoleförberedande konst- och kulturutbildning studerade 56 procent på en högskoleutbildning inom tre år efter utbildningens avslut. Inom samma period var det 21 procent som studerade på en högskoleutbildning som kan ge konstnärlig examen.

Året efter konst- och kulturutbildningen var det totalt 58 procent som arbetade. Av dessa var det 26 procent som arbetade inom kulturella eller kreativa näringar. Denna andel var fem gånger större än motsvarande andel bland de sysselsatta i Sverige 2016.

Sammantaget visar studien att konst- och kulturutbildningar utbildar och förbereder studerande för arbete inom kulturella och kreativa näringar efter avslutad utbildning.

Kvalitetsgranskningen identifierar utvecklingsområden

Kvalitetsgranskningen syftar till att bidra till utveckling och hög kvalitet i utbildningarna. Vid fördjupad kvalitetsgranskning identifierar myndigheten utvecklingsområden i utbildningarna. Kvalitetsgranskningen utgår från nio kvalitetskriterier inom tre områden: utbildningens lärande, utbildningens utveckling och förbättring samt syfte och bidrag till övergripande samhälleliga mål.

12. Myndigheten för yrkeshögskolan. *Vad gör studerande efter avslutad konst- och kulturutbildning?* 2023.

13. Med avslutat avses att personen fullföljt en längre utbildning (oavsett studieresultat) eller avbrutit en längre utbildning efter att utbildningen pågått minst nio månader.

Resultat från kvalitetsgranskning används i bedömningen av om en utbildning ska få förnyat stöd. Därför görs urvalet av vilka utbildningar som ska kvalitetsgranskas delvis utifrån om utbildningsanordnaren förväntas ansöka om förnyat stöd för utbildningen inom den närmaste framtiden.

Tabell 32. Antal kvalitetsgranskningar av konst- och kulturutbildningar, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Fördjupad kvalitetsgranskning	20	4	15	18	24
Uppföljande kvalitetsgranskning	–	8	10	53	18

Fördjupad kvalitetsgranskning

Under 2023 har myndigheten genomfört fördjupad kvalitetsgranskning av 14 längre konst- och kulturutbildningar. Ingen av utbildningarna som granskats har bedömts ha en kvalitet som är bristande. I ett fåtal utbildningar har myndigheten identifierat förbättringsområden när det gäller systematiskt kvalitetsarbete och ledningsgruppens sammansättning. Resultatet från kvalitetsgranskningarna visar att utbildningarna är utformade för att fylla sitt syfte, oavsett om de ska leda till högre studier, kvalificerat yrkeskunnande eller till att ett kulturarv bevaras eller utvecklas.

De granskade utbildningarna fungerar över lag väl inom alla granskningsområden. Det praktiska och pedagogiska genomförandet har under flera år varit en styrka i många av konst- och kulturutbildningarna. Vi ser att de studerande tränas i att hitta sitt uttryck och att ta ansvar för det egna lärandet. I utbildningarna tas hänsyn till studerandes olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning.

Resultatet av kvalitetsgranskningen visar att utbildningarna genomförs med hänsyn till hållbar utveckling. Vi bedömer att utbildningsanordnarna arbetar för att främja jämställdhet och motverka kränkande behandling. Könsfördelningen i konst- och kulturutbildningarna är dock sned och arbetet för att främja breddad rekrytering, mångfald och jämställdhet behöver fortsätta.

Myndigheten har genomfört en kombinerad tillsyn och kvalitetsgranskning av tio korta konst- och kulturutbildningar inom kulturarvsområdet. Utöver att granska utbildningarna var syftet att utveckla granskningsmetoder med anpassningar efter utbildningarnas särart, längd, syfte och innehåll. De korta konst- och kulturutbildningarna varierar i längd och upplägg och kan omfatta allt från någon dag upp till 30 veckors heltidsstudier. Resultatet av granskningen visar att utbildningsanordnarna i några av dessa utbildningar behöver stärka sitt systematiska kvalitetsarbete.

Utvärderingen av den kombinerade granskningen visar att utbildningsanordnarna upplevde att samordningen av kvalitetsgranskningen och tillsynen fungerade väl och var tidsbesparande. Vi bedömer att metoden kan fungera för kvalitetsgranskning och tillsyn även av andra former av korta utbildningar inom myndighetens ansvarsområde. Läs mer om tillsynsresultaten under rubriken "Fördjupad tillsyn av korta konst- och kulturutbildningar" på sidan 73.

Uppföljande kvalitetsgranskning

Myndigheten har genomfört uppföljande kvalitetsgranskning av samtliga 18 konst- och kulturutbildningar som hade en fördjupad kvalitetsgranskning under 2022. Vid uppföljande kvalitetsgranskning följer vi upp utbildningsanordnarnas arbete i förhållande till de identifierade utvecklingsområdena.

Utbildningsanordnarna har i stor utsträckning utvecklat de förbättringsområden som identifierats i den fördjupade kvalitetsgranskningen. Vi ser att det sker en förflyttning mot högre utbildningskvalitet i de granskade utbildningarna som en följd av kvalitetsgranskningen.

I tolv av utbildningarna har vi bedömt att utbildningsanordnarna har åtgärdat alla identifierade förbättringsområden på ett sätt som har stärkt utbildningen. I de sex resterande utbildningarna har vi bedömt att utbildningsanordnaren har vidtagit åtgärder för att förbättra kvaliteten i utbildningen, men att det fortfarande kvarstår en del arbete.

Myndighetens tillsyn kombinerar krav och stöd

Syftet med myndighetens tillsyn av konst- och kulturutbildningar är att kontrollera att utbildningarna bedrivs enligt gällande bestämmelser och beslut. I samband med tillsynen ger myndigheten råd och vägledning till utbildningsanordnaren.

Tabell 33. Antal beslut efter tillsyn av konst- och kulturutbildningar samt antal beslut med kritik, 2019–2023.

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik
Fördjupad tillsyn	4	3	–	–	–	–	–	–	10	10
Tillsyn på förekommen anledning	–	–	6	2	5	3	4	3	4	4
Tematisk tillsyn	5	5	5	5	–	–	–	–	–	–
Totalt	9	8	11	7	5	3	4	3	14	14

Kommentar: De ärenden som i tidigare årsredovisning redovisats som anmälningsärenden och egeninitierad tillsyn redovisas nu under den gemensamma rubriken "Tillsyn på förekommen anledning".

Fördjupad tillsyn av korta konst- och kulturutbildningar

Under 2023 har myndigheten genomfört fördjupad tillsyn av korta konst- och kulturutbildningar inom kulturarvsområdet. Alla tio granskade utbildningar fick kritik för brister gällande kursplanerna. Åtta utbildningar fick kritik gällande studerandeavgifter och i sju utbildningar fanns även brister i studiedokumentationen. I några fall förekom kritik gällande lärar- och handledarledd tid samt organisation och daglig ledning.

Tillsynen visade att utbildningsanordnarnas kunskap om de regler, rutiner och dokumentationskrav som styr genomförandet av korta konst- och kulturutbildningar generellt var bristande. Detta kan till viss del förklaras av att det var första gången de korta konst- och kulturutbildningarna granskades. Av återkopplingen från utbildningsanordnarna framgår att det är svårt och kostsamt att leva upp till de krav som gäller för utbildningsformen när utbildningarna kan vara så pass korta som några enstaka dagar.

Att utforma kursplaner korrekt har även tidigare varit ett utvecklingsområde för utbildningsanordnare av konst- och kulturutbildningar. Myndigheten har tidigare år tagit fram ett stödmaterial med goda exempel på området. Vi planerar att se över detta stöd utifrån erfarenheterna från den fördjupade tillsynen av korta konst- och kulturutbildningar. Myndigheten konstaterar också att kunskapen om förutsättningarna för att ta ut studerandeavgifter behöver höjas hos utbildningsanordnarna.

Tillsyn på förekommen anledning

Under 2023 har myndigheten fattat fyra beslut efter tillsyn på förekommen anledning. I samtliga beslut framförde vi kritik. I tre av utbildningarna fanns brister i studiedokumentationen. I en av utbildningarna lämnade vi kritik avseende kursplanernas utformning.

Uppföljningsärenden

Myndigheten följer upp utbildningsanordnarnas arbete med att åtgärda brister efter beslut med kritik och krav på åtgärder i uppföljningsärenden. Vi fattade beslut i sex sådana uppföljningsärenden under 2023. I samtliga ärenden har utbildningsanordnaren åtgärdat bristerna.

Råd och vägledning

Myndigheten ger råd och vägledning till utbildningsanordnare inom ramen för tillsyn. Det kan innebära att vi ger svar på specifika frågor om rättigheter och skyldigheter. Vi gör också riktade satsningar inom områden där vi uppmärksammat att det finns ett behov av stöd.

För att säkerställa att utbildningsanordnarna har god kännedom om författningarnas krav kontaktade vi utbildningsanordnare för de utbildningar som beviljats stöd under 2023 med information och ett erbjudande om ytterligare information genom samtal. För de utbildningsanordnare som inte bedrivit konst- och kulturutbildning tidigare bokade vi in ett möte för att ge information om de rättigheter och skyldigheter som gäller inom utbildningsformen.

Främja utvecklingen av konst- och kulturutbildningarna

Dialog och stöd till utbildningsanordnare

För att få aktuell information om utbildningsanordnarnas upplevelser och utmaningar genomför vi regelbundna dialogmöten med företrädare för både enskilda utbildningsanordnare och utbildningsanordnarorganisationen FRIKS^[14]. Genom dessa möten kan vi fånga upp information om vilka stödande och främjande insatser som behövs.

Under våren 2023 genomförde myndigheten en temadag om kvalitet och utveckling för utbildningsanordnarna av konst- och kulturutbildningar. Ungefär 35 deltagare från olika utbildningsanordnare samlades. Utvärderingen av dagen visade att deltagarna var nöjda med genomförandet och att det var givande att mötas. De flesta hade önskat att det fanns mer tid för att prata med andra utbildningsanordnare.

För att underlätta utbildningsanordnarnas kvalitetsarbete finns ett självvärderingsverktyg för systematiskt kvalitetsarbete som myndigheten tillhandahåller. Under året har vi påbörjat ett arbete med att uppdatera verktyget med möjligheten att följa utbildningarnas genomströmning samt att göra analyser utifrån de studerandes könsfördelning.

14. Fria konstnärliga och hantverksinriktade utbildningar.

Ökad kännedom om konst- och kulturutbildningar

Under 2023 fortsatte arbetet med att modernisera myndighetens webbplats konstkulturutbildning.se. Förhoppningen är att utvecklingen ska leda till bättre möjligheter att söka efter och nå ut med information om konst- och kulturutbildningarna.

Vi har även fortsatt arbetet för att öka kännedomen om utbildningarna och utbildningsformen genom att synliggöra utbildningarna i kanaler som både är relevanta och når ut till så många individer som möjligt. Resultatet av arbetet syns i myndighetens senaste mätning om kännedom och attityd bland allmänhet och anställande arbetsliv. Två av fem uppger att man känner till utbildningsformen och två tredjedelar är positivt inställda till den. Det är en ökning sedan föregående mätning 2021, då endast en av fem kände till utbildningsformen och hälften var positivt inställda.

Utbildningar med endast tillsyn

Förordningen (2013:871) om stöd till konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar omfattar de utbildningar som myndigheten benämner "utbildningar med endast tillsyn". Myndigheten beslutar om stöd för utbildningarna genom att de ställs under statlig tillsyn.

Ansökningar och beslut om att ställas under statlig tillsyn

Möjligheten att ansöka om att en utbildning ska ställas under statlig tillsyn är öppen löpande under året och beslut fattas vartefter ansökningar kommer in. Under 2023 har myndigheten tagit emot elva ansökningar om stöd i form av tillsyn från sju olika utbildningsanordnare.

Tabell 34. Antal utbildningar som ställts under statlig tillsyn, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Utbildningar under statlig tillsyn	10	6	8	14	11

Kommentar: Tabellen visar antalet utbildningar som beviljats stöd respektive år.

Beslutade årsplatser för utbildningar med endast tillsyn

År 2023 fanns 921 beslutade årsplatser för utbildningar med endast tillsyn, vilket var 119 årsplatser fler än 2022. Ökningen beror på tre nya utbildningar med beslut om stöd 2023. Det var 34 utbildningar med beslut om stöd under 2023 varav 29 utbildningar hade utbildningsomgångar som pågick under året.

Tabell 35. Beslutat antal årsplatser för utbildningar med endast tillsyn, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Beslutade årsplatser	1 012	1 014	787	802	921

Kommentar: Från och med 2022 baseras beslutade årsplatser för kalenderåret på utbildningar där beslutet om stöd är giltigt under året oberoende av om det finns utbildningsomgångar planerade för kalenderåret. För tidigare år har antalet beviljade årsplatser beräknats baserat på utbildningar som har en utbildningsomgång som har planerats att pågå under året.

Studerande som slutfört utbildning med endast tillsyn

Under 2022 slutförde drygt 260 studerande en utbildning med endast tillsyn, vilket var närmare 20 fler än 2021. Att det var något fler som slutförde utbildningen 2022 jämfört med 2021 var en följd av högre slutförandegrad 2022. Slutförandegraden var 77 procent 2022 jämfört med 69 procent 2021. Då antalet utbildningar med endast tillsyn är relativt litet samt att utbudet av utbildningar förändras över tid kan slutförandegraden variera en del mellan åren.

Tabell 36. Antal och andel studerande som slutfört utbildning med endast tillsyn med godkänt resultat, 2018–2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Antal	239	337	229	248	264
Andel	68 %	75 %	74 %	69 %	77 %

Kommentar: Uppgifter om studerande som slutfört utbildning baseras på Myndigheten för yrkeshögskolans verksamhetsuppgifter. Det kan förekomma skillnader mellan de uppgifter som redovisas här och den officiella statistiken från SCB.

Slutförandegraden 2022 var 77 procent för kvinnor och 75 procent för män. Både för kvinnor och män var det en högre slutförandegrad än de två föregående åren.^[15]

15. Den redovisade slutförandegraden är i vissa fall högre än enligt föregående årsredovisning. Det förklaras av att ytterligare studerande har slutfört utbildningen.

VERKSAMHETSOMRÅDE

Tolkutbildningar inom folkbildningen

Tolkutbildningar inom folkbildningen innefattar både sammanhållna längre utbildningar och kortare kurser som bedrivs av folkhögskolor och studieförbund. De längre utbildningarna som bedrivs av folkhögskolor ger rätt till studiemedel.

Myndigheten för yrkeshögskolan ger statsbidrag för kontakttolkutbildning^[16] och för utbildning av lärare, språkhandledare och bedömare för kontakttolkar. Förutom grundutbildningen till kontakttolk bedrivs fördjupningskurser, kurser för undervisande personal, kompetenshöjande kurser och kompletteringskurser.

Myndigheten ger också statsbidrag för teckenspråks- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning^[17]. Utöver längre utbildningar bedrivs också kortare kurser för vidareutbildning, fördjupning och komplettering inom olika specialområden.

Önskat resultat för verksamhetsområde tolkutbildningar inom folkbildningen

Önskat resultat för tolkutbildningarna utgår från de övergripande kvalitetskriterier som myndigheten har tagit fram för utbildningarna.

- Utbildningarna svarar mot samhällets och individers behov av tolkar.
- Utbildningarna ger deltagarna förutsättningar att nå utbildningens mål.
- Utbildningarna genomförs av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.
- Utbildningarna utgår från grundläggande demokratiska värderingar. Inom utbildningarna främjas jämställdhet och kränkande behandling motverkas aktivt.

Återrapporteringskrav

Myndigheten ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att genomströmningen i kontakttolk-, teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningar ska öka samt en analys av resultaten av dessa åtgärder.

16. Under samlingsbegreppet "kontakttolkutbildning" ingår grundutbildningen till kontakttolk samt utbildning av lärare, språkhandledare och bedömare för kontakttolkar.

17. Under samlingsbegreppet "teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning" ingår utbildning av tolkar för barndomsdöva, vuxendöva, hörselskadade eller personer med dövblindhet. Bland de längre utbildningarna finns teckenspråk- och dövblindtolkutbildning, teckenspråkslärarutbildning, tolkutbildning för döva och skrivtolkutbildning.

Myndighetens resultatbedömning

— Vår sammanvägda bedömning är att resultatet för tolkutbildningar inom folkbildningen inte är tillfredsställande och att det avviker från den nivå som är önskvärd i förhållande till de övergripande kvalitetskriterierna. Andelen deltagare som slutför utbildningarna behöver öka.

Andelen deltagare som slutför tolkutbildning behöver öka för att utbildningarna ska svara mot samhällets och individers behov av tolkar.

Myndigheten bedömer att andelen deltagare som slutfört grundutbildningen till kontakttolk med godkänt resultat inte är tillfredsställande. Under 2022 slutförde 164 deltagare, 34 procent, utbildningen med godkänt resultat inom två månader efter utbildningens slut. Det var en ökning från 2021, då motsvarande andel var 29 procent, men fortfarande lägre än perioden 2018–2020.

Myndigheten har följt upp deltagare som slutför grundutbildningen till kontakttolk senare än två månader och kan konstatera att det är vanligt att slutföra utbildningen i efterhand. För åren 2018–2021 har slutförandegraden hittills ökat mellan 6–9 procentenheter per år.

Myndigheten lämnar statsbidrag för att verksamma kontakttolkar som saknar fullständig utbildning ska kunna ansöka att om få sina kunskaper och sin kompetens validerade. Under 2022 har 39 personer fått utbildningsbevis genom validering.

Det var 28 deltagare, 53 procent, som slutförde en utbildning inom teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning med godkänt resultat under 2022. Vi bedömer att genomströmningen även i dessa utbildningar behöver öka.

Under 2022 genomförde vi flera insatser för att öka genomströmningen i grundutbildningen till kontakttolk som väntas ge effekt på sikt. Under 2023 har vi fortsatt att fokusera på att nå ut med information om tolkutbildningar inom folkbildningen till studie- och yrkesvägledare. Vi har även påbörjat en dialog med utbildningsanordnare för att få deras bild av hur rekryteringen av sökande till utbildningarna skulle kunna utvecklas.

Utbildningarna genomsyras av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.

De senaste fördjupade och uppföljande kvalitetsgranskningarna av tolkutbildningar inom folkbildningen genomfördes 2021. De granskade utbildningarna fungerade över lag väl.

För att följa upp om utbildningarna fortsatt håller en god kvalitet har myndigheten valt ut utbildningar för fördjupad kvalitetsgranskning under 2024. Efter dessa granskningar kommer samtliga tolkutbildningar att ha kvalitetsgranskats.

Arbetet för att främja breddad rekrytering, mångfald och jämställdhet behöver fortsätta.

I tolkutbildningarna inom folkbildningen finns en sned könsfördelning bland deltagarna. Av de som påbörjade studier 2022 var andelen kvinnor 73 procent och andelen män 27 procent. Myndigheten strävar efter att höja utbildningsanordnarnas medvetenhet om att en jämnare könsfördelning i utbildningarna bidrar till kvalitet i utbildningarna.

Ansökningar och beslut om statsbidrag och deltagarplatser för tolkutbildningar inom folkbildningen

Vid fördelning av statsbidrag till kontakttolkutbildning strävar myndigheten efter att utbildningarna ska lokaliseras till regioner och inriktas mot språkområden där behovet är störst.

Under 2023 tog myndigheten emot ansökningar från tio utbildningsanordnare om statsbidrag för kontakttolkutbildning. Myndigheten beviljade statsbidrag till åtta av utbildningsanordnarna för sammanlagt 13 utbildningsstarter och 430 deltagarplatser. Besluten omfattade också statsbidrag för validering av verksamma tolkar.

Under året har folkhögskolor och studieförbund kunnat ansöka om statsbidrag för kurser inom kontakttolkutbildning med start under 2023. Totalt ansökte tio utbildningsanordnare om sammanlagt 112 kurser. Myndigheten beviljade statsbidrag till nio av utbildningsanordnarna för totalt 92 kurser.

Myndigheten fattar beslut om statsbidrag för utbildningsstarter av teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning vartannat år. De senaste besluten fattades under 2022. Under hösten 2023 öppnades möjligheten att ansöka om statsbidrag för dessa utbildningar inför 2024 och 2025. Beslut kommer att fattas i början av 2024.

Under 2023 ansökte en utbildningsanordnare om statsbidrag för sju kurser inom teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning. Myndigheten bedömde att samtliga kurser uppfyllde kraven och de grundläggande förutsättningarna för att få statsbidrag. På grund av begränsad tillgång till medel kunde endast fyra av kurserna beviljas statsbidrag.

Tabell 37. Antal starter som beviljats på utbildningar och kurser för tolkutbildningar inom folkbildningen, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Kontakttolkutbildning	20	13	13	17	13
Kurser inom kontakttolkutbildning	81	89	133	111	92
Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning	6	5	5	8	0
Kurser inom teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning	5	5	5	6	4

Kommentar: Tabellen visar antalet starter som beviljats respektive år. Kontakttolkutbildningen startar året efter de beviljas. Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning startar året de beviljas samt i vissa fall även året efter.

Tabell 38. Beviljade deltagarplatser i utbildningar till kontakttolk och teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Kontakttolkutbildning	628	450	460	530	430
Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning	87	79	83	138	0

Kommentar: Tabellen visar antalet deltagarplatser som beviljats respektive år.

Utbetalt statsbidrag för tolkutbildningar inom folkbildningen

Anslaget för Myndigheten för yrkeshögskolans bidrag till tolkutbildningar inom folkbildningen uppgick till 48,8 miljoner kronor 2023, jämfört med 60,3 miljoner kronor 2022. Anslaget för 2023 var 3 miljoner kronor lägre än vad myndigheten hade planerat för utifrån tidigare budgetproposition. De nya ekonomiska förutsättningarna innebar svårigheter att få årets anslag att räcka till, eftersom statsbidrag redan hade beviljats för utbildningar under 2023. Som en följd av detta har myndigheten fått möjlighet att nyttja en utökad anslagskredit för 2023. De nya förutsättningarna medförde att myndigheten var restriktiva i beviljandena under årets resterande ansökningsomgångar.

Utöver det sänkta anslaget var det färre kontakttolkutbildningar som ställdes in under 2023 jämfört med föregående år. Tillsammans med ett minskat anslag ledde det till att utbetalningarna för 2023 översteg årets anslag för bidrag till tolkutbildning. Som en följd av detta har anslaget inte kunnat nyttjas för myndighetens förvaltningskostnader för tolkutbildningarna under året. Tidigare år har anslaget för tolkutbildningarna inte nyttjats fullt ut.

Tabell 39. Utbetalt statsbidrag (tkr) för tolkutbildningar inom folkbildningen, 2019–2023.

		2019	2020	2021	2022	2023
Kontakttolkutbildning	Utbildningar	23 116	21 495	23 822	20 911	27 003
	Kurser	5 324	6 085	6 054	9 404	10 262
	Validering	1 192	686	634	480	362
	Samordning	1 300	1 300	1 300	975	975
Teckenspråks- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning	Utbildningar	13 130	12 662	11 044	10 411	9 871
	Kurser	842	604	882	1 457	626
Summa utbetalt		44 904	42 832	43 736	43 638	49 099
Förvaltning		2 280	3 582	4 331	4 330	0
Summa förbrukat		47 184	46 414	48 067	47 968	49 099

Genomströmning i kontakttolkutbildning, teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning

Grundutbildningen till kontakttolk

Under 2022 var det 164 deltagare som slutförde grundutbildningen till kontakttolk med godkänt resultat. Av dessa var 71 procent kvinnor och 29 procent män. Det var 159 deltagare (79 procent kvinnor, 21 procent män) under 2021 och 181 deltagare (64 procent kvinnor, 36 procent män) under 2020 som slutförde utbildningen med godkänt resultat.¹⁸

Av de som påbörjade utbildningarna som avslutades 2022 var det 34 procent som slutförde utbildningen med godkänt resultat senast två månader efter utbildningens slut. Det var en ökning från 2021, då motsvarande andel var 29 procent, men fortfarande lägre än perioden 2018–2020.

Måttet om andel deltagare som slutför grundutbildningen till kontakttolk med godkänt resultat inom två månader är snävt och inkluderar inte deltagare som slutfört sin utbildning senare än två månader efter utbildningens slut. Om dessa läggs till ökar andelen som slutfört utbildningen med godkänt resultat. För åren 2018–2021 har andelen hittills ökat med cirka 6–9 procentenheter.

Tabell 40. Antal och andel deltagare som slutfört grundutbildningen till kontakttolk med godkänt resultat, 2018–2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Antal som slutfört utbildningen med godkänt resultat senast två månader efter utbildningens slut	234	193	181	159	164
Andel som slutfört utbildningen med godkänt resultat senast två månader efter utbildningens slut	37 %	38 %	39 %	29 %	34 %
Andel som slutfört utbildningen med godkänt resultat inklusive de som slutfört senare än två månader efter utbildningens slut*	43 %	44 %	46 %	38 %	

Kommentar: Antal personer som fått utbildningsbevis helt eller delvis genom validering ingår inte utan redovisas i diagram 9. Tabellen har arbetats om jämfört med tidigare årsredovisningar. Antal deltagare uppdelat på kön som slutfört utbildningen redovisas i löptext i stället för i tabellen. Uppgifter om andel som slutfört utbildningen efter kön har tagits bort då statistiken inte bedömts ha tillräcklig kvalitet.

*För 2022 finns det ännu inga uppgifter om de som slutfört senare än två månader efter utbildningens slut. För övriga år kan andelarna komma att öka ytterligare, särskilt för 2021. Även när dessa har lagts till är det sannolikt en viss underskattning av den faktiska andelen.

I en tidigare enkätundersökning bland deltagare på utbildningen uppgav de som inte slutfört utbildningen med godkänt resultat flera olika anledningar till detta. Många av orsakerna var relaterade till den egna livssituationen och majoriteten uppgav att de hade för avsikt att slutföra utbildningen vid ett senare tillfälle.

18. Andelen som slutfört utbildningen med godkänt resultat redovisas inte efter kön då statistiken inte bedömts ha tillräcklig kvalitet för sådan redovisning.

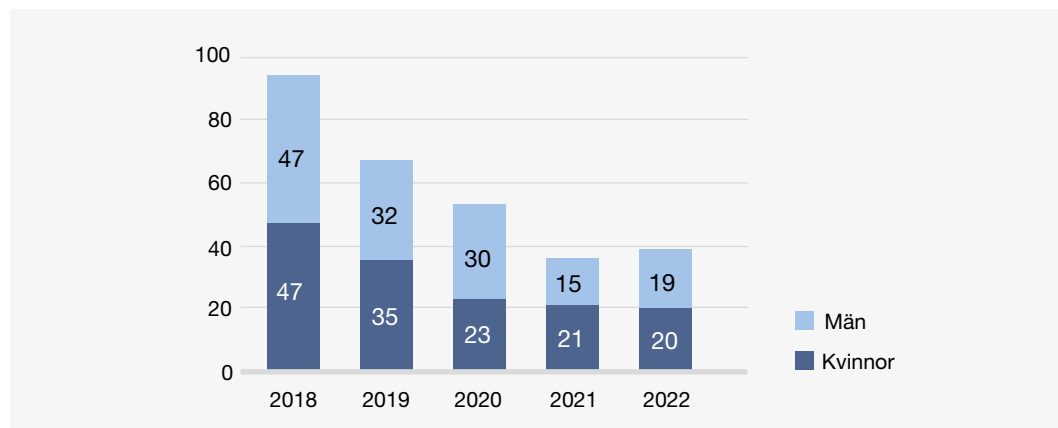
Utbildningsbevis genom validering

Sedan 2015 kan verksamma tolkar som saknar fullständig utbildning ansöka att om få sina kunskaper och sin kompetens validerad. De som har kunskaper motsvarande målen i grundutbildningen till kontakttolk, eller uppnår motsvarande kunskaper genom att komplettera med delar av utbildningen, får ett utbildningsbevis.

Det var 39 personer som fick utbildningsbevis genom validering 2022. Det var ungefär lika många som 2021, då 36 personer fick utbildningsbevis genom validering. Antalet som fått utbildningsbevis genom validering ökade årligen från starten 2015 och nådde sin högsta nivå 2018 med 94 personer, för att därefter minska.

Under 2018–2022 har könsfördelningen bland dem som fått utbildningsbevis genom validering varit relativt jämn men med något fler män 2020 och något fler kvinnor 2021.

Diagram 9. Antal deltagare som fått utbildningsbevis efter validering för grundutbildningen till kontakttolk, efter kön, 2018–2022.

Hur många personer som får ett utbildningsbevis genom validering beror på hur många verksamma tolkar som saknar fullständig utbildning och därmed kan vara aktuella för validering. Rimligtvis var denna grupp större initialt när möjligheten till validering infördes. I avstämningar med representanter för utbildningsanordnarna av grundutbildningen till kontakttolk har det framkommit att de ser tendenser som tyder på att de som anmäler sig till validering har lägre kunskaper än tidigare. Detta skulle kunna vara en orsak till att antalet som fått utbildningsbevis genom validering har minskat.

Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning

Inom teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning finns få utbildningar. Utbildningarna har också relativt få deltagare. Det innebär att det inte är möjligt att redovisa statistik för de olika utbildningarna separat. Myndigheten har i tidigare årsredovisningar redovisat separat statistik för teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen och för skrivtolkutbildningen. För teckenspråkslärarutbildningen och tolkutbildningen för döva har ingen statistik redovisats då antalet deltagare varit för få. För att kunna redovisa antal och andel deltagare som

slutfört utbildning i samtliga av dessa utbildningar har myndigheten valt att redovisa utbildningarna sammanlagt under begreppet ”teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning”. Trots det är det fortfarande små grupper av deltagare, vilket kan göra att skillnaderna mellan åren blir stora.

Det var 28 deltagare som slutförde en utbildning inom teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning med godkänt resultat 2022.^[19]

Tabell 41. Antal och andel deltagare som slutfört teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning med godkänt resultat, 2018–2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Antal	40	44	32	30	28
Andel	33 %	51 %	38 %	51 %	53 %

Kommentar: I tabellen finns uppgifter om deltagare i följande utbildningar: teckenspråk- och dövblindtolkutbildning, tolkutbildning för döva, teckenspråkslärarutbildning och skrivtolkutbildning. Tolkutbildning för döva och teckenspråkslärarutbildningen har enbart avslutats vissa år under perioden.

Under 2022 slutförde sju deltagare teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen med godkänt resultat. Under perioden 2020–2022 har det i genomsnitt varit tio deltagare per år som slutfört skrivtolkutbildningen med godkänt resultat.

Teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen är en heltidsutbildning på tre till fyra år. Under första halvan av utbildningen fokuserar undervisningen på teckenspråket medan den andra halvan fokuserar på själva tolkningen, tolkningsteknik och tolketik. På de fyraåriga utbildningar som avslutades 2018–2022 hade sammanlagt hälften hoppat av innan tredje årets start. Av de deltagare som påbörjade det tredje året fullföljde majoriteten utbildningen.

Åtgärder för att öka genomströmningen i kontakttolkutbildning, teckenspråks- och dövblindtolkutbildning

Under 2022 genomförde myndigheten flera insatser för att öka genomströmningen som väntas ge effekt på sikt. En analys av de studerandes möjligheter att nå kursmålen ledde till ett förändrat upplägg i grundutbildningen till kontakttolk. Myndigheten har därefter tagit fram en ny utbildningsplan med en omfördelning av undervisningstid mellan kurser. För att följa upp förändringen gjorde myndigheten en fördjupad tillsyn av antalet studietimmar för delkurserna i samtliga grundutbildningar till kontakttolk som startat med den nya utbildningsplanen under året. Läs mer om resultatet av tillsynen under rubriken "Tillsyn" på sidan 85.

För att fånga upp viktiga frågor som rör genomförandet av tolkutbildningarna för vi en regelbunden dialog med representanter för utbildningsanordnare. Genom dialogen kan vi fånga upp aktuella frågor och utmaningar och få information om behov av stödjande insatser. Under 2023 har vi träffat utbildningsanordnare för samtliga tolkutbildningar och diskuterat förutsättningar för utbildningarnas genomförande samt myndighetens utvecklingsarbeten av styrdokument och föreskrifter för utbildningarna. Under året har vi samverkat med Folkbildningsrådet gällande ansvarsfördelning vid behörighetsprövning och antagning av deltagare. Vi har också samverkat med Kammarkollegiet om möjligheten att göra Kammarkollegiets tolkregister tydligare avseende vilka utbildningar de registrerade tolkarna har genomgått.

19. På grund av statistiksekretess kan inte könsfördelningen bland deltagare som slutfört utbildning med godkänt resultat redovisas.

För att minska andelen outnyttjade platser i de utbildningar som vi beviljar statsbidrag tar vi hänsyn till tidigare resultat. Då det var konkurrens om medel vid fördelningen av statsbidrag till kurser inom kontakttolkning beviljades främst de kurser som tidigare inte ställt in sina starter.

Under året har vi fortsatt att fokusera på att nå ut med information om tolkutbildningarna till studie- och yrkesvägledare genom föreläsningar, deltagande vid mässor och i studie- och yrkesvägledarnas facktidning "Vägledaren". Studie- och yrkesvägledare har en viktig roll i att nå ut med information till potentiella sökande till tolkutbildningar. De kan ge fördjupad kunskap så att de som söker till utbildningarna är förberedda för studierna och kommande arbetsliv. Vi har även påbörjat en dialog med utbildningsanordnare för att få deras bild av hur rekryteringen av sökande till utbildningarna kan utvecklas.

Kvalitetsgranskning

De senaste fördjupade och uppföljande kvalitetsgranskningarna av tolkutbildningar inom folkbildningen genomfördes 2021. De granskade utbildningarna fungerade över lag väl. Myndigheten bedömde även att de utbildningsanordnare som haft uppföljande kvalitetsgranskning hade arbetat med kvaliteten på ett sätt som stärkt utbildningen sedan den fördjupade kvalitetsgranskningen.

Under året har vi påbörjat arbetet med urval och planering för kommande granskningar. De utbildningar som valts ut för granskning är de där myndigheten inte genomfört någon fördjupad kvalitetsgranskning tidigare. Efter genomförda granskningar 2024 kommer samtliga tolkutbildningar ha kvalitetsgranskats. Granskningarna kommer att genomföras efter att förändringarna i utbildningsplanen för den sammanhållna grundutbildningen till kontakttolk har slagit igenom.

Tillsyn

Syftet med myndighetens tillsyn av tolkutbildningarna inom folkbildningen är att kontrollera att utbildningarna bedrivs enligt gällande bestämmelser och beslut. I samband med tillsynen ger myndigheten råd och vägledning till utbildningsanordnarna.

Under 2023 har vi genomfört fördjupad tillsyn av antalet studietimmar i den sammanhållna grundutbildningen till kontakttolk. Huvudsyftet med tillsynen var att granska omfattningen av antalet studietimmar för delkurserna i utbildningen. Detta då vi i en egeninitierad tillsyn som avslutades under 2022 identifierat att en utbildningsanordnare inte kunde redovisa vilken typ av, eller i vilken utsträckning anordnaren bedrivit undervisningsverksamhet.

Myndigheten har genomfört sju fördjupade tillsyner av de kontakttolkutbildningar som avslutats under året. I alla sju ärenden kunde vi konstatera mindre avvikelser från det antal undervisningstimmar som gäller enligt den nya utbildningsplanen för utbildningen. I samtliga fall har dock utbildningsanordnaren visat att de har planerat undervisningen på ett sätt som säkerställer att deltagarna får förutsättningar att nå kursernas mål. Alla sju tillsyner har därmed avslutats med beslut utan kritik.

Myndigheten följer upp beslut med kritik och krav på åtgärd i uppföljningsärenden där vi bedömer anordnarnas arbete med att åtgärda bristerna. Under 2023 har vi fattat ett uppföljningsbeslut för en utbildning som fått kritik efter tillsyn på förekommen anledning under 2022. Vår bedömning var att utbildningsanordnaren hade åtgärdat bristerna.

Främja utvecklingen av tolkutbildningar inom folkbildningen

Myndigheten har beslutat om nya föreskrifter och allmänna råd för grundutbildningen till kontakt-tolk. Syftet är att skapa ett förutsägbart och tydligt regelverk för den som ansöker om statsbidrag för kontakttolkutbildning och att skapa en nationellt likvärdig utbildning för deltagarna.

Föreskrifterna och de allmänna råden gäller ansökan om statsbidrag för grundutbildningen till kontakttolk och nationella förkunskapskrav, kursmål, prov för kontakttolkutbildning, utbildningsbevis för den som genomgått kontakttolkutbildning samt redovisning.

Föreskrifterna tillämpas första gången på ansökningar som ges in till myndigheten under 2024. Vår förhoppning är att föreskrifterna och de allmänna råden kommer att tydliggöra myndighetens och utbildningsanordnarnas ansvar och därmed ge tydligare förutsättningar både för myndigheten och utbildningsanordnare.

VERKSAMHETSOMRÅDE

Arbetslivets kompetensförsörjning

Verksamhetsområdet arbetslivets kompetensförsörjning innefattar Myndigheten för yrkeshögskolans insatser för att bidra till hållbara strukturer för kompetensförsörjning och livslångt lärande, nationellt och regionalt.

I arbetet ingår att följa, stödja och samordna utvecklingen av validering inom utbildningsområdet och i arbetslivet. Validering innebär att individers faktiska kompetens synliggörs och kan dokumenteras oavsett hur kompetensen har utvecklats.

Den svenska referensramen för kvalifikationer (SeQF) är ett nationellt system som gör det lättare att jämföra kvalifikationer från utbildning och arbetsliv, både i Sverige och internationellt. Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppgift att vara nationell samordningspunkt för den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (EQF). EQF är ett översättningsverktyg som knyter samman olika länders kvalifikationssystem.

För att kunna bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning och livslångt lärande samverkar vi med andra myndigheter som har uppdrag inom området.

Önskat resultat för verksamhetsområdet arbetslivets kompetensförsörjning

Önskat resultat utgår från de inriktningar som myndigheten har för sitt arbete inom verksamhetsområdet.

- Stärkta möjligheter för individer att synliggöra och få sin kompetens dokumenterad och erkänd.
- Stärkta möjligheter för individers etablering, yrkesväxling och rörlighet på arbetsmarknader nationellt och internationellt.
- Stärkt kapacitet hos aktörer att identifiera kompetensbehov, utforma kvalifikationer samt utveckla modeller för och genomföra validering.
- Stärkt samverkan med myndigheter och andra aktörer inom kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Myndighetens resultatbedömning

— Vår sammanvägda bedömning är att utvecklingen inom området är god. Vårt arbete bidrar till stärkt samverkan och bättre förutsättningar för kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Arbetet inom valideringsområdet bidrar till att stärka individers möjligheter att kunna synliggöra och få sin kompetens dokumenterad och erkänd. Det ger stärkta möjligheter för individers etablering, yrkesväxling och rörlighet på arbetsmarknader nationellt och internationellt.

Antalet individer som valideras utifrån en branschmodell ökar stadigt. Det var 3 600 individer som validerades under 2015 och 6 300 individer som validerades under 2022. Även antalet yrkesroller som individen kan valideras mot har ökat.

En större bredd av yrkesroller, nivåplacerade kvalifikationer och överförbara kompetenser som går att validera mot bidrar till individers livslånga lärande och arbetslivets kompetensförsörjning.

Kapaciteten har stärkts hos aktörer att identifiera kompetensbehov, utforma kvalifikationer samt utveckla modeller för och genomföra validering.

Årets uppföljningsrapport av valideringsområdet visar att intresset och förståelsen för validering ökar hos branscher och företag. Allt fler ser validering som ett viktigt verktyg i arbetet med kompetensförsörjning. En indikation på detta är att antalet branschvalideringar har ökat.

Vi bedömer att vårt arbete med att främja branschvalidering har gett goda resultat. Det avslutade projektet Branschvalidering – operativ och strategisk samverkan (BOSS) har bidragit till att öka användningen av branschvalidering. Under projektet har fler modeller för branschvalidering tagits fram, inom fler branscher än tidigare. Vår uppföljning visar att cirka en tredjedel av de ansökningar för nivåplacering i SeQF som kom in mellan 2018–2021 hade kopplingar till projektet. Under året har antalet nivåplacerade kvalifikationer ökat från 46 till 75. En ökad kännedom och användning av SeQF gör det lättare att jämföra och beskriva kvalifikationer från studier och arbetsliv, både inom och mellan länder.

Genom insatser riktade till valideringsområdets olika aktörer bidrar vi till att valideringsprocesser kvalitetssäkras. Regionerna har en viktig roll i att samordna, stödja och öka kunskapen bland regionala och lokala aktörer när det gäller validering. Under året har vi tillsammans med andra myndigheter gett stöd till regionerna i deras arbete med validering.

Samverkan mellan nationella och regionala myndigheter och aktörer inom kompetensförsörjning och livslångt lärande har stärkts och utvecklats.

Under året har vi haft en stödjande och drivande roll i myndighetssamverkan inom området kompetensförsörjning och livslångt lärande. Vi har haft en samordnande roll genom att vara bas för den gemensamma administrationen för myndigheterna i samverkan. Som ett led i den administrativa samordningen har en stödstruktur för arbetsgruppernas arbete tagits fram.

En fungerande kompetensförsörjning förutsätter bred samverkan mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning. Myndigheterna i samverkan har tagit initiativ till en nationell arena för kompetensförsörjningsfrågor för att kunna koordinera olika aktörers initiativ.

Under våren 2023 arrangerade myndigheten konferensen Skills Meetup Sweden. Konferensen samlade representanter från ett hundratal organisationer, från totalt 17 länder. Vi bedömer att det breda deltagandet under konferensen har bidragit till att koppla samman aktörer inom kompetensförsörjning och livslångt lärande för att gemensamt hantera utmaningar.

Myndigheten för yrkeshögskolan leder arbetsgrupperna för validering och lärcentrum men ingår även i arbetsgrupperna för analys, EU-initiativ, norra Sverige och vägledning. Vid årets slut togs en gemensam rapport fram som samlade förslag om hur arbetet i samverkan kan utvecklas. Vår bedömning är att myndighetssamverkans bidrag till en väl fungerande kompetensförsörjning kan stärkas av konkretiserade resultatmål för arbetet och stärkt samverkan där myndigheter har liknande uppdrag.

Följa, stödja och samordna utvecklingen av validering nationellt och regionalt

Den 1 januari 2023 började den nya valideringsförordningen att gälla. Förordningens syfte är att skapa ett mer sammanhållet och enhetligt nationellt system för validering. Den ska också göra värdet av validering tydligare för både individer och arbetsgivare. Samtidigt fick Myndigheten för yrkeshögskolan uppgiften att följa, stödja och samordna utvecklingen av validering nationellt och regionalt inom utbildningsområdet och i arbetslivet, tillagt i instruktionen.

Myndigheten ska sprida kunskap och information om validering och bidra till en långsiktig kunskapsuppbyggnad för utförare av validering. Vi ska även sammanställa, analysera och redovisa resultat av uppföljning och utvärdering inom valideringsområdet. Genom att fler individer valideras stärks individens möjligheter till etablering, yrkesväxling och rörlighet på arbetsmarknader både nationellt och internationellt.

Allt fler ser validering som ett viktigt verktyg för arbetet med kompetensförsörjning

En stor del av vårt arbete med validering genomförs i en arbetsgrupp för validering med andra myndigheter. Arbetsgruppen är en del av myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande och i denna ingår även Skolverket, Tillväxtverket, Arbetsförmedlingen och Universitets- och högskolerådet. Sedan tre år tillbaka tar arbetsgruppen fram en årlig uppföljningsrapport som ger en samlad bild av antalet genomförda valideringar inom olika branscher och utbildningsformer. Årets rapport beskriver utvecklingen inom valideringsområdet 2022.

Rapporten visar att intresset och förståelsen för validering som verktyg i arbetet med kompetensförsörjning ökar hos branscher och företag. En indikation på detta är att antalet branschvalideringar har ökat. Branschvalideringen fokuserar på kompetens som efterfrågas i arbetslivet och som gör individen anställningsbar inom ett kompetensområde eller i en yrkesroll. Antalet individer som valideras utifrån en branschmodell har följts upp sedan 2015. Det var 3 600 individer som validerades 2015 och 6 300 individer som validerades 2022. Uppföljningen visar att företagen står för en stor del av ökningen av valideringsinsatser.

Rapporten redovisar även resultat av arbetet med att främja validering i de utbildningsformer som myndigheten ansvarar för. Läs mer under rubrikerna "Sökande till yrkeshögskolan", "Beslut om extra studerandeplatser för YH-flex" och "Genomströmning i kontakttolkutbildning, teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning".

I uppföljningsrapporten framgår att finansiering av validering är en viktig fråga för de som genomför valideringar. Validering kan spara tid och pengar för individen och samhället, genom kortad utbildningstid och snabbare väg till arbetslivet eller omställning, men kan samtidigt vara kostsam för valideringsutföraren.

För att sprida rapporten genomförde myndigheterna i arbetsgruppen för validering ett webinarium tillsammans. Totalt besökte cirka 200 personer sändningen. I samband med konferensen Skills Meetup Sweden publicerade myndigheten reportage med konkreta exempel på när validering bidragit till förändring och påverkat människor i arbetslivet. Reportagen fick stor spridning genom länkar till vår webbplats myh.se från till exempel LinkedIn.

Stöd till effektiva strukturer för validering

Valideringssystemet är decentraliserat, med många olika aktörer. Att skapa gemensamma strukturer för validering är därför viktigt för att bidra till att fler individer kan valideras.

Tillväxtverket och Myndigheten för yrkeshögskolan har ett regeringsuppdrag att stödja effektiva strukturer för validering på regional nivå. Regeringsuppdraget genomförs med stöd av arbetsgruppen för validering inom myndighetssamverkan. Regionerna, som har i uppdrag att stödja validering bland regionala och lokala aktörer, är i detta sammanhang viktiga dialogpartner.

Inom uppdraget har 20 regioner beviljats medel från Tillväxtverket för att bedriva projekt för att utbildningsanordnare och andra utförare ska kunna erbjuda validering till fler individer och inom fler utbildningsområden och branscher. Projekten innebär till exempel kommunikationsinsatser riktade till utbildningsanordnare, branschorganisationer och utförare av validering för att stärka valideringens roll och öka tillgängligheten till validering för individer. Andra exempel handlar om ökat stöd till kommunernas arbete med validering inom Komvux. I flera projekt ingår insatser för att uppmärksamma företagen om möjligheten att använda validering i den strategiska kompetensförsörjningen.

Under året har arbetsgruppen för validering genomfört flera seminarier och dialoger för att stödja regionernas arbete. I samband med dessa har regionerna kunnat dela information och lärande exempel med varandra. De har även kunnat föra dialog med ansvariga myndigheter inom valideringsområdet.

Vi har också medverkat i fyra regioners konferenser där fokus varit att lyfta valideringens betydelse för strategisk kompetensförsörjning och individens möjligheter till livslångt lärande. Totalt deltog cirka 350 personer i konferenserna. Deltagandet har varit brett med representanter från valideringsutförare, kommunal vuxenutbildning, utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan, universitet och högskolor, branschorganisationer, arbetsmarknadens parter och omställningsorganisationer.

Myndigheten för yrkeshögskolan och Skolverket har inlett arbetet med att ta fram en ny e-utbildning under 2023. Utbildningen ska ge grundläggande kunskaper om validering och riktas mot de som arbetar med valideringsprocesser.

Under 2023 har myndigheten fortsatt att leda arbetet i rådet för valideringsfrågor. Rådet är en arena där myndigheter och organisationer kan dela kunskap och diskutera utvecklingen inom valideringsområdet.^[20] Under 2023 har rådet haft fokus på frågor kring valideringens betydelse för omställning och yrkesväxling.

Stöd i att utveckla och kvalitetssäkra modeller för branschvalidering

I april 2023 avslutades projektet Branschvalidering – operativ och strategisk samverkan (BOSS) som startade 2018. Projektet finansierades av Europeiska socialfonden och hade Myndigheten för yrkeshögskolan som projektägare. Vi bedömer att projektet har bidragit till att öka användningen av branschvalidering, vilket vi tror ger stor nytta för både arbetsgivare och individer.

20. I rådet sitter representanter från Arbetsförmedlingen, Svenska ESF-rådet, Folkbildningsrådet, LO, Sveriges Kommuner och Regioner, Svenskt Näringsliv, Statens Skolverk, Saco, Sveriges universitets- & högskoleförbund, Tillväxtverket, TCO samt Trygghetsfonden TSL.

I projektet medverkade ett trettiotal branschorganisationer, bland annat inom områdena vård och omsorg, transport, handel och industri. Projektet innebar att myndigheten gav representanter från de medverkande branscherna stöd i att använda den svenska referensramen för kvalifikationer (SeQF) och standarden för branschvalidering av yrkeskompetens^[21]. Genom att branscherna använder dessa verktyg i sina branschmodeller för validering höjs valideringsresultatens legitimitet och överförbarhet.

Förutom att fler kvalifikationer för yrkesroller inom branschvalidering tagits fram under projektet har det också gjorts inom fler olika branscher än tidigare. Antalet yrkesområden där valideringar kan göras har sedan 2018 ökat från drygt 60 områden till 152.

Under projektets gång har även antalet ansökningar om att koppla branschqualifikationer till SeQF ökat. Vid uppföljningen för 2021 kunde vi se att cirka en tredjedel av de 129 ansökningar som kommit in sedan 2018 har direkta kopplingar till BOSS-projektet.

Myndigheten har förbättrat stödet till branschvalidering genom projektet. Bland annat har vi tagit fram vägledningmaterial om likabehandling och jämställdhet i valideringsmodellen och om kvalitetssäkring av valideringsmodellernas processer. Under hösten 2023 arrangerade vi en kvalitetskonferens om validering och kvalifikationer med branschföreträdare och andra intressenter för att bidra till erfarenhetsutbyte och samsyn om formerna för kvalitetsutveckling.

Statsbidrag för utveckling av branschvalidering

Myndigheten får lämna statsbidrag till arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och till organisationer som är gemensamma för arbetsgivare och arbetstagare för insatser för att utveckla kvalifikationer i arbetslivet och branschmodeller för validering. Statsbidraget täcker högst 50 procent av kostnaderna för utvecklingen.

Under hösten 2022 tog myndigheten emot 17 ansökningar om statsbidrag för utveckling av branschvalidering. I början av 2023 fattade vi beslut om att bevilja 14 ansökningar och nästan 11,3 miljoner kronor för utvecklingsinsatser.

Statsbidraget fördelades till 13 organisationer inom olika branschområden med olika inriktningar på insatserna. De beviljade insatserna varierade i längd från 7 till 24 månader. Insatserna handlade bland annat om att revidera branschmodeller, utveckla nya yrkesprofiler, utveckla digitala valideringsplattformar samt utveckla nya branschmodeller. Järnvägsbranschen är en ny bransch i sammanhanget där insatserna handlade om att utveckla en kvalifikation för signaltekniker.

Tabell 42. Antal beviljade ansökningar om statsbidrag för utveckling av branschvalidering, 2020–2023.

	2020	2021	2022	2023
Beviljade ansökningar om statsbidrag för utveckling av branschvalidering	12	11	6	14

Tio mottagare av statsbidrag har slutredovisat sina utvecklingsinsatser under året. Alla dessa har nått sina förväntade mål och i fyra fall har kostnaderna varit lägre än beviljade medel, vilket har lett till mindre återkrav.

21. Myndigheten för yrkeshögskolan har utarbetat en standard för branschvalidering av yrkeskompetens som kan vara ett stöd vid branschernas utveckling och vidareutveckling av kvalitetssäkrade och stabila valideringsmodeller.

Tabell 43. Utbetalt statsbidrag (tkr) för branschvalidering, 2020–2023.

	2020	2021	2022	2023
Utbetalt statsbidrag	4 869	9 786	7 605	7 948

Under hösten genomförde vi en utlysning av statsbidrag för branschvalidering för 2024. Totalt kom 13 ansökningar om sammanlagt 15,3 miljoner kronor in. Beslut kommer att fattas i början av 2024.

Sveriges referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF) gör det lättare att jämföra kvalifikationer från studier och arbetsliv

Sverige har tagit fram en referensram som omfattar åtta kvalifikationsnivåer – från grundläggande till högspecialiserad nivå av kunskaper, färdigheter, ansvar och självständighet. Referensramen används för att nivåbestämma olika typer av kvalifikationer, till exempel kvalifikationer från det formella utbildningssystemet (examina från utbildning), och kvalifikationer från arbetsliv och folkbildning (certifikat, yrkesbevis, med mera). Den svenska referensramen (SeQF) utgår från och är kopplad till en europeisk referensram för kvalifikationer (EQF). Nivåbestämning av kvalifikationer är ett sätt att öka individens möjligheter att synliggöra och få sin kompetens erkänd och dokumenterad. Detta kan bidra till att öka rörligheten för både arbete och studier, både inom Sverige och i Europa.

Myndigheten för yrkeshögskolan är nationell samordningspunkt för EQF. Det innebär att vi är Europeiska kommissionens kontaktpunkt i Sverige och att vi samordnar frågor rörande EQF nationellt. I uppdraget ingår att föra SeQF närmare både enskilda och organisationer.

Under året har vi fortsatt arbetet med att främja användningen av den svenska referensramen för kvalifikationer genom informationsinsatser. För att öka antalet kvalifikationer som har beslut om en nivå har myndigheten tagit fram NanoLearning-moduler med fokus på hur SeQF fungerar och hur läranderesultat kan beskrivas för att kunna kopplas till SeQF.

För att öka kännedomen om och legitimiteten för SeQF har vi fortsatt arbetet med att utveckla en kvalifikationsdatabas. Databasen finns på myndighetens webbplats och samlar kvalifikationer som har en nivå enligt SeQF. Den version av kvalifikationsdatabasen som lanserades 2022, omfattade kvalifikationer som ligger utanför det formella utbildningssystemet. Sedan början av 2023 finns även yrkeshögskolekvalifikationer i databasen. Under året har myndigheten påbörjat en utredning av förutsättningarna för att inkludera fler kvalifikationer, som till exempel gymnasie- och högskolekvalifikationer.

Kvalifikationsdatabasen kan vara ett effektivt stöd för vägledare och jobbcoacher i arbetet med vägledning, validering och matchning. Den är också ett stöd för utbildningsanordnares planering av utbildningar. Ytterst kan det gynna individen på arbetsmarknaden och arbetsgivares kompetensförsörjning.

Fram till hösten 2023 drev myndigheten projektet NOVA-Nordic i samarbete partnerorganisationer från Island och Finland. Syftet var att jämföra och lära av andra nordiska länders nationella referensramar. Projektet har resulterat i övergripande rekommendationer, en jämförande studie, sammanställning av goda exempel och ett stödverktyg för att integrera det icke-formella lärandet i strukturerna och systemen för kvalifikationer, validering och kompetensförsörjningsområdet i stort. Projektets resultat presenterades på konferensen "Skills Meetup Sweden" och i ett avslutande webinarium i december 2023 där internationella experter deltog.

Myndigheten deltar också i projektet Kompetenspasset som har RISE, Sveriges forskningsinstitut, som projektägare. Projektet knyter an till den europeiska strategin för mikromeriter och utforskar hur en svensk modell för mikromeriter kan utformas och eventuellt integreras i den svenska referensramen för kvalifikationer.^[22]

Under året har en svensk referensrapport för SeQF och kopplingen till EQF färdigställts och publicerats, både på myndighetens webbplats myh.se och på Europassportalen. Referensrapporten har färdigställts i samverkan med Utbildningsdepartementet.

Beslut om kvalifikationer och vilka nivåer de motsvarar

Aktörer som ansvarar för att fastställa en kvalifikations innehåll kan ansöka hos myndigheten om att få ett beslut om vilken nivå en kvalifikation motsvarar i den nationella referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF). Sådana aktörer kan exempelvis vara en branschorganisation, yrkesnämnd, utbildare inom folkbildningen, idrottsförening eller en annan typ av organisation.

Vi bedömer att vårt främjande arbete har bidragit till att vi har fått in fler ansökningar och kunnat fatta fler beslut om kvalifikationers nivå utifrån SeQF. Under 2023 kom totalt 42 ansökningar om nivåbestämning av kvalifikationer in till myndigheten. Det var nio ansökningar som avsåg kvalifikationer där ansvarig organisation ansökt på nytt inom 18 månader och där någon ny ansökningsavgift inte ska betalas.

Under 2023 har myndigheten beslutat om 33 kvalifikationer. I dessa beslut omfattas även ansökningar som inkom i slutet av 2022. Vid 2023 års slut finns totalt 79 beslut om vilken nivå en kvalifikation motsvarar.

Tabell 44. Kvalifikationer som myndigheten beslutat om efter beslutsår, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Ansökningar	24	9	32	42	42
Nivåbeslut	0	4	11	26	33

Kommentar: Tabellen visar ansökningar och beslut om nivå för de fem senaste åren. I tidigare årsredovisning redovisades samtliga ansökningar och beslut som myndigheten fattat.

22. Mikromeriter är dokumentation av lärande som har uppnåtts efter en mindre utbildning.

Tabell 45. Kvalifikationer med beslut om nivå 2023.

Kvalifikationens namn	Ansvarig organisation	Nivå
SRYs yrkesbevis inom städservice	Servicebranschens Yrkesnämnd	4
Diplomerad Montessoripedagog	Folkuniversitetet	6
Auktoriserad lönekonsult	SRF konsulterna AB	5
Performing Artist	Dans i Göteborg AB	6
Marknadsekonom DIHM	IHM Business School AB	6
Platschef bygg och anläggning	Tekniska högskolan i Jönköping	6
Militär undersköterska	Försvarmakten	5
Återvinningsarbetare på ÅVC	Sobona AB	4
Träarbetare	Byggnadsindustrins Yrkesnämnd	4
Sprängarbas Sprängkort klass A	Svenska Bergteknikföreningen	5
Sprängarbas Spräckkort för sprängning av mindre komplicerat slag med deflagrerande produkter	Svenska Spräckentreprenörers branschorganisation	4
Frisör	Sveriges Frisörföretagares Service AB	5
Frisöraspirant	Sveriges Frisörföretagares Service AB	4
Bussmekaniker	Transportföretagen	4
Medåkare – renhållningsbil inom avfallshantering och återvinning	Sobona AB	3
Yrkesbevis Transportledare inom avfallshantering och återvinning	Sobona AB	5
Yrkesbevis Chaufför – renhållningsbil inom avfallshantering och återvinning	Sobona AB	4
Licensierad Personligt Tränare	Personlig Träning 365 AB	4
Yrkesbevis 1 – Skötsel och förvaltning av utemiljö	Trädgårdsnäringens centrala yrkeskommitté	4
Socialpedagog	Cady Training Utbildningar AB	5
Skogsmaskinförare förnygringsavverkning	Skogsbrukets yrkesnämnd	5
Certifierad Medicinsk Massageterapeut	Branschorganisationen Medicinsk Massageterapi	5
Certifierad massör	Branschrådet Svensk massage	5
Fritidsledare	Eslövs folkhögskola	5
Fastighetstekniker	Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd	4
Fastighetsskötare	Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd	4

Kvalifikationens namn	Ansvarig organisation	Nivå
Fastighetsvärd	Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd	4
Fritidsledare	Valla folkhögskola	5
Fritidsledare	Örebro folkhögskola	5
SRV Städ Bas	Servicebranschens Yrkesnämnd	3
Betongarbetare	Byggnadsindustrins Yrkesnämnd	4
Plattsättare	Byggnadsindustrins Yrkesnämnd	4
Murare	Byggnadsindustrins Yrkesnämnd	4
Golvläggare	Byggnadsindustrins Yrkesnämnd	4
Militär kock	Försvarmakten	4
Militär gruppchef	Försvarmakten	4
Yrkesbevis Drifttekniker – Vattenverk VA	Sobona AB	4
SRV Yrkesbevis Hemservice	Servicebranschens Yrkesnämnd	4
SRV Sanering Bas	Servicebranschens Yrkesnämnd	4
Fastighetsförvaltare	Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd	5
Fastighetsingenjör	Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd	5
Barnskötare med inriktning socialpedagogik	Cady Training Utbildningar AB	5
Personbilsmekaniker	Transportföretagen	4
HR-specialist	Cady Training Utbildningar AB	5
Kognitiv beteendeterapi	Cady Training Utbildningar AB	5
Tillsyn, skötsel och underhåll av fastighet	Sobona AB	4
CNC-operatör – CNC Teknik Grönt certifikat	Skärteknikcentrum Sverige	4
Beredningstekniker – CNC Teknik Blått certifikat	Skärteknikcentrum Sverige	5
Par- och relationsterapeut	Cady Training Utbildningar AB	5
Kostrådgivare	Cady Training Utbildningar AB	5
Sexrådgivare	Cady Training Utbildningar AB	5
Hotellmanager	Cady Training Utbildningar AB	5
Administratör med organisation och ledarskap	Cady Training Utbildningar AB	4
Fritidsledare med inriktning socialpedagogik	Cady Training Utbildningar AB	4

Kvalifikationens namn	Ansvarig organisation	Nivå
Lärarassistent med inriktning socialpedagogik	Cady Training Utbildningar AB	5
Elevassistent med inriktning socialpedagogik	Cady Training Utbildningar AB	4
Utemiljö Bas – Skötsel av utemiljö	Trädgårdsnäringens centrala yrkeskommitté	3
Yrkesbevis Drifttekniker – Reningsverk VA	Sobona AB	4
Yrkesdansare	Folkuniversitetet – Balettakademien Stockholm	6
Teckenspråkstolk och Dövblindtolk	Fellingsbro Folkhögskola	6
Generella grundläggande kompetenser för arbetslivet	Nordiskt Valideringsforum	3
Branschcertifierad VVS-montör	VVS branschens yrkesnämnd	4
Socialpedagog	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5
Behandlingsassistent	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5
Yrkesbevis Ledningstekniker – ledningsnät VA	Sobona AB	4
Mätartekniker VA	Sobona AB	4
Samtalsterapeut	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5
Fritidsledare	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	4
Alkohol- och drogterapeut	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5
Barn- och ungdomspedagog	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	4
Miljö- och hållbarhetsstrateg	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5
Barnskötare	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	4
KBT terapeut	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5
Beteendepedagog	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5
Relationsterapeut	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5
Yrkesbevis Distributionstekniker – fjärrvärmenät, fjärrkylennät	Sobona AB	5
Yrkesbevis Drifttekniker – kraftvärme, fjärrvärme, fjärrkyla	Sobona AB	5
Film och TV Bas	Yrkesnämnden för film och tv	4
Kundservicemedarbetare	Sobona AB	4

Stärkt samverkan inom kompetensförsörjning och livslångt lärande

Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Under de senaste fyra åren har Myndigheten för yrkeshögskolan successivt byggt upp samverkan utifrån frågor som rör kompetensförsörjning och livslångt lärande tillsammans med Arbetsförmedlingen, Skolverket, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket, Universitetskanslersämbetet, Universitets- och högskolerådet, Vinnova och Folkbildningsrådet. Syftet är att tillsammans ta fram effektiva och sammanhållna insatser för en väl fungerande kompetensförsörjning.

Sedan 2022 har sju av myndigheterna i samverkan fått uppgiften att samverka med varandra infört i sina instruktioner eller i regleringsbrev. I en gemensam återrapporering av ett regeringsuppdrag om samordning av myndighetssamverkan våren 2023 redovisade myndigheterna förslag till fortsatt utveckling av samverkansformer. Läs mer om återrapporeringen under rubriken "Samordning av myndighetssamverkan för kompetensförsörjning" på sidan 101.

Områden för samverkan prioriteras av den agendasettande GD-gruppen och styrgruppen för myndighetssamverkan. Aktiviteterna i samverkan sker i arbetsgrupper utifrån olika samverkansområden. Under 2023 har arbetsgrupperna utökats från sex till sju. Vid årets slut fanns följande arbetsgrupper:

- Analys
- EU-initiativ
- Vägledning
- Validering
- Norra Sverige
- Lärcentrum
- Entreprenörskap

Myndigheten för yrkeshögskolan leder arbetsgrupperna "lärcentrum" (tillsammans med Skolverket) och "validering" men ingår även i arbetsgrupperna "analys", "EU-initiativ", "norra Sverige" och "vägledning". I november lämnade myndigheterna en gemensam rapport till Regeringskansliet med förslag om utveckling av lärcentrum, validering, nationell strategi för vägledning samt tydliggörande av inriktningen för myndighetssamverkan.

Myndigheterna i samverkan har också tagit initiativ till en nationell arena för kompetensförsörjningsfrågor för att kunna koordinera olika aktörers initiativ. I den ingår även representanter för Företagarna, Sveriges universitets- & högskoleförbund, Svenskt Näringsliv, Sveriges Kommuner och Regioner, LO, SACO, och TCO. Arenan sammankallades vid två tillfällen 2023. Vidare har en sektorsarena för digital spetskompetens etablerats för att ta fram lösningar för den växande efterfrågan på cybersäkerhetskompetens.

Under hösten 2023 beviljades Sverige som EU-land expertstöd från OECD. Stödet finansieras av EU-kommissionen och ska bidra till att utveckla samverkan mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning för att nå balans mellan tillgänglig och efterfrågad kompetens.^[23] Detta innebär att både myndigheter och andra aktörer inom kompetensförsörjningsområdet involveras i projektet

23. Instrumentet för tekniskt stöd är EU:s program för att ge EU-länderna skräddarsydd teknisk sakkunskap när de utformar och genomför reformer.

"Strengthening the governance of the Swedish Skills System". Projektet pågår till januari 2025 och kommer att avslutas med att OECD lämnar rekommendationer och vägledning i det fortsatta arbetet för en väl fungerande kompetensförsörjning i Sverige.

Myndigheten för yrkeshögskolan har under 2023 haft en stödjande och drivande roll som sammanhållande i GD- och styrgruppen för myndighetssamverkan. Vi ansvarar för den administrativa samordningen genom att vara bas för den gemensamma administrationen av samverkan. Under året har cirka 150 individer deltagit i samverkan på olika sätt. Det breda deltagandet förutsätter en samordnande funktion för att samverkan ska leda till väl planerade och koordinerade insatser. Som ett led i den administrativa samordningen har en stödstruktur för arbetsgruppernas arbete tagits fram. Till exempel finns former för planering och uppföljning och erfarenhetsutbyten mellan arbetsgruppernas processledare. Vid årets slut samlades resultatet av samverkan i en årsrapport som kommer att lämnas till styrgruppen i början av 2024.

Tillsammans med övriga myndigheter har vi inlett två förstudier för att fördjupa kunskapen om hur insatser för en väl fungerande kompetensförsörjning kan genomföras i samverkan mellan myndigheter. Förstudierna finansieras av Europeiska socialfonden och pågår under ett år.

Internationella erfarenhetsutbyten

Under 2023 har myndigheten medverkat vid internationella konferenser och nätverk som rör arbetslivets kompetensförsörjning. Dessa har framför allt varit samarbeten med nordiska länder eller EU-organ men även med andra länder och organisationer som till exempel Ukraina, World Skills, OECD och UNESCO Institute for Lifelong Learning.

Myndigheten har också haft informationsutbyten, digitalt eller genom besök, med myndigheter och andra aktörer i bland annat Finland, Norge, USA, Sydafrika och Japan. Aktörerna har varit intresserade av yrkeshögskolan som utbildningsform och vårt arbete med arbetslivets kompetensförsörjning.

Tillsammans med Statistikmyndigheten SCB anordnade vi en digital, internationell konferens med fokus på uppföljning av studerandes sysselsättning efter yrkesutbildning i olika länder. Konferensen samlade beslutsfattare, myndigheter, forskare och utbildningsanordnare från hela EU och ytterligare några länder i EU:s närhet. Temat för konferensen var "Making Effective Use of Graduate Tracking Surveys at System and Local Level".

Myndighetens medarbetare har bidragit med expertis i våra grannländers arbete med att utveckla kvalifikationer och i EU-kommissionens arbetsgrupp för uppdaterade europeiska riktlinjer för validering som publicerades i maj. Vi har även bidragit i EU-kommissionens inventering av olika länders referensramar för kvalifikationer och system för validering. I valideringsinventeringen valdes YH-flex ut som ett gott exempel för en fördjupad, tematisk rapport. Under det svenska ordförandeskapet i EU medverkade medarbetare på myndigheten i konferenser om kompetenser för den gröna omställningen och ett konkurrenskraftigt Europa.

Skills Meetup

Under våren 2023 arrangerade myndigheten konferensen Skills Meetup Sweden i samarbete med flera EU-projekt.^[24] Syftet med konferensen var att skapa en mötesplats för alla med intresse av frågor om kompetensförsörjning och livslångt lärande.

24. EU-projekten var "BOSS", "NOVA-Nordic" och "SeQF 3.0" samt "projekt Kompetenspasset". Medarrangörer var Nordiskt Nätverk för vuxnas lärande och Universitets- och högskolerådet.

Fokusområden för Skills Meetup var kvalifikationer, mikromeriter, yrkesutbildning och validering inom både utbildning och arbetsliv. Utöver representanter från svenska myndigheter och organisationer medverkade representanter från EU-kommissionen och EU:s myndigheter med ansvar för yrkesutbildning, Cedefop och European Training Foundation (ETF), i programmet.

Skills Meetup lockade upp till 270 deltagare på plats och hade som mest 432 anslutningar digitalt.^[25] Deltagarna var bland annat representanter för myndigheter i Sverige och andra EU-länder, regioner och kommuner, branschorganisationer, utbildningsanordnare och arbetsmarknadens parter. Sammanlagt deltog representanter från över 100 organisationer, från totalt 17 länder. Myndigheten bedömer att det breda deltagandet vid Skills Meetup bidragit till att koppla samman verktyg och aktörer inom kompetensförsörjning och livslångt lärande för att gemensamt hantera utmaningar.

Uppdrag

Stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå

Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppdrag att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå tillsammans med Tillväxtverket. Tillväxtverket samordnar uppdraget och lämnade i mars 2023 in en delredovisning till Regeringskansliet.

Tillväxtverket har beviljat stöd till regionerna för utveckling av effektiva strukturer för validering med koppling till regionalt kompetensförsörjningsarbete under perioden 2022–2024. Läs mer om arbetet under rubriken ”Stöd till effektiva strukturer för validering” på sidan 91.

Sammanhållen datainfrastruktur

Myndigheten för yrkeshögskolan har tillsammans med Arbetsförmedlingen, Skolverket, Vetenskapsrådet, Universitets- och högskolerådet, Statistikmyndigheten SCB, Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) och Vinnova i uppdrag att utveckla förutsättningarna för tillgängliggörande av data och digital information om utbildning och arbetsmarknad, samt etablera former för förvaltning av en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande. Uppdraget har slutredovisats i januari 2024.

I oktober 2022 lanserade Myndigheten för yrkeshögskolan en första version av en kvalifikationsdatabas som innehåller de kvalifikationer som vi har beslutat om nivå för enligt SeQF. Databasen togs fram i ett delprojekt inom uppdraget om sammanhållen datainfrastruktur och har finansierats av medel för uppdraget genom Vinnova. Under 2023 har vi fortsatt utvecklingen av kvalifikationsdatabasen genom att lägga in fler kvalifikationer. Kvalifikationsdatabasen har även kopplats ihop med Europassportalen^[26] och publicerats på Sveriges dataportal som Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) ansvarar för. Läs mer om kvalifikationsdatabasen under rubriken ”Sveriges referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF) gör det lättare att jämföra kvalifikationer från studier och arbetsliv” på sidan 93.

25. Siffrorna visar antalet totala anslutningar, inte antalet enskilda besökare. Samma person kan ha kopplat upp sig flera gånger under en dag och räknas då som flera besök.

26. Europassportalen är EU:s nav i en data/informations-infrastruktur för livslångt lärande.

Samordning av myndighetssamverkan för kompetensförsörjning

Myndigheten har haft i uppdrag att svara för en administrativ samordning av den myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning som myndigheten ska delta i. En gemensam redovisning av arbetet för de samverkande myndigheterna har lämnats till Regeringskansliet.

I redovisningen föreslogs hur samverkan kan utvecklas inom följande tre områden:

- analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning
- stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete samt
- säkerställande av lämpligt utbildningsutbud kopplat till omställningsstudiestödet.

Redovisningen angav också hur andra relevanta aktörer på nationell och regional nivå kan ges möjlighet att bidra i samverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning. En slutsats i redovisningen är att det behöver finnas ett formellt uppdrag att samordna arbetet. Läs mer under rubriken "Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande", på sidan 98.

Nationell samordnare för Europaåret för kompetens

Myndigheten har haft i uppdrag att vara Sveriges nationella samordnare av Europaåret för kompetens, i nära samarbete med Arbetsförmedlingen. Uppdraget ska genomföras med utgångspunkt i myndighetssamverkan.

Europaåret för kompetens, the European Year of Skills, annonserades av EU-kommissionen i maj 2023. Med detta vill EU stärka möjligheter till livslångt lärande, bidra till den gröna och den digitala omställningen genom ökad kunskap samt stödja innovation och konkurrenskraft.

I samordningen av Europaåret för kompetens har myndigheten etablerat kontakter med lärosäten, branschorganisationer, andra myndigheter samt regionala och kommunala aktörer för att sprida och uppmärksamma kompetensårets prioriteringar. Samordningen av Europaåret för kompetens utgår från aktiviteter kopplade till kompetensförsörjning i Sverige. Under hösten 2023 har mer än 30 aktiviteter i Sveriges registrerats på den digitala karta som EU-kommissionen kommer att använda som en del av redovisning av europaåret.

Som nationell samordnare har myndigheten deltagit i flera möten, både digitala och på plats i Bryssel, med övriga samordnare inom EU. Under mötena har länderna utbytt erfarenheter om hur det går att nå syftet att uppmärksamma betydelsen av kompetens och kompetensutveckling hos befolkningen i arbetsför ålder.

Ekonomisk sammanfattning

Verksamhetens kostnader och finansiering

Myndigheten har haft verksamhetskostnader om totalt 154 miljoner kronor under 2023, vilket är en minskning med drygt 7 miljoner kronor jämfört med 2022. Både intäkter av anslag och intäkter av bidrag har minskat jämfört med 2022 och ligger på ungefär samma nivå som 2021.

Tabell 46. Intäkter och kostnader (tkr) per verksamhetsområde och år, 2019–2023.

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Yrkeshögskolan	101 758	101 758	103 910	103 910	114 455	114 455	113 687	113 687	108 804	108 804
Konst- och kultur- utbildningar och utbildningar med endast tillsyn	7 330	7 330	6 327	6 327	5 885	5 885	9 084	9 084	9 159	9 159
Tolkutbildningar inom folkbildningen	4 996	4 996	6 930	6 930	7 496	7 496	8 152	8 152	5 287	5 287
Arbetslivets kompetensförsörjning	15 833	16 162	17 361	17 919	24 219	24 403	30 696	30 696	31 227	30 976
Summa	129 917	130 246	134 528	135 086	152 055	152 240	161 619	161 619	154 477	154 226
<i>varav ansökningsavgift för referensram för kvalifikationer (SeQF)</i>	20	349	90	648	290	474	280	280	519	268

Kommentar: Verksamhetsområdet "myndighetsgemensamt" utgör myndighetsövergripande kostnader som fördelats ut på övriga verksamhetsområden.

Fördelat per verksamhetsområde har kostnaderna för yrkeshögskolan och tolkutbildningar inom folkbildningen minskat medan kostnaderna ligger kvar på oförändrad nivå för konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn samt arbetslivets kompetensförsörjning. De minskade kostnaderna för tolkutbildningarna beror bland annat på att vi har genomfört färre ansökningsomgångar och haft en lägre grad av utvecklingsarbete jämfört med 2022.

En del av verksamheten finansieras, utöver förvaltningsanslaget, även av andra anslag, bidrag och avgifter. Myndighetens förvaltningsanslag har belastats med 141,6 miljoner kronor under året. Anslaget för yrkeshögskoleutbildningar har finansierat studerandeförsäkringar med mera med 3,9 miljoner kronor. Kostnader för knappt 9 miljoner kronor har finansierats med bidrag samt avgifter och andra ersättningar. Kostnaderna avsåg huvudsakligen vårt arbete med branschvalidering och SeQF.

Intäkterna av bidrag har minskat med närmare 4 miljoner kronor medan intäkter av avgifter och andra ersättningar samt finansiella intäkter har ökat med 1 miljon kronor jämfört med 2022.

Tabell 47. Intäkter (tkr) per verksamhetsområde och år, specifikation, 2019–2023.

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Intäkter av anslag	Övriga intäkter
Yrkeshögskolan	101 279	479	103 479	431	114 236	219	112 958	729	107 957	847
Konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn	7 310	20	6 313	14	5 874	11	9 046	38	9 090	69
Tolkutbildningar inom folkbildningen	4 982	14	6 915	15	7 481	14	8 118	34	5 247	40
Arbetslivets kompetensförsörjning	11 339	4 494	13 507	3 854	17 370	6 849	19 714	10 982	23 206	8 021
Summa	124 910	5 007	130 213	4 315	144 962	7 094	149 836	11 783	145 500	8 977
<i>varav ansökningsavgift för referensram för kvalifikationer (SeQF)</i>	–	20	–	90	–	290	–	280	–	519

Förvaltningsanslaget

Årets utgående överföringsbelopp för förvaltningsanslaget uppgår till 3,3 miljoner kronor, vilket motsvarar vad vi budgeterat för 2023. Det ekonomiska utfallet är till skillnad från tidigare år reducerat med cirka 3 miljoner kronor avseende förvaltningskostnader för tolkutbildning. Dessa har tidigare år belastat anslaget till tolkutbildning. Samtidigt har vissa övriga kostnader varit lägre än beräknat.

Anslagen för yrkeshögskoleutbildning m.m.

Myndigheten avslutar 2023 med ett utgående överföringsbelopp som uppgår till 26 miljoner kronor. Det motsvarar 0,6 procent av det disponibla anslaget om 3 844 miljoner kronor. I budgeten för 2023 beräknades ett underskott för 2023 med drygt 10 miljoner kronor, vilket innebär att utfallet blev drygt 36 miljoner kronor lägre än planerat.

Yrkeshögskolan

Utbetalt statsbidrag och andra kostnader avseende yrkeshögskoleutbildningar som belastat anslaget uppgick till 3 660 miljoner kronor 2023. Det är en ökning med 41 miljoner kronor jämfört med 2022 men lägre än vad vi budgeterat för 2023. Utbetalt statsbidrag för kurser inom yrkeshögskolan har ökat, framför allt till följd av ytterligare medel i vårändringsbudgeten 2023. Utbetalt statsbidrag för program inom yrkeshögskolan har minskat något jämfört med 2022. Minskningen beror både på att anslaget var lägre jämfört med 2022 och att nyttjandegraden av det beviljade statsbidraget blev lägre än prognosticerat.

Konst- och kulturutbildningar

I myndighetens regleringsbrev för 2023 anges att högst 167,9 miljoner kronor får användas för statsbidrag till konst- och kulturutbildningar. Det villkorade beloppet höjdes med 5 miljoner kronor jämfört med 2022 för att myndigheten skulle kunna kompensera enskilda utbildningsanordnare för kostnader för mervärdesskatt. Beslutat statsbidrag 2023 uppgick till 166,1 miljoner kronor.

Totalt betalades 149,3 miljoner kronor ut 2023, vilket var oförändrat jämfört med 2022. Nyttjandegraden av det beslutade statsbidraget blev lägre än prognosticerat och minskade från 92 procent 2022 till 90 procent 2023. Minskningen förklaras till stor del av en minskad nyttjandegrad av statsbidraget i ett fåtal utbildningar, som främst beror på inställda utbildningsomgångar under året.

Arbetslivets kompetensförsörjning

Myndigheten har betalat ut 7,9 miljoner av de 10 miljoner kronor som tilldelats för utveckling av branschvalidering under 2023. Motsvarande belopp för 2022 var 7,6 miljoner kronor.

Anslaget till tolkutbildning

Anslaget för bidrag till tolkutbildning minskade från 60,3 miljoner kronor 2022 till 48,8 miljoner kronor 2023. Det var 3 miljoner kronor lägre än vad myndigheten hade planerat för utifrån tidigare budgetproposition. De nya ekonomiska förutsättningarna innebär svårigheter att få årets anslag att räcka till, eftersom statsbidrag redan beviljats för utbildningar under 2023. Färre utbildningar till kontakttolk ställdes också in 2023 jämfört med föregående år.

Utbetalt statsbidrag uppgick till 49,1 miljoner kronor 2023, vilket var en ökning med drygt 5 miljoner kronor jämfört med föregående år. På grund av de ekonomiska förutsättningarna har anslaget till skillnad från tidigare år inte nyttjats för myndighetens förvaltningskostnader för tolkutbildningarna. Dessa kostnader har i stället belastat förvaltningsanslaget. Sammantaget innebär det att året avslutas med att anslagskrediten har behövt nyttjas med 0,3 miljoner kronor.

Intern styrning och kontroll

Process för intern styrning och kontroll

Den övergripande processen för planering och uppföljning utgår från myndighetens tolkning av sitt uppdrag och andra krav. I planeringsfasen fastställs inriktningar och prioriteringar för verksamheten, det vill säga vilka resultat myndigheten vill nå och vilka insatser och aktiviteter som då behöver genomföras.

Uppföljning av myndighetens verksamhetsresultat görs vid ett antal tillfällen enligt en plan som upprättas årligen i samband med verksamhetsplaneringen. Uppföljningsresultatet dokumenteras och utgör underlag för resultatredovisningen i myndighetens årsredovisning och för verksamhetsplaneringen för kommande år.

Den årliga planeringen och uppföljningen av riskhanteringsarbetet sker integrerat i myndighetens ordinarie planerings- och uppföljningsprocess och följer samma årscykel. Myndighetens övergripande risker beskrivs i en bilaga till verksamhetsplanen och beslutas tillsammans med denna.

Risikanalys och åtgärder

Myndighetens modell för riskhantering syftar till att skapa riskmedvetenhet och aktiv riskhantering i hela verksamheten. Aktiviteter i syfte att hantera identifierade risker genomförs av enheterna. Resultatet av genomförda aktiviteter följs upp inom ramen för ordinarie planerings- och uppföljningsprocess. Riskbeskrivningar och åtgärder revideras löpande under året.

Under 2023 har myndighetens metod för risikanalys och riskvärdering utvecklats. En risikanalys avseende utbetalningar, och de korruptionsrisker som förknippas med området, har påbörjats och arbetet fortsätter under 2024.

Myndighetens övergripande risker hänför sig till it-infrastruktur och it-system, informationssäkerhet, kompetensförsörjning och beslutsprocesser. Under 2023 har myndigheten arbetat löpande med att utveckla och förbättra it-teknik och system i syfte att minska riskerna för fel och avbrott. Utvecklingen av myndighetens arbetsprocesser och ekonomihantering har fortsatt, i syfte att skapa transparens och förutsägbarhet och att på så sätt minska risken för att förtroendet för myndigheten ska skadas. I samband med uppföljning har myndigheten uppmärksammat behov av åtgärder för att minska risker avseende informationssäkerhet respektive processen för inköp och upphandling.

Arbete för att förebygga korruption, jäv och andra oegentligheter

För att förebygga att medarbetare utsätts för otillbörlig påverkan, eller agerar olämpligt i samband med tjänsteutövning, eller att någon är jävig i samband med beslutsfattande, har myndigheten arbetat för att öka medarbetares och chefers kunskaper och medvetenhet om de risker som finns i verksamheten.

Myndighetens uppdrags- och resultatdialog samt lönekriterier bygger på en samtalsserie med återkommande samtal mellan chef och medarbetare där samtal om korruption, jäv och eventuella bisysslor ingår. Enhetscheferna ansvarar för att problematiska situationer som uppstår i arbetet löpande diskuteras gemensamt i arbetsgrupperna.

Under året har myndighetens riktlinjer och rutiner gällande korruption, jäv och bisysslor reviderats, och omfattar nu principer för begränsning av arbetsuppgifter och externa kontakter för medarbetare som byter arbetsuppgifter inom myndigheten eller som nyanställts.

Under 2023 har myndigheten tagit emot nio anmälningar som bedömts enligt lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (visselblåsarlagen). Ingen av anmälningarna har innehållit information som rört missförhållanden i arbetsrelaterade sammanhang enligt bestämmelserna i visseblåsarlagen.

Internrevisionen 2023

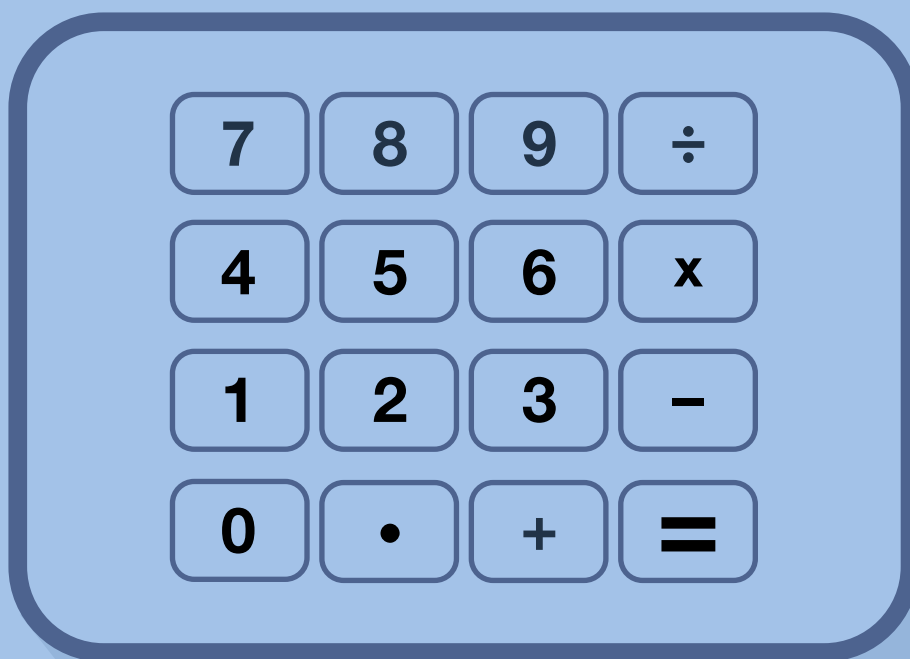
Under året har internrevisorn granskat myndighetens statsbidragsprocess och myndighetens avtalshantering. Båda granskningarna föranledde rekommendationer. Generaldirektören har beslutat om åtgärder i förhållande till samtliga rekommendationer.

Internrevisorns granskning av statsbidragsprocessen syftade till att kontrollera om myndigheten har effektiva och säkra processer, utifrån det faktum att myndigheten hanterar väsentliga och ökande anslag för statsbidrag till utbildningar särskilt inom yrkeshögskolan. I denna granskning bedömde internrevisorn att myndigheten har relativt välfungerande och effektiva processer som binder ihop ansökan med rekvisition och utbetalning av statsbidrag, men att det finns möjligheter till förbättring. Rekommendationer i denna granskning handlade om fortsatt utveckling av ansökanprocessen, av den kontroll av uppgifter som lämnas i ansökan och av vår information till utbildningsanordnare på myndighetens webbplats. Myndigheten vidtar åtgärder i enlighet med internrevisorns rekommendationer.

Internrevisionens granskning av avtalshanteringen syftade till att kontrollera om myndigheten säkerställer att inköp och upphandlingar görs i enlighet med gällande bestämmelser och att det finns rutiner som säkerställer kontinuerlig avtalsuppföljning. I denna granskning bedömde internrevisionen att myndighetens organisering av och processer för inköpsverksamheten inte är tillräckliga. I enlighet med internrevisorns rekommendationer har myndigheten vidtagit åtgärder för att utveckla styrningen av inköpsverksamheten och fortsätter arbetet med att utveckla en fullt ändamålsenlig process för inköp och upphandling.

Utifrån genomförda och rapporterade granskningar bedömer internrevisionen att myndighetens interna styrning och kontroll kan utvecklas ytterligare. Bedömningen grundar sig på konstaterade brister i samband med internrevisionens granskning av myndighetens avtalshantering.

FINANSIELL REDOVISNING

Resultaträkning

(tkr)	Not	2023	2022
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	145 500	149 836
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	839	428
Intäkter av bidrag	3	7 345	11 170
Finansiella intäkter	4	793	185
Summa		154 477	161 619
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	–116 806	–117 507
Kostnader för lokaler		–4 828	–4 436
Övriga driftkostnader	6	–28 865	–35 426
Finansiella kostnader	7	–434	–83
Avskrivningar och nedskrivningar		–3 293	–4 167
Summa		–154 226	–161 619
Verksamhetsutfall		251	0
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	8	77	85
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		–77	–85
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		3 862 751	3 816 310
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		–8	5 280
Lämnade bidrag	9	–3 863 364	–3 820 887
Saldo		–622	703
Årets kapitalförändring	10	–371	703

Balansräkning

(tkr)	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	11	9 338	8 122
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	12	650	288
Summa		9 988	8 411
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	263	429
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	4 643	1 146
Summa		4 906	1 575
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		0	13
Fordringar hos andra myndigheter		1 133	1 460
Övriga kortfristiga fordringar	15	247	518
Summa		1 381	1 991
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	16	6 001	6 090
Upplupna bidragsintäkter	17	1 521	3 497
Summa		7 522	9 587
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	18	–9 627	–8 776
Summa		–9 627	–8 776
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	19	23 414	26 938
Summa		23 414	26 938
SUMMA TILLGÅNGAR		37 585	39 725

(tkr)	Not	2023-12-31	2022-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	20		
Balanserad kapitalförändring		517	-186
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	10	-371	703
Summa		146	517
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	922	459
Övriga avsättningar	22	1 438	1 370
Summa		2 359	1 829
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	23	14 299	10 008
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	24	4 142	4 877
Leverantörsskulder		3 439	3 984
Övriga kortfristiga skulder	25	1 818	1 833
Summa		23 698	20 701
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	26	9 894	10 829
Oförbrukade bidrag	27	1 487	5 849
Summa		11 381	16 677
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		37 585	39 725

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Ingående över- förings belopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Indragning	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
-----------------	--	--	------------	--------------------------------------	----------	---

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

16 01 018 Myndigheten för yrkeshögskolan (Ramanslag)

ap. 001 Myndigheten för yrkeshögskolan (ram)	5 423	140 761	–1 103	145 081	–141 759	3 322
--	-------	---------	--------	---------	----------	-------

16 01 019 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning (Ramanslag)

ap. 003 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m. RRF (ram)	0	275 000	0	275 000	–275 000	0
ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m. (ram)	71 382	3 538 636	–41 382	3 568 636	–3 542 504	26 132

16 02 064 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor (Ramanslag)

ap. 026 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor – del till Myndigheten för yrkeshögskolan (ram)	487	0	–464	23	0	23
---	-----	---	------	----	---	----

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

17 14 002 Bidrag till tolkutbildning (Ramanslag)

ap. 002 Bidrag till tolkutb – del till Myndigheten för yrkeshögskolan (ram)	12 364	48 831	–12 364	48 831	–49 099	–268
Summa	89 656	4 003 228	–55 314	4 037 570	–4 008 362	29 209

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel (tkr)	Beräknat belopp	Inkomster
2552 604 Avgifter vid uppdragsutbildning, MYH	90	75
2811 336 Övriga inkomster		2
Summa	90	77

Finansiella villkor, belopp i tkr

Anslag 16 01 018 ap. 001	Villkor	Utfall
Anslagskredit	4 222	0
Anslagsbehållning som disponeras 2023	3 %	4 320
Låneram	20 000	14 299
Räntekontokredit	5 000	0

Anslaget är räntebärande.

Anslagsposten får belastas med utgifter för myndighetens förvaltningsuppgifter.

Myndigheten får använda medel från anslagsposten för utgifter för prövning av frågor enligt förordningen om referensram för kvalifikationer (SeQF) som inte täcks av den ansökningsavgift som ska betalas enligt 10 § i förordningen. Ansökningsavgiften genererade under året ett överskott, varvid inga medel från anslaget har använts.

Anslag 16 01 019 ap. 003	Villkor	Utfall
Anslagskredit	0	0
Anslagsbehållning som disponeras 2023	Inget	0

Anslaget är ej räntebärande.

Anslagsposten omfattar medel hänförliga till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) och får belastas med utgifter för statligt stöd enligt lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan. Utgifter enligt dessa författningar ska redovisas mot denna anslagspost upp till den tilldelade nivån för anslagsposten. Det har redovisats totalt 275 000 tkr.

Anslag 16 01 019 ap. 011	Villkor	Utfall
Anslagskredit	187 181	0
Anslagsbehållning som disponeras 2023	30 000	30 000

Anslaget är ej räntebärande.

Enligt regeringsbeslutet 2023-06-29 (I:2) har myndigheten tilldelats ytterligare 70 000 tkr.

Anslagsposten får användas för utgifter för statligt stöd enligt lagen om yrkeshögskolan och förordningen om yrkeshögskolan.

Anslagsposten får användas för utgifter för personskadeförsäkring och ansvarsförsäkring inom yrkeshögskolan.

Av anslagsposten får högst 365 tkr användas för främjande av studerandes inflytande när det gäller utbildningar inom myndighetens ansvarsområde. Det har använts 125 tkr.

Av anslagsposten får högst 167 945 tkr användas för utgifter för statligt stöd enligt förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar.
Det har använts 149 310 tkr.

Av anslagsposten får högst 40 000 tkr användas för utgifter för statligt stöd för utbildningar till trafikflygare inom yrkeshögskolan. Det har använts 25 554 tkr.

Av anslagsposten får högst 10 000 tkr användas för utgifter för statligt stöd enligt förordningen (2020:268) om statsbidrag för utveckling av branschvalidering. Det har använts 7 948 tkr.

Anslagsposten får användas för att kompensera enskilda utbildningsanordnare för ökade kostnader för mervärdesskatt när det gäller utbildningar som finansieras via anslagsposten.

Anslag 16 02 064 ap. 026	Villkor	Utfall
Anslagskredit	0	0
Anslagsbehållning som disponeras 2023	3%	23

Anslaget är ej räntebärande.

Anslagsposten får användas för utgifter med anledning av uppdraget att kartlägga och föreslå fler vägar till vårdyrken.

Anslag 17 14 002 ap. 002	Villkor	Utfall
Anslagskredit	4 883	268
Anslagsbehållning som disponeras 2023	Inget	0

Anslaget är ej räntebärande.

Anslagsposten får användas för utgifter enligt förordningen (2012:140) om statsbidrag för viss utbildning som rör tolkning och teckenspråk. Bidrag till tolkutbildning får efter särskilt beslut av Myndigheten för yrkeshögskolan utbetalas till folkhögskolor och studieförbund.

Högst 21 241 tkr får användas för bidrag till utbildning av tolkar för barndomsdöva, vuxendöva, hörselnedsatta eller personer med dövblindhet (teckenspråkstolkutbildning m.m.) efter särskilt beslut av Myndigheten för yrkes-

högskolan. Vid fördelning av statsbidraget ska myndigheten samråda med Folkbildningsrådet och berörda funktionshindersorganisationer. Det har använts 10 497 tkr.

Högst 4 331 tkr får användas för myndighetens administration, utvärdering, utveckling samt rekryteringsfrämjande åtgärder vad avser dessa utbildningar. Det har använts 0 tkr.

Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras

Avgiftsfinansierad verksamhet (tkr)	Över-/underskott t.o.m. 2021	Ack. underskott finansierat med anslag 2021	Över-/underskott 2022	Ack. underskott finansierat med anslag 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Över-/underskott 2023	Ack. över-/underskott 2023
-------------------------------------	------------------------------	---	-----------------------	---	---------------	----------------	-----------------------	----------------------------

Ansökningsavgift för referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF)

Beräknad budget	-957	-	-210	-	150	-350	-200	-1 367
Utfall	-1 557	600	-203	1 160	519	-268	251	251

Villkor: Myndigheten får disponera ansökningsavgiften från den verksamhet som anges i 2 § 8 förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan, dvs. att pröva frågor enligt förordningen (2015:545) om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande.

Myndigheten får använda medel från anslaget 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan för utgifter för prövning av frågor enligt förordningen om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande som inte täcks av den ansökningsavgift som ska betalas enligt 10 § förordningen.

Myndigheten fick år 2022 använda medel från anslaget 1:18 för att hantera det underskott som uppstått när det gäller ansökningsavgiften. Det användes då 1 160 tkr för att täcka ackumulerat underskott t.o.m. 2022. Även 2021 användes 600 tkr från anslag 1:18 för att täcka viss del av det ackumulerade underskottet.

Kommentar: För 2023 visar verksamheten ett överskott vilket förklaras av att ansökningsavgiften har ökat från och med 2023 och att alla ansökningar inte handläggs samma år som avgiften betalas.

Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras

Uppdragsfinansierad verksamhet (tkr)	Över-/underskott t.o.m. 2021	Över-/underskott 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Över-/underskott 2023	Ack. över-/underskott 2023
--------------------------------------	------------------------------	-----------------------	---------------	----------------	-----------------------	----------------------------

Uppdragsverksamhet inkomsttitel 2552

Beräknad budget	-176	0	90	-90	0	-176
Utfall	-176	-130	75	-166	-91	-397

Kommentar: Avgifterna avser uppdragsutbildningar där antalet under året varit något lägre än budget.

De högre kostnaderna under året förklaras av att myndigheten under året arbetat med insatser för att öka intresset av uppdragsutbildningar inom yrkeshögskolan.

Redovisning av beställningsbemyndigande i årsredovisningen

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Anslag/ Anslags- benämning (tkr)	Tilldelat bemyn- digande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år		
				2024	2025	2026–2030
16 01 019 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning						
ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m	9 700 000	8 804 197	9 273 542	3 874 570	2 998 105	2 400 867
Summa	9 700 000	8 804 197	9 273 542	3 874 570	2 998 105	2 400 867
Beställningsbemyndiganden enligt regleringsbrev			9 700 000	3 700 000	3 400 000	2 600 000

Villkor: Angivna belopp för infriade åtaganden är indikativa.

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Anslag/ Anslags- benämning (tkr)	Tilldelat bemyn- digande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år		
				2024	2025	2026–2028
17 14 002 Bidrag till tolkutbildning						
ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till Myndigheten för yrkeshögskolan	120 000	99 088	75 519	55 515	16 149	3 855
Summa	120 000	99 088	75 519	55 515	16 149	3 855
Beställningsbemyndiganden enligt regleringsbrev			120 000	54 831	55 000	10 169

Villkor: Angivna belopp för infriade åtaganden är indikativa.

Kommentar: Utestående åtaganden uppgår till 63 procent av beställningsbemyndigandet.

Beslut för nya teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärover utbildning fattas endast vartannat år vilket medför att storleken på utestående åtaganden kan variera mellan enskilda år. Beslut för kommande teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärover utbildning fattas i början av 2024, varefter myndighetens utestående åtaganden kommer att öka.

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari.

För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns på 30 tkr.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr. o. m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2022, 154 tkr, har år 2023 minskat med 111 tkr.

Upplysningar om avvikelser

Avvikelser från ekonomiadministrativa regler

Myndigheten har rätt att ta ut ersättning för sådana varor och tjänster som avses i 4 § första stycket 1–6 och 9 avgiftsförordningen (1992:191) utan den begränsning som föreskrivs i andra stycket i samma paragraf.

Upplysningar för jämförelseändamål

Noterna för kostnader i resultaträkningen har ändrats till att visa negativa saldon i överensstämmelse med resultaträkningen. I föregående årsredovisning visades beloppen med positiva saldon.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Ny riktlinje gällande avskrivningstider och anläggningsgrupper tillämpas efter övergång till Statens servicecenters ekonomitjänst med systemlösning. För anläggningstillgångar anskaffade före 2021-04-01 gäller de tidigare avskrivningstiderna.

Som anläggningstillgångar redovisas tillgångar avsedda för stadigvarande bruk som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp (2023=26 250 kr) och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. För egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar tillämpas en beloppsgräns på 100 tkr. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 100 tkr.

Myndigheten redovisar i normala fall inte bärbara datorer som anläggningstillgångar, utan kostnadsför dem direkt.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången kan tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider för anläggningstillgångar anskaffade före 2021-04-01

3 år	Immatriella anläggningstillgångar Datorer och kringutrustning Maskiner och andra tekniska tillgångar
5 år	Bilar Övriga inventarier
7 år	Förbättringsutgifter

Tillämpade avskrivningstider för anläggningstillgångar anskaffade efter 2021-04-01

3 år	Datorer och kringutrustning System, applikationer och licenser
5 år	Egenutvecklade system och applikationer Maskiner och andra tekniska tillgångar Servrar och liknande
10 år	Övriga inventarier

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare	Lön och förmån i tkr	Andra styrelse- och rådsuppdrag
Generaldirektör Magnus Wallerå (från och med 2023-11-01)	Förmån 230 0	Inga andra uppdrag
Generaldirektör Thomas Persson (till och med 2023-10-31)	Förmån 1 289 38	Styrelseledamot Kungl. Tekniska högskolan Styrelseledamot IF Metalls arbetslöshetskassa

Ledamöter i Insynsrådet	Ersättning i tkr	Andra styrelse- och rådsuppdrag
Anne-Marie Qvarfort	4	Inga andra uppdrag
Birgitta Bergvall-Kåreborn	4	Styrelseledamot Vinnova Styrelseledamot Lulebo Styrelseledamot Luleå Näringsliv AB Styrelseledamot Luleå Business Region Ordförande LTU Business AB Ordförande LTU Holding AB
Christoffer Grännby	4	Inga andra uppdrag
Caroline Helmersson Olsson (från och med 2023-08-31)	0	Ledamot Insynsrådet för Specialpedagogiska skolmyndigheten
Heléne Löving (från och med 2023-12-11)	0	Ledamot Registerkontrolldelegationen vid Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Magnus Lodefalk (från och med 2023-12-11)	0	Styrelseledamot Sörby Economics AB Styrelseledamot Akademi för Ledarskap och Teologi / Örebro Teologiska Högskola
Maria Bernhardsen (från och med 2023-12-11)	0	Inga andra uppdrag
Oliver Rosengren (från och med 2023-08-31)	0	Ledamot Insynsrådet för Brottsförebyggande rådet Ledamot Insynsrådet för Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen Ordförande Energikontor Syd AB
Patrick Reslow (från och med 2023-08-31)	0	Inga andra uppdrag
Daniel Wanhatalo (till och med 2023-02-28)	6	Inga andra uppdrag
Elisabet Knutsson (till och med 2023-02-28)	4	Ledamot Insynsrådet för Skolinspektionen

Ledamöter i Insynsrådet	Ersättning i tkr	Andra styrelse- och rådsuppdrag
Jonas Olofsson (till och med 2023-02-28)	0	Inga andra uppdrag
Karin Johansson (till och med 2023-02-28)	4	Styrelseordförande Visit Sweden Styrelseledamot Stiftelsen Fritt Näringsliv/ Timbro
Noria Manouchi (till och med 2023-02-28)	6	Ledamot Insynsrådet för Skolverket Ledamot Oljekrisnämnden
Ulrika Heie (till och med 2023-02-28)	4	Styrelseledamot Sätra Bruk AB Ersättare i styrelsen AVUS AB

Ledamöter i Rådet för högskoleförberedande konstnärliga utbildningar	Ersättning i tkr	Andra styrelse- och rådsuppdrag
Lone-Pia Bach (från och med 2023-11-02)	0	Styrelseledamot Kungl. konsthögskolan Styrelseledamot Bach arkitekter AB
Susanna Slöör (till och med 2023-03-31)	4	Inga andra uppdrag

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se sidan 17 i resultatredovisningen.

Noter (tkr)

	2023	2022
1 Intäkter av anslag		
Intäkter av anslag	145 500	149 836
<i>Varav 16 01 018 ap. 001 Myndigheten för yrkeshögskolan</i>	<i>141 648</i>	<i>141 631</i>
<i>Varav 16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning</i>	<i>3 852</i>	<i>3 581</i>
<i>Varav 16 02 064 ap. 026 Särsk.utg.uni.hgsk. – del till Myndigheten för yrkeshögskolan</i>	<i>0</i>	<i>294</i>
<i>Varav 17 14 002 ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till Myndigheten för yrkeshögskolan</i>	<i>0</i>	<i>4 330</i>
Summa	145 500	149 836
Utgifter i anslagsredovisningen	–4 008 362	–3 967 239
Saldo	–3 862 862	–3 817 403
Saldot består av minskning av semesterlöneskuld som in- tjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.	111	136
Medel från anslag 16 01 018 ap. 001 har använts för att täcka ackumulerat underskott i avgiftsfinansierade verksamheten.	0	957
Redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.	3 862 751	3 816 310
Summa	3 862 862	3 817 403
2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Ansökningsavgift för referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF)	519	280
Intäkter av offentligrättsliga avgifter, utlämnande av sammanställningar	9	11
Intäkter YH-forum	0	106
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	311	32
Summa	839	428
3 Intäkter av bidrag		
Bidragsintäkter avseende Arbetslivets kompetensförsörjning	6 213	9 430
<i>varav BOSS-projekt finansierat av ESF-rådet</i>	<i>1 939</i>	<i>2 640</i>
<i>varav Valideringslyft finansierat av ESF-rådet</i>	<i>47</i>	<i>4 334</i>
Övriga bidragsintäkter	1 132	1 740
Summa	7 345	11 170

	2023	2022
4 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	793	185
Övriga finansiella intäkter	1	0
Summa	793	185
<i>Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har varit noll fram till 2022-05-04.</i>		
5 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-75 465	-76 009
Varav lönekostnader ej anställd personal	-57	-68
Sociala avgifter	-40 357	-40 340
Aktivering av personalkostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar	1 144	992
Övriga kostnader för personal	-2 128	-2 150
Summa	-116 806	-117 507
<i>Jämförelsetalen för sociala avgifter och övriga kostnader har justerats.</i>		
6 Övriga driftkostnader		
Reparationer och underhåll	-29	-34
Reaförlust vid avyttring av anläggningstillgång	-104	-
Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	-3 469	-3 480
Resor, representation, information	-4 876	-4 727
Köp av varor	-580	-2 061
Köp av tjänster	-19 808	-25 123
Summa	-28 865	-35 426
7 Finansiella kostnader		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	-9	-
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-405	-79
Övriga finansiella kostnader	-20	-4
Summa	-434	-83
<i>Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden var noll fram till 2022-05-04.</i>		

	2023	2022
8 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		
Offentligrättsliga avgifter med bestämt ekonomiskt mål		
Inkomsttitel 2552 604 Avgifter vid uppdragsutbildning MYH	75	81
<i>Kostnader för verksamhet som intäkterna mot 2552 604 ska motsvara</i>	166	211
Ränteintäkter	2	4
Summa	77	85
9 Lämnade bidrag		
Yrkeshögskoleutbildning	-3 656 321	-3 615 894
Konst- och kulturutbildningar	-149 310	-148 728
Branschvalidering	-8 205	-7 348
Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning	-10 497	-11 868
Kontakttolkutbildning	-38 915	-31 770
Främjande av studerandeflytande	-125	-
Medverkande branscher ESF-projekt BOSS	-	-19
Medverkande regioner ESF-projekt Valideringslyft	8	-5 261
Summa	-3 863 364	-3 820 887
10 Årets kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet SeQF	251	-
Periodiseringsdifferenser i transfereringsverksamhet	-622	703
Summa	-371	703
<i>203 tkr från anslag 16 01 018 ap. 001 användes 2022 för att täcka årets underskott i avgiftsfinansierade verksamheten SeQF.</i>		
11 Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	30 610	28 004
Årets anskaffningar	3 348	2 605
Summa anskaffningsvärde	33 957	30 610
Ingående ackumulerade avskrivningar	-22 487	-19 250
Årets avskrivningar	-2 132	-3 237
Summa ackumulerade avskrivningar	-24 620	-22 487
Utgående bokfört värde	9 338	8 122

	2023	2022
12 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	2 330	2 330
Årets anskaffningar	649	–
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	–95	–
Summa anskaffningsvärde	2 884	2 330
Ingående ackumulerade avskrivningar	–2 041	–1 809
Årets avskrivningar	–286	–233
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	93	–
Summa ackumulerade avskrivningar	–2 234	–2 041
Utgående bokfört värde	650	288
13 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	1 538	1 538
Summa anskaffningsvärde	1 538	1 538
Ingående ackumulerade avskrivningar	–1 109	–942
Årets avskrivningar	–166	–166
Summa ackumulerade avskrivningar	–1 275	–1 109
Utgående bokfört värde	263	429
14 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	9 209	9 032
Årets anskaffningar	4 308	513
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	–1 634	–336
Summa anskaffningsvärde	11 883	9 209
Ingående ackumulerade avskrivningar	–8 063	–7 867
Årets avskrivningar	–709	–531
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	1 532	336
Summa ackumulerade avskrivningar	–7 239	–8 063
Utgående bokfört värde	4 643	1 146
15 Övriga kortfristiga fordringar		
Fordringar hos anställda	30	–
Uppbördsfordringar	9	–
Återkrav av lämnade bidrag till anordnare	209	518
Summa	247	518

	2023	2022
16 Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyreskostnader	1 089	1 031
Försäkringspremier	3 415	3 402
IT-kostnader	1 423	1 569
Övriga förutbetalda kostnader	74	89
Summa	6 001	6 090
17 Upplupna bidragsintäkter		
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	373	3 422
Verket för innovationssystem	157	75
Arbetsförmedlingen	173	–
Universitets- och högskolerådet	96	–
Utomstatliga	722	–
Summa	1 521	3 497
18 Avräkning med statsverket		
Uppbörd		
Ingående balans	–1	–84
Redovisat mot inkomstittel	–77	–85
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	68	169
<i>Skulder avseende Uppbörd</i>	–9	–1
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	–3 468	–3 277
Redovisat mot anslag	3 866 603	3 824 515
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	–3 869 473	–3 824 706
<i>Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde</i>	–6 339	–3 468
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	–5 423	–12 535
Redovisat mot anslag	141 759	142 724
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	–140 761	–143 991
Återbetalning av anslagsmedel	1 103	8 379
<i>Skulder avseende anslag i räntebärande flöde</i>	–3 322	–5 423

	2023	2022
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	154	289
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-111	-136
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	43	154
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	-38	-
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	5 081	8 560
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-3 874 448	-3 833 135
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	3 869 405	3 824 538
Övriga fordringar /skulder på statens centralkonto	-	-38
Summa Avräkning med statsverket	-9 627	-8 776
19 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	23 414	26 938
Summa	23 414	26 938
<i>Belopp att reglera för december mellan räntekontot och statens centralkonto</i>	-2 923	-193
Beviljad kredit enligt regleringsbrev	5 000	5 000

20 Myndighetskapital

Specifikation förändring av myndighetskapitalet

	Balanserad kapitalförändring, anslagsfin verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Ingående balans 2023	-186	0	703	517
Föregående års kapitalförändring	703	0	-703	0
Årets kapitalförändring	-	-	-371	-371
Summa årets förändring	703	0	-1 074	-371
Utgående balans 2023	517	0	-371	146

	2023	2022
21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	459	201
Årets pensionskostnad	658	538
Årets pensionsutbetalningar	-195	-280
Utgående avsättning	922	459
22 Övriga avsättningar		
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	1 370	1 142
Årets förändring	68	228
Utgående balans	1 438	1 370
<i>Under 2024 beräknas 300 tkr av avsättningen att nyttjas.</i>		
23 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
Ingående balans	10 008	10 868
Under året nyupptagna lån	7 667	3 307
Årets amorteringar	-3 375	-4 167
Utgående balans	14 299	10 008
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	20 000	20 000
Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	14 299	10 008
24 Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
Utgående mervärdesskatt	4	130
Arbetsgivaravgifter	2 074	2 037
Leverantörsskulder andra myndigheter	2 065	2 709
Summa	4 142	4 877
25 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	1 818	1 831
Personalens pensionsavgifter	-	2
Summa	1 818	1 833

	2023	2022
26 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	8 740	8 695
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	224	374
Upplupna kostnader i transfereringsverksamhet	313	1 006
Övriga upplupna kostnader	618	753
Summa	9 894	10 829
27 Oförbrukade bidrag		
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	1 487	3 803
Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	–	2 046
Summa	1 487	5 849
<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
inom tre månader	60	813
mer än tre månader till ett år	1 427	2 990
mer än ett år till tre år	–	–
mer än tre år	–	–
Summa	1 487	3 803

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Utnyttjad	14 299	10 008	10 868	12 285	14 135
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Maximalt utnyttjad	–	–	439	222	1 569
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	793	185	0	1	39
Räntekostnader	9	–	–	–	21
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	150	150	150	450	300
Avgiftsintäkter	519	280	290	90	20
Övriga avgiftsintäkter	320	148	15	14	38
<i>Avgiftsintäkter som ej disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	90	60	60	60	60
Avgiftsintäkter	75	81	93	24	33
Övriga avgiftsintäkter	2	4	–	–	–
Anslagskredit					
Beviljad	196 286	196 359	186 636	146 153	128 856
16 01 018 ap. 001 Myndigheten för Yrkeshögskolan**	4 222	4 319	4 051	3 767	3 502
16 01 019 ap. 003 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning RRF	0	0	0	–	–
16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning***	187 181	190 231	180 926	140 607	123 575
16 02 064 ap. 026 Särskilda utg. universitet och högskolor – del till myndigheten för yrkeshögskolan	0	0	0	–	–
17 14 002 ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till Myndigheten för yrkeshögskolan	4 883	1 809	1 659	1 779	1 779

(tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Utnyttjad	268	0	0	0	0
16 01 018 ap. 001 Myndigheten för Yrkeshögskolan**	0	0	0	0	0
16 01 019 ap. 003 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning RRF	0	0	–	–	–
16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning***	0	0	0	0	0
16 02 064 ap. 026 Särskilda utg. universitet och högskolor – del till myndigheten för yrkeshögskolan	0	0	–	–	–
17 14 002 ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till Myndigheten för yrkeshögskolan	268	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	29 476	89 656	75 688	135 868	57 086
16 01 018 ap. 001 Myndigheten för Yrkeshögskolan**	3 322	5 423	12 535	11 348	240
16 01 019 ap. 003 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning RRF	0	0	0	–	–
16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning***	26 132	71 382	55 290	111 603	44 719
16 02 064 ap. 026 Särskilda utg. universitet och högskolor – del till Myndigheten för yrkeshögskolan	23	487	599	–	–
17 14 002 ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till Myndigheten för yrkeshögskolan	0	12 364	7 264	12 917	12 128
Bemyndiganden					
Tilldelade	9 820 000	9 820 000	9 800 000	8 640 000	8 340 000
16 01 019 ap.003 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m RRF	0	275 000	–	–	–
16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m.***	9 700 000	9 425 000	9 680 000	8 500 000	8 200 000
17 14 002 ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till Myndigheten för yrkeshögskolan	120 000	120 000	120 000	140 000	140 000
Summa gjorda åtaganden	9 349 061	9 178 285	8 725 327	8 087 069	7 024 512
16 01 019 ap.003 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m RRF	0	275 000	–	–	–
16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m.***	9 273 542	8 804 197	8 652 904	8 011 806	6 945 262
17 14 002 ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till Myndigheten för yrkeshögskolan	75 519	99 088	72 423	75 263	79 250

(tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Åtaganden utan bemyndigande					
Summa åtaganden	–	–	–	–	1 420
16 02 64 ap. 026 Tolkutbildning	–	–	–	–	1 420
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	128	131	123	109	106
Medelantalet anställda (st)*	140	145	134	119	117
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 176	1 201	1 189	1 188	1 190
Kapitalförändring					
Årets	–371	703	1 851	–1 831	535
Balanserad****	517	–186	–2 993	–1 763	–2 298

* I beräkningen av medelantalet anställda ingår tjänstledig personal.

** Anslaget hade tidigare benämning 16 01 019 ap. 001.

*** Anslaget hade tidigare benämning 16 01 020 ap. 011.

**** 600 tkr från anslag 16 01 019 ap. 001 har 2021 använts för att täcka ackumulerat underskott i avgiftsfinansierad verksamhet.

**** 957 tkr från anslag 16 01 019 ap. 001 har 2022 använts för att täcka ackumulerat underskott i avgiftsfinansierad verksamhet.

Generaldirektörens underskrift

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Västerås den 22 februari 2024

Magnus Wallerå
Generaldirektör

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås, Sweden
www.myh.se